

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 8
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125 3126.
Inzeratni oddelek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 1.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodnih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čialo
78.180, Wten št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 8, telefon
3122, 3123, 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

Streli v Moskvi

Silno zanimanje civiliziranega sveta za veliki proces v Moskvi je tik ob njegovem zaključku utonilo v poplavi usodnih avstrijskih senzacij. V primeri s dejstvom, da je z evropskega zemljevida izgubila samostojna država, se zdi medesebno obračunavanje boljševiških vladarjev manjšega pomena. Svet je kar mimogrede zaznal, da je krvavo sodišče v Moskvi res obsodilo, kakor je to državni tožilec zahteval, skoro vse obtožence na smrt. Le trije so jo odnesli samo z ječo, pri čemer pa je še dvomljivo, ali je njihova usoda boljša od usode njihovih 18 na smrt obsodjenih tovarišev. Smrtna obsodba je bila izvršena v sredo. Vse drugače bi bili odjeknili streli z dvorišča zloglasne moskovske ječe Lubjanke po svetu, ako ne bi bila vsa pozornost še vedno osredotočena na priključitev Avstrije k Nemčiji in na posledice, ki bi jih utegnili priključitev roditi. In vendar sega tudi pomen moskovskih dogodkov daleč preko ruskih mej.

Težko je najti v zgodovini držav primer, ki bi se vsaj približno kril s sedanjim dogajanjem v Rusiji, o katerem sovjetski listi složno zatrjujejo, da je samo nov korak k popolni ureditvi in umiritvi Sovjetske zveze. Toda kljub zagotovilom ruskih listov, da gre za pravilno kazen javnih škodljivcev in veleizdajalcev, je ostal svet zelo skeptičen glede samega sodnega postopka, kakor tudi glede obsega priznanj in dokazanih zločinov. Sodba Evrope se da kratko strniti v naslednjo ugotovitev: Ako je obtožnica resnična in obsodba pravična, potem je to najslabše znamenje za voditelje in apostole komunizma; ako pa je bil proces samo grda komedija in so bili obsojenci nedolžni, potem je režim, ki se poslužuje takih sredstev za uničenje političnega nasprotnika, vse obsodbe vreden in ga mora omikati človek odklanjati na vsej črti.

Pod streli v Moskvi so padli nekdanji najodličnejši in najmočnejši predstavniki komunizma in ruskega boljševizma. Ustreljeni so bili Buharin, eden glavnih komunističnih prorokov, Rikov, bivši dolgoletni predsednik boljševiške tajne policije GPU, Krestinski, nekdanj na glasu enega najboljših sovjetskih diplomatov. Tudi vsi ostali obsojenci so igrali velike vloge v boljševiški in komunistični politiki. Mnogi med njimi so bili ponos in nada raznih komunističnih zasleplencev križem sveta, saj so v njih gledali voditelje svetovne revolucije, ki si jo nekateri komunistični fantasti v svoji uničevalni zagrozenosti ali navni kratkovidnosti še vedno žele. In vsi ti preroki in učitelji naj bi bili sedaj po zatrtju enako velikega komunističnega proroka in učitelja Jožefa Stalina ter njegovih pristašev običajni zločinci, izvrški človeštva, ki jih je treba postreliti? Ako je to res, je v tem nov dokaz in novo potrdilo za stalšče onih, ki vidijo v komunizmu in zlasti v boljševiški revoluciji največjo zločinsko zablodo, kar jih beleži svet. Ako pa vse to ni res, ako so si Stalinovi ljudje vse očitane zločine samo izmislili, da se uničijo morebitni tekmeči sedanjega despota Sovjetske Rusije, sedanjega vrhovnega predstavnika komunizma, pa moramo nujno priti zopet do enake sodbe. Ideja, ki rodi take pojave, ne more biti dobra in zdrava.

Moskovski proces je bil to pot izjemoma javen. Kljub temu ni prinesel odgovora na vprašanje, kdo je večji krivec, Stalin ali oni, ki so bili v njegovem imenu v sredo ustreljeni. Proces je res dokazal, če že ne gotovost, pa vsaj verjetnost, da so obtoženci zagrešili veleizdajo proti sovjetski državi v njenem sedanjem režimu. Teško je reči, kako vloga je pri tem igralo užaljeno samoljubje, ko so videli, da je razvoj dogodkov potisnil ob stran nje, ki so se smatrali za edine upravičene učitelje in voditelje komunizma. Ne glede na ta osebni moment je bilo za nje usodno, da v svojem ozkosrčnem fanatizmu niso mogli slediti razvoju boljševiške države. Desetletja so bili živeli po zakonih zapadne Evrope in tam v ozkih krogih, odtrgani od ljudstva, do dna izčrpali teorijo svoje revolucije. V praktičnem delu, ko ni bilo več dovolj samo uničevati, temveč je bilo treba ustvarjati, so zato odgovarjali. Niso pa hoteli videti in priznati, da so svojo vlogo že odigrali ob revolucionarnem uničevanju, niso se tudi mogli ali ne hoteli sprijazniti s spoznanjem, da ne bo nič svetovno revolucijo, ki jo učil in zahtevala teoretični komunizem.

V taki duševni in moralni razstrojenosti neuspelega revolucionarja je psihološko razumljivo, da so obtoženci morda res kovali naklepe in zarote, ki se jih da označiti za veleizdajo. S tega področja so bili mnogi očitki obtožence v teku razprave tako podkrepili, da jim je mogoče verjeti. Toda Stalinovi nasprotniki so bili obtoženi tudi deiani, ki jim jih razprava ni dokazala, ali pa dejani, ki jih v času, ko so bila izvršena in morda tudi danes ni mogoče kvalificirati za zločin in veleizdajo. Naj

10. APRILA BO PLEBISCIT TUDI V NEMČIJI

Ob enem bodo nove volitve — Zadnja seja sedanjega nemškega državnega zbora — Hitlerjev govor o priključitvi Avstrije — Poudarjena zahvala Italiji in Mussoliniju

Berlin, 18. marca. br. Nocoj je imel nemški državni zbor izredno sejo, ki je bila sklicana samo zato, da bi državni kancelar Hitler podal svojo izjavo po izvršeni priključitvi Avstrije k Nemčiji. Kakor običajno so tudi današnja seja rajstaga pretvorili v veliko hitlerjevsko manifestacijo. V vseh podjetjih so popoldne ustavili delo in poslali ljudi na ulico manifestirati. Po trgih in po vseh javnih lokalih so bili na-

meščeni zvočniki, da so ljudje lahko sledili poteku seje, predvsem pa govoru kancelarja Hitlerja.

Prvič so današnji seji prisostvovali tudi člani avstrijske vlade z državnim namestnikom Seyss-Inquartom na čelu. Predsednik rajstaga maršal Göring jih je zato še posebej pozdravil. Takoj nato je podal besedo kancelarju Hitlerju, ki je začel govoriti med viharnimi ovacijami.

Hitler govori o Avstriji

Kancelar Hitler je začel svoj govor: »Današnja seja rajstaga sem dal sklicati, da vam podam poročilo o dogodkih, katerih pomen vam je vsem dobro znan. Razen tega vam želim sporočiti nekatere sklepe, ki se tičejo nemškega naroda in rajstaga samega.«

Hitler je najprej primerjal nekdanje stanje v Evropi, ki so ga narekovali predvsem dinastični interesi ter naglasil, da je naposled zmagala nacionalna ideja. Mnogim narodom je svetovna vojna prinesla resnično osvobodjenje in združitve v nacionalno državo, le Nemcem se je ta pravica odkrvala. Nemška Avstrija je ostala ocepljena od svoje nemške domovine. Vsihili so ji nekako navidezno samostojnost in neodvisnost, čeprav je bilo v naprej jasno, da je za življenje nesposobna. Gospodarska beda v tej deželi je bila tako strašna, da je umrljivost naravnost vidno naraščala. Ali se je potem čuditi, če so prizadeti nacionalno misleči ljudje postali naravnost fanatični nacionalisti. Kadar pa zatirani ljudje skušajo spremeniti svojo usodo, se vedno pojavi teror, kajti samo s terorjem se da nekaj časa zatirati nacionalizem. Zgodovina pa nas uči, da nacionalizem končno vedno zmagata. Tako se je zgodilo tudi v Avstriji.

Sestanek z dr. Schuschniggom

Dokler je bila Nemčija ponizana in brezpravna, je bila njena privlačnost izven njenih meja, razmeroma majhna. Toda kljub temu so se Nemci že takrat izjavljali za to državo. Kakor pa sta naraščala moč in ugled Nemčije, je tudi izven meja Nemčije naraščalo hrepenenje po združitvi z domovino. Skladno s tem pa je v rajhu naraščalo ogorčenje ko smo videli kako zatirajo naše rojake. Nemčija je postala svetovna sila. Katera svetovna sila pa bi mogla trajno gledati, če se pred njenimi vrati pripadniki njenega naroda vedno huje zatirajo? Pride trenutke, ko samozavestni narod ne more več mirno gledati takega početja. Iz tega razloga sem se odločil za znani sestanek v Berchtesgaden. Takratnemu avstrijskemu kancelarju dr. Schuschnigg sem v najgloblji resnosti razložil, da režim, kateremu manjka vsaka fejalnost in ki vlada le z nasiljem, mora dovesti do konfliktov s tendencami narodne volje. Poskusil sem mu pojasniti, da bo tako postopanje izlazno vedno huji odpor. Sporedno s tem bo vedno na drugi strani naraščal odpor, ki mora nemalno dovesti do revolucije. Končno bo nastopilo stanje, kakršnega veselisa, ki ima količjak nacionalne časti, ne more več mirno gledati ali se na njem celo desinteresirati. Predlagal sem mu pot, ki naj bi dovedla do popuščanja napetosti in ne le do sporazuma v Avstriji, nego tudi med obema nemškima državama. Obenem sem Schuschnigg opozoril na to, da je to moje strani zadnji poizkus, ter da sem v primeru neuspeha tega poizkusa trdno odločen zagotoviti pravice nemškega naroda v svoji ožji domovini z onimi sredstvi, ki še edino preostanejo, če človeška uvidenost ni dostopna pravici normalne pravilnosti.

Novi napadi na zadnjega kancelarja

V svojem govoru z dne 20. februarja sem tu pred vami takratnemu avstrijskemu kancelarju Schuschniggu prožil roko sprave. Ze par dni pozneje je Schuschnigg v svojem govoru to roko zavrnil. Sprejete obveznosti je začel le z obotavljanjem izvrševati ker se je od drugih držav propagiralo odklonilno stališče. Vrh tega sem sedaj v stanju ugotoviti, da je bil velik del proti Nemčiji naperevajo kampanje inštruirane od Schuschniggovega presbroja. Ni nobenega dvoma, da je bil Schuschnigg, ki ni imel nobene legalne podlage svoje eksistence in ki se je opiral le na teror neznanje manjšine, odločen berchtesgadenski dogovor izigrati. Dne 8. marca so prinesle prve vesti o nekakem ljudskem glasovanju. Te vesti so bile tako fantastične, da so se nam zdele never-

omenimo samo ono točko obtožnice, ki je dolžila Buharina, da je hotel, ko je bil Lenin še živ, tega s silo ovirati, da bi bil sklenil sramotni mir v Brest Litovsku Take obtožbe, ki pa so jih na procesu vzeli popolnoma resno in jih navajali tudi v utemeljitve krvave sodbe, nujno vzbujajo sum, da bi šlo pri tem besnem uničevanju Stalinovih nasprotnikov res samo za interes države in ne vendarle tudi za despotično okrutnost in za besno maščevalnost nad osebnimi in političnimi nasprotniki.

jetne. V sredo zvečer pa smo s onim čudnim govorom, ki ga je imel Schuschnigg v Inmoustu, dobili potrdilo o tem atentatu ne samo na berchtesgadenski dogovor, nego predvsem na večino avstrijskega naroda. V državi, v kateri že toliko let ni bilo nobenih volitev, kjer ni tudi volilnih spisov, naj bi se izvršilo glasovanje v treh dneh. Vprašanje po katerem naj bi se glasovalo, je bilo postavljeno tako, da bi bila vsaka odklonitev po takrat veljavni zakonih kaznjiva. Tajnost glasovanja ni bila zajamčena a tudi ne zaščitena. Schuschnigg je dobro vedel, da stoji za njim samo manjšina. Zato je skušal z brezprimerno volilno goljufijo dobiti moralno opravičilo za nadaljnji obstoj svojega režima in svobodne roke za nadaljnjo zatiranje večine avstrijskega naroda. To besedolomstvo in ta ukrep bi v svojih posledicah lahko dovedli samo do revolucije. Samo zaslepljeni so mogli verjeti, da bo avstrijski narod glasoval za ta režim nasilja.

Vkorakanje nemške vojske

Odločil sem se, da napravim konec nadaljnemu zatiranju moje domovine. Takoj sem odredil potrebne ukrepe, ki so bili primerni, da odvrnem od Avstrije usodo Španije. Utlmat ni obstojal iz ničesar drugega, kakor iz trdnega zagotovila, da Nemčija ne bo več dalje trpela zatiranja nemških rojakov. Hotel sem preprečiti ono, kar bi moglo dovesti do prelivanja krvi. Da je bilo moje postopanje pravilno, mi je dokazalo dejstvo, da mi je v treh dneh prišla nasproti moja domovina, ne da bi bil padel le en strel in ne da bi bilo treba obžalovati najmanjše žrtve. Ako ne bi bil ugodni prošnji nove narodno socialistične avstrijske vlade in ako bi se bili dogodki razvijali po želji prejšnje avstrijske vlade, bi prišlo do razmer, ki bi kljub vsemu vendarle kasneje zahtevale našo intervencijo. Gotovo je, da bi brez moje intervencije nastale strašne razmere, v katerih bi maščevanje zahtevalo svoje žrtve, ne da bi vprašalo za pravico.

Stališča drugih držav

Za mojo odločitvijo pa ne stoji samo 75 milijonov Nemcev. Moj korak je odstranil napetost v Evropi. Omeniti moram, da niso bile samo majhne države, temveč tudi velike države, ki so izrazile svoje razumevanje za moje postopanje. Naglasiti moram velikodušni in prijateljski pristaneke Madžarske ter izredno prijateljsko stališče Jugoslavije, pa tudi izjave nevtralnosti drugih držav.

Ne morem končati navedbe teh prijateljskih glasov, ne da bi dal izraza svojim čustvom za veliko fašistično Italijo. Smatral sem za svojo dolžnost, da sem vodilju velike fašistične države v posebnem pismu obrazložil vzroke mojega postopanja in mu zlasti zagotovil, da smatram sedanje meje, enako kakor napram Franciji, za končno veljavne. S tega mesta hočem velikemu italijanskemu državniku izreči globoko zahvalo. Vsi vemo, kaj je stališče Mussolinija pomenilo v teh dneh za Nemčijo. Ako je bila še potrebna utrditev odnosov med Italijo in Nemčijo, je nastopila sedaj. Naši odnosi so postali nerazrušljivo prijateljski. Dežela in meje tega prijatelja pa so za nas nedotakljive. Ponavljam, da Mussoliniju nikoli ne bom pozabil njegovega postopanja, Italijanski narod naj ve, da stojim za mojimi besedami ves nemški narod.

Moje postopanje pa je tudi miru v svetu napravilo največjo uslugo. Nemčija želi samo mir. Ona noče storiti drugim narodom nič žalega. Nemčija pa tudi ne trpela, da bi ji kdo drugi storil kaj žalega. Ona je pripravljena boriti se za svojo čast in za svojo eksistenco do zadnjega.

V nadaljnjih izjavah je Hitler napovedal in utemeljil plebiscit tudi v Nemčiji ter nove volitve za nemški državni zbor. Končal je z vzklikom: »En narod, ena država: Nemčija! Sieg! Heil!«

Razpust rajstaga

Ko so se ovadje pomegle, je predsednik državnega zbora maršal Göring prečital sklep državnega vodje in kancelarja, ki določa: »1. Da bi se dala nemškemu narodu prilika, da se kot celota izrazi o priključitvi Avstrije k Nemčiji, odredim poleg plebiscita za avstrijsko področje tudi ljudsko glasovanje za vse ostalo Nemčijo o združitvi avstrijskega in nemškega področja v eno državo, izvršeni 13. marca. Obenem razpustim z dnem 9. aprila nemški državni zbor, da bi z odločitvijo 10. aprila omogočil tudi za stonikom rojakov iz Avstrije sodelovati v državnem zboru. 2. Plebiscit in državno ljudsko glasovanje bosta 10. aprila.«

Državni zbor je to naredbo sprejel s novim aplavzom. Nato je imel maršal Göring zaključni govor, v katerem se je zahvalil vodji in kancelarju, da je osvobodil Avstrijo.

Seja državnega zbora, ki je bila njegova poslednja, se je zaključila ob 20.55 ob buranih manifestacijah in s petjem nemške državne himne.

Nemški bojovníki pri Mussoliniju

Rim, 18. marca. AA. Mussolini je danes sprejel delegacijo bivših nemških vojakov, ki jo vodi vojvoda Koburg-Gotha. Vojvoda je Mussolinija pozdravil z nagovorom, v katerem je med drugim dejal: Prijateljstvo med našima narodoma je zgrajeno na enaki zasnovi države; ta enakost duha in pojmovanja se je te dni vnovič sijajno pokazala. Nekdanji bojovníki so prepričani, da je tesno prijateljstvo med Italijo in Nemčijo najboljšje poročilo miru. Mussolini se je zahvalil za pozdrave in rekel, da je zelo srečen, da lahko v večnamnem Rimu želi dobrodoščilo bivšim nemškim vojakom, zastopnikom nove Nemčije. Bivši bojovníki, je rekel Mussolini so večni simbol požrtvovanja in službe domovini, in nihče ne predstavlja boljše od njih energije in vrlin naroda. Pozdravljam vas kot stare vojni tovariše, kot može, ki ste služili svoji domovini v vojni, in ki ji služite tudi v miru, je končal Mussolini.

Gospodarska priključitev

Marka kot zakonito plačilno sredstvo — Združitve železnice — Vključitev v nemško gospodarsko štiriletko

Berlin, 18. marca. br. Pogajanja, ki jih je vodil kot pooblaščenec nemške državne vlade dr. Schacht z zastopniki avstrijske vlade glede izenačenja valute, so bila danes končana. Danes je izšla uredba, ki določa končni tečaj za zamenjavo šilinga napram nemški marki v razmerju 1.50 šilin. za 1 marko ali 3 šilinge za 2 marki. Na podlagi tega razmerja se bodo odslej vršili vsi obračuni v medesebnem prometu. Kdaj bo šiling popolnoma ukinjen kot plačilno sredstvo, še ni določeno, vsekakor pa se bo to zgodilo čim prej (Glej tudi članek v gospodarski rubriki!). Z današnjim dnem je prenehala poslovati tudi avstrijska narodna banka. Vse njene posle je prevzela nemška državna banka. Avstrijska narodna banka bo popolnoma likvidirana in bo namesto nje osnovana na Dunaju samo podružnica državne banke.

Železniška uprava je že docela v nemških rokah. Prometno ministrstvo na Dunaju je ukinjeno in vodi vse posle že uprava nemških državnih železnic.

Posebni odbor proučuje sedaj načrte za vključitev Avstrije v nemško štiriletko. Predvsem nameravajo pričeti takoj z velikopoteznim izkoriščanjem naravnih zakladov, predvsem železne rude na Štajerskem. Tam bodo zgradili največje plavže in livarne, tako da se bodo bogata avstrijska ležišča železne rude na debelo izkoriščala. Predvidena je tudi zgraditev novih elektrarn in drugih podjetij za izkoriščanje vodne sile. V načrtu je tudi gradnja velikih avtomobilskih cest, predvsem takih, ki so strateškega pomena ter bodo vezale posamezne avstrijske pokrajine z nemškimi centri.

Usoda dr. Schuschnigga

Dunaj, 18. marca. br. Reuterjev dopisnik je dobil na merodajnem mestu informacije, da bivši avstrijski zvezni kancelar doktor Schuschnigg oficijelno ni aretiran. Še vedno se nahaja v svojem stanovanju v gradcu Belvedere. Je pa pod poljskim nadzorom. Svoje stanovanje ne sme zapustiti niti sprejemati obiskov.

Majorju Fevu očitajo, da je umoril Dollfussa

Dunaj, 18. marca. o. Glasilo svetleških Nemcev »Zeit« poroča, da se bo obnovilo postopanje proti sicer že justificiranemu Dollfusovemu morilu Planetti. Ob priključitvi avstrijskega področja je bilo Dollfuss ubit s streloma iz revolverja kalibra 6.35 mm. Naročni socialisti ga so bili vsi oboroženi z revolverji kalibra 8 mm. Le nekdo je imel revolver omenjenega kalibra. Ta je te dni skupaj s svojo robljavo izvršil samomor. Ze ored leti so ga osumili zločina, toda tedaj je bil na takem položaju,

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje presodite po številu malih oglasov. — Današnje jutro ima

435

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v jutru Vas ponči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Lojalnostna izjava madžarskih Nemcev

Budimpešta, 18. marca. AA. V razpravi o predlogu, ki se nanaša na pouk, je povzel besedo zastopnik nemške manjšine na Madžarskem posl. Pintar. Izjavi je tole:

Dejstvo, da je Madžarska postala neposredni sosešč nemške države, n'kakor ne menja razmerja nemških manjšin na Madžarskem do te države. Predniki sedanjih Nemcev so se borili z Madžari vred za neodvisnost Madžarske.

Nato je posl. Pintar izjavil, da se madžarski Nemci veselo združujejo v Avstrijo in Nemčijo. Ko je madžarski poslanec v Berlinu čestital ta dogodek, je ravnal tudi v imenu Nemcev, ki žive na Madžarskem. V tem veselju madžarski Nemci pa vendarle ne pozabljajo svoje zvestobe do Madžarske. Ostati bočejo še nadalje Nemci in hkratu zvesti sinovi Madžarske.

Govori madžarskih ministrov

Budimpešta 18. marca. AA. Madžarska vlada, ki je že zavzela stališče do avstrijskih dogodkov in takoj priznala priključitev Avstrije k nemški državi, bo opredelila svoje stališče v dveh govorih, ki jih boista imela prihodnjega nedeljo predsednik madžarske vlade Darany na zborovanju vladne narodne stranke, in zunanji minister Kanya v zunanjem odboru obeh zbornic.

Avstrijski polki se selijo v Nemčijo

Dunaj, 18. marca. br. Z današnjim dnem se je začela dosedanja avstrijska vojska seliti v Nemčijo. Skoro vse jedinice avstrijske vojske bodo premeščene v rajhovske pokrajine. Danes sta odšla v svoje nove garnizije dunajski pešpik, znani »dajmajstri«, in četrti tirolski lovski polk, ki sta oba premeščena v Monakovo. Drugi polki bodo sledili v kratkem. Nasprotno pa so začeli Nemci pošiljati nazaj v Avstrijo člane bivše avstrijske logije. V skupinah jih vračajo v domovino. Porazdelili so jih po vsej Avstriji ter jim preskrbeli zaposlitev. Njihova glavna naloga pa bo zaenkrat propaganda za plebiscit.

Aretacija bivšega pariškega poslanika

Dunaj, 18. marca. h. Bivši avstrijski poslanik in Parizu Vollgruber, ki se je na poziv novega zunanjega ministra sicer vrnil na Dunaj, je bil danes v svojem stanovanju aretiran. Vzrok njegove aretacije še ni znan. Menijo, da je bil aretiran zaradi svojega diplomatskega delovanja v Parizu.

Zaradi dvojnega praznika 'Jutro' v nedeljo ne bo izšlo.

.....

Rusija za sklicanje svetovne konference

London, 18. marca. o. Izjava Litvinova, ki je pozval zapadne evropske in druge države na veliko konferenco, na kateri naj bi sklenili ukrepe za borbo proti politiki izvršenih dejstev, je naletela v tukajšnjih političnih krogih na precejšen odpor. Po mnenju vladnih krogov pomeni ta moskovska pobuda afirmacijo politike, ki je popolnoma v nasprotju s sedanjo angleško mednarodno politiko. Po informacijah iz Pariza se tudi tamkajšnji politični krogi ne morejo ogreti za pobudo Litvinova, o kateri pravijo, da je bila sprožena ob nepravem času. Končno poročajo tudi iz Washingtona, da je Hull snovil, čim je izvedel za predlog Litvinova izjavil novinarjem, da je za Zedinjene države nesprejemljiv.

Katastrofalen orkan

St. Louis (Missouri), 18. marca. d. V Zedinjenih državah je silen vihar v državah Illinois, Missouri, Arkansas in Alabama povzročil ogromno škodo. Kakor so dosegli ugotovili, je bilo 20 ljudi ubitih, več sto ranjenih, dočim jih je na tisoče ostalo brez strehe, ker jim je vihar porušil domove. Škodo cenijo na mnogo milijonov dolarjev.

Velik požar v Osijeku

Osijek, 18. marca. o. V pretekli noči je požar popolnoma uničil tovarno pohištva tvrde Božič. Ozejni je nastal v strojem odelku in se je začel razširati na vse tovarno. Več ljudi je bilo pri gašenju lažje poškodovanih. Škoda, ki sicer še ni povsem ugotovljena, je nad milijon dinarjev.

Ultimat Poljske Litvi

Energičen nastop Poljske proti Litvi zaradi obmejnih incidentov

Kovno, 18. marca. k. Sneli je bila v znanem ministru izvorna ultimativna nota poljske vlade, ki vsebuje podrobne pogoje, pod katerimi bi bila poljska vlada pripravljena pristati na mirno poravnavo poslednjih obmejnih incidentov. Poljska nota postavlja za odgovor rok 48 ur, ki bo potekel jutri zvečer. Poljska nota zahteva: 1. obnovo normalnih odnosov v železniškem in letalskem prometu med Litvo in Poljsko, 2. ukinitve določbe litovske ustave, po kateri je bilo Vilno proglašeno za litovsko glavno mesto, 3. takojšnja sklenitev manjšinskega sporazuma, s čimer naj bi se zagotovil nemoten razvoj nacionalnega življenja Poljakov v Litvi, 4. Pogajanja za zaključitev trgovinske in carinske pogodbe med obema državama, 5. Litovska vlada naj da takoj Poljski popolno zadoščenje za obmejni incident, ki je nastal po litovski krivdi.

Po mnenju poljske vlade je litovska poudarba od 15. marca, da naj bi obe stranki imenovali pooblaščenca, ki bi preiskali obmejne incidente ter določili ukrepe za omejitve njihove ponovitve, nezadostna. Litovska vlada se je po prejemu poljske note takoj sestala in razpravljala dolgo v noč o poljskih zahtevah, ki so zanjo delno nesprejemljivi. Med sejo je ravnatelj političnega oddelka zunanjega ministrstva sprejel poslanike Francije, Rusije, Italije in angleškega odpravnika ter jih naprosil, naj s poročili svojim vladam zahtev poljske vlade.

Po vestih iz Varšave zatrjujejo tamkajšnji uradni krogi, da si bo znala Poljska v primeru negativnega odgovora iz Kovna s lastnimi sredstvi zavarovati svoje nacionalne in gospodarske interese ter braniti svoj mednarodni prestiž. Po njihovem mnenju bo mogoče poravnati sedanjí spor med obema državama le z brezpogojnim litovskim pristankom na omenjene poljske zahteve.

Rydz Smigly v Vilnu

Varšava, 18. marca. AA. V okolici Vilna je zbran znan del poljskega vojaštva. Davi je prispel v Vilno maršal Rydz-Smigly, vrhovni poveljnik poljske vojske, ki ga je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Mnogi so priredili velike protilitovske manifestacije.

Bojno razpoloženje poljskega tiska

Varšava, 18. marca. AA. Enajst največjih organizacij poljske mladine je izdalo proglas, v katerem zahtevajo končno ureditev odnosov z Litvo. Uradna »Gazeta Polska« piše: Naše potrpljenje je doseglo skrajno mejo. Pravica je na poljski strani. Poljski narod zahteva, da je treba v tej stvari obnoviti red. Vladno glasilo »Ekspress Poranny« pravi: Odslej Poljska ne bo več trpela na svoji meji izzvanj niti preganjanja poljske manjšine v Litvi ter ne normalnih odnosov s to deželo. »Polska zbrojna« piše: Kakor je vse življenje vojnega pokolenja poteklo v znamenju vojaške pripravljenosti, tako bodo na Poljskem še dolgo let zahtevali od vsakega, da je vojaško usmerjen.

Velike demonstracije v Varšavi

Varšava, 18. marca. w. Sneli so bile v Varšavi velike manifestacije, ki se jih je po uradnih poročilih udeležilo nad 100.000

Chamberlainovo stališče omajano

Vedno močnejši pritisk javnega mnenja na vladu — Akcija opozicije, da se ustanovi enoten opozicijski blok

London, 18. marca. b. V poučenih krogih zatrjujejo, da se zaradi treh pomembnih okoliščin pripravljajo za kulisa angleške notranje politike vladna kriza. Predvsem se pojavljajo novi spori v samem kabinetu glede zunanje politike, nadalje se poudarja potreba razširjenja sedanjih vladnih osnov v konservativnih vrstah in končno se opozicija resno trudi, da bi stvorila enotno fronto proti vladi.

Po mnenju nekaterih opozicijskih krogov je spor v vladi hujši in resnejši kakor je bil za časa Edenovega ministvanja. Nekateri ministri so nezadovoljni s sedanjimi smernicami angleške zunanje politike. Politični ministri, tako znana sestava brigada, je sicer na Chamberlainovi strani, toda Chamberlainovi politiki nasprotni ministri so svoje stališče jasno poudarili na seji v ponedeljek, ko je kabinet med drugim proučeval vprašanje angleškega stališča za primer, da bi tudi CSR postala žrtev nenadnega napada. Zlasti manjši ministri so bili vsi za to, da mora angleška vlada prav v edanjih splošni napetosti povsem jasno in nedvoumno poudariti svoje stališče in svoje obveznosti tako napram Franciji kakor napram CSR, pa tudi napram vsem ostalim državam, ker so mnenja, da bi samo popolna angleška nedvoumnost v teh vprašanjih lahko zaustavila bližnje nove napetosti in zapletljive ter morebitno katastrofo.

Chamberlain je nasproti tem zahtevam zagovarjal svoje stališče, češ da je prav v sedanjem trenutku nujno potrebno nadaljevanje za napori za razširjenju evropskega položaja, toda odpor nekaterih ministrov je bil tako hud, da Chamberlain ni vztrajal pri nadaljnem zavarovanju te svoje politike. Zanimivo je, da se je celo zunanji minister lord Halifax znatno oddaljil od Chamberlainovih misli, kakor je to pokazal tudi s svojim govorom, v katerem je prepustil angleški javnosti, da sama pove, kakšno politiko hoče, kajti vlada bo tej politiki brezpogojno sledila. Prav zaradi teh notranjih sporov v stranki se del konservativnih poslancev zavzema za razširjenje sedanje vladne osnov. V vlado naj bi se pritegnili nekateri odlični politiki, ki uživajo veliko popularnost, tako bivši zunanji minister Eden, znani konservativni politik in zagovornik angleško-francoskega sodelovanja Winston Churchill ter zabiti tudi stari Baldwin. Morda bi po mne-

ljudi. Demonstranti so nosili napise: Proti Litvi! Hočemo Kovno! Ko je množica prispejala pred generalni inspektorat vojske, je maršal Rydz Smigly prišel na balkon ter imel kratek nagovor, v katerem je med drugim dejal: »Vi me imenujete vodjo. Vodja ni za to, da govori. Naj reče samo to, da me veseli, ker so vsa srca Poljske združena v odločilnem trenutku. Živela Poljska!«

Chamberlain proti sklicanju sveta DN

London, 18. marca. k. Poljsko-litovski spor je v Londonu izrazil veliko vznemirjenje. Sneli je na seji spodnje zbornice nekli opozicijski poslanec vprašal predsednika Chamberlaina, ali angleška vlada zaradi poljsko-litovskega spora ne namerava zahtevati takojšnje sklicanje sveta Društva narodov za posredovanje med obema državama. Chamberlain je odgovoril: Vem, da je poljska vlada poslala v Kovno ultimativno noto, v kateri je našla pogoje, pod katerimi bi bilo po njenem mnenju mogoče preprečiti nadaljnje obmejne incidente. Angleški poslanik v Varšavi je skušal vplivati na poljsko vlado, da bi svojim zahtevam ne dala ultimativnega značaja. Mislim, da je bila intervencija angleškega poslanika dovolj nagla in praktična, pa zato sprejemljiva. Britanska vlada zasleduje sile, ki preprečujejo razvoj dogodkov v sporu med Poljsko in Litvo, menim pa, da bi ne bilo oportuno zavzeti se za sklicanje sveta Društva narodov na izredno zasedanje.

Zmerno presojanje v Parizu

Pariz, 18. marca. br. Zunanji minister Delbos je imel danes dolg razgovor s poljskim, z litovskim ter angleškim poslanikom. Francoska in angleška vlada sta v starih stikih in sta ponudili svoje posredovanje. Sklicanje sveta Društva narodov zaradi tega spora smatrajo tako v Parizu kakor v Londonu kot neoptimum.

Po poročilih tukajšnjih diplomatskih krogov je v poljski noti sicer postavljen rok za odgovor, vendar pa nota nima ultimativnega značaja. Poljska ne postavlja nobenih nesprejemljivih zahtev in nota tudi ne vsebuje nikakih groženj. Glavna zahteva Poljske je takojšnja obnova diplomatskih odnosov, da bi se nastali spori mogli reševati po redni diplomatski poti brez posredovanja drugih držav. Tudi Litva si ne želi posredovanja drugih.

Litovska vlada je imea danes dolgo sejo, na kateri je razpravljala o poljski noti. Zvečer se je zvedelo, da bo za jutri sklicana izredna seja parlamenta, na kateri bo vlada predložila svoje predloge. Rok za litovski odgovor potече jutri ob 21. zvečer. Vlada v Kovnu je tudi prepovedala vse demonstracije proti Poljski, da bi se napetost ne povečala. Spritno obojestransko pomirljivosti računajo v pariških in londonskih krogih, da bo spor v kratkem mirno poravnal, vendar pa sta Francija in Anglija tako v Varšavi kakor v Kovnu naslovali popustljivost.

Litva sprejela poljske zahteve

Varšava, 18. marca. AA. Po uradno še nepotrjenih vesteh je prispel opoidne v znanje ministru litovski odgovor na poljski ultimati. Litovska vlada je sprejela vse zahteve poljske vlade. Predvsem izjavlja, da je za obnovo rednih odnosov s Poljsko, pač pa od odklona priznanje teritorialnega statusa quo, kar pomeni, da se Litva ne bo odrekla Vilnu.

Beleške

Pogrešne vesti o aretacijah koroških Slovencev

Jugoslovanski konzulat v Celovcu sporoča, da je bil od Slovencev na Koroškem aretirani edini Ivan Poljanec, župnik v Škofljani pri Dobrih vest, a še on iz razlogov, ki niso v zvezi z njegovim narodnim delovanjem. Niso bili aretirani stolni kanonik Valentin Podgorc, župnik v Hodišah Ivan Stare, župnik v Globasnici Sekel, stolni kanonik dr. Rudolf Blüml in urednik »Koroškega Slovence« Zwitter, kakor so to pogrešno objavili nekateri listi. Profesor dr. Franc Tišler je bil priprt samo pol ure, nato pa izpuščen z opravičilom, da se je zgodila pomota.

Tendenciozne izmišljotine

V inozemskem tisku in tudi v »Gottscheer Zeitung« je izšla pred kratkim notica o dozdnevem zlostavljanju kočevskih otrok o priliki koledovanja. Ker je bila ta vest nerazsodna in tendencna, kr. banska uprava uradno objavlja:

»Dne 27. decembra 1937 so fantje Emil in Jožef Kump ter Albert Hiris, vsi iz Koprivnika, srez Kočevje, koledovali v vaseh Rajndol, Mozelj, Črni potok, Stalcerji, Nove Laze, Kočevska reka, Gotenica, Ravne in Trava. Ko so pa prišli v vas Presiko, da bi tudi tam koledovali, so se prebivalci pritožili zaradi nadlegovanja pri žandarmerijski postaji v Dragi. Orožništvo je fante zaslislalo, jim prepovedalo nadaljnje koledovanje in jih po preteku 15 minut, t. j. ob 15. uri 30 minut, napotilo domov. Namesto naravnost domov so fantje odšli v Srednjo vas, kamor so dospeli še pred nočjo in kjer so pri nekem posestniku prenočevali. Sele drugo jutro so se vrnil domov. Niti na žandarmerijski postaji, niti med potjo se jim ni zgodilo ničesar. Se manj, da bi jih bilo kdaj iskal ali da bi bili klicali na pomoč, ker za to ni bilo povoda.«

Na pravi poti

Dr. Camillo Morocutti, ki velja med Nemci za izvedenca o nemški manjšini v Jugoslaviji, zlasti se v Sloveniji, je napisal v večerjanski graški »Tagespost« uvodnik o nemško-jugoslovenskem sosedstvu. Uvodnik se v mnogobojno razlikuje od dosedanjih sličnih sestavkov v nemških listih. Poseben pomen ima tudi zaradi tega, ker ima po priključitvi tudi »Tagespost« značaj oficijelne lista.

Dr. Morocutti pravi, da lahko nemško-jugoslovenska meja postane »ozemlje gospodarske povezanosti in narodnega prijateljstva«, ker narodno socialistična politika ni nikdar postavljala zahtev »po tujem narodnem ozemlju«. Nato pravi članek: »Kdoroli natančno pozna narodnostne razmere nemško-jugoslovenskega obmejnega ozemlja, mora pošteno priznati, da je Slovenija, današnja dravska banovina, slovensko jezikovno in slovensko narodno ozemlje.«

Sicer se dr. Morocutti nato še pritožuje, da so Nemci v Sloveniji »preganjanje, kljub temu pa moramo njegovo ugotovitev, da je Slovenija res slovenska in jugoslovenska, označiti kot razveseljiv napredek, saj so bili doslej le redki Nemci, ki so dejstvo priznavali.

„Koroški Slovenec“ še izhaja

Nekateri inozemski listi (in po njih tudi »Jutro«) so poročali, da je bil »Koroški Slovenec« ob priključitvi Avstrije k Nemčiji ustanovljen. Izkazalo se je, da je bila, kakor več drugih, tudi ta vest netočna. Včeraj smo prejeli številko lista od 16. t. m. Pod naslovom »Narodno socialistična nemška Avstrija« poroča na uvodnem mestu o izvršeni priključitvi. Dalje objavlja sliko kancelarja Hitlerja in njegovo poslanico, s katero je 12. t. m. utemeljil vkorakanje nemških čet v Avstrijo. V ostalem je izšel list v obliki in z vsebino kakor običajno doslej, kot urednik in izdajatelj pa je podpisan Vinko Zwitter.

O beograjskem obisku dr. Mačka

»Samouprava«, glavno glasilo JRZ, beleži vesti o skorajšnjem prihodu dr. Mačka v Beograd. List pravi, da bodo prvaki srbijske združene opozicije poskušali prikazati svojo situacijo dr. Mačku v kar najbolj optimistični luči. Mena pa, da se jim to ne bo posrečilo, češ da združena opozicija na osnovi zagrebškega sporazuma med prebivstvom Srbije ni mogla dobiti nikake zaslombe.

O napovedih, da se bo z dr. Mačkovim obiskom začela živahnejša akcija med prebivalstvom, pravi »Samouprava«, da se ta živahnejša akcija napoveduje že 6 mesecev, ne da bi se začela izvajati. »Ta situacija se ne bo niti za las spremenila niti po obisku dr. Mačka.«

Predavanje posl. Kovača v Ljubljani

Mestna mladinska organizacija JNS za Ljubljano sporoča vsem sreskim organizacijam in krajevnim organizacijam iz Ljubljane in ljubljanske okolice, da se predavanja nar. poslancev Ante Kovača vrši definitivno dne 27. marca t. m. ob pol 11. dopoldne v Zvezdi. Prosimo vse organizacije, da se točno držijo navodil, ki so jih prejeli pisмено. — Odbor.

Nov senator

Pred dnevi umrl tajnik politične pisarne dr. Mačka Jakob Jelačić je bil pri zadnjih volitvah izvoljen za senatorja. Kakor poročajo zagrebški listi, bo prišel na njegovo mesto šest kandidati z dr. Mačkove liste Nikola Srdović, kmet iz Zaklenice pri Dugem selu.

Akcija v ovojodinske opozicije

Kakor poročajo listi, je razvilvo vojvodinsko krilo združene opozicije zelo živahno propagandno akcijo. Ob nedeljah in tudi mnogokrat ob delavnihkih prirejah povsod večje shode ali manjše sestanke, ki so bile zelo dobro obiskani. Udležujejo se jih v velikem številu tudi Madžari in Nemci. »Hrvatški dnevniki« zatrjujejo, da se vsi shodi končevalo iz vzkliki kmečkemu pokretu, predsedniku dr. Mačku in vojvodinskim prvakom KDK.

Najboljše angleške štofe

dobite na odplačilo po listi cenl kot za gotovino V TRGOVINI ANGLEŠKIH ŠTOFOV

Anastas Pavlović

BEOGRAD

ZAGREB

Za vzorce obrnite se na Zagreb.

PRASKA 4

Velika Nemčija in njeni južni sosedi

Pod naslovom »Pogled na Jugovzhode« objavlja »Frankfurter Zeitung« dne 17. t. m. uvodnik, v katerem se dotika tudi poslednje najnovejše spremembe v srednji Evropi. List poudarja med drugim:

»Lahko si mislimo, da ima nemški narod kot najvišji in najmočnejši narod v notranjosti Evrope, kot narod z visoko kulturo in visoko tehniko življenja, še vedno veliko nalogo v prostoru, v katerem so nekoč Habsburžani pred svojim odstopom izpustili delno misljo kakor ostale nemške knežje družine v Vzhodni marki. Korak nazaj ni več mogoč. Državna edinstvo dežel ob Dunavu je pri kraju. Dasi se nove države v svoji svobodi morda še niso našle, se ji vendar ne bodo mogle več odpovedati in mi samo želimo, da bi se z novim položajem prav tako hitro sprijaznile kakor na primer Jugoslavija. Želimo le, da bi v naših odnosih s sosednimi državami vladala popolna enakopravnost. Zato smo mnenja, da bi se morala s polnim razumevanjem upoštevati morebitna nemška zahteva o samoodločitvi.«

Nemški narod ima na Jugovzhodu še nadalje svojo posebno nalogo. Zgodovinske in kulturne vezi s močnejšimi gospodarske pa so se v poslednjem času znatno okrepile. Prav te pa so tako pomembne, da bi jih en sam nemški rod ne mogel povsem izpustiti. Z avstrijsko državo prevzema Nemčija tudi vse naloge namštva na jugovzhodu, ki so se vedela po svojem bistvu in po svoji obliki možno spremeniti. Naš pogled se obrača v smer, ki doslej ni bila pri mnogih izmed naših sosedov ne le Italija, temveč tudi Jugoslavija in Madžarska, da je Maribor ob Dravi oddaljen od rajhovske meje komaj 10 km, pa da lahko s Dunaja s brzim vlakom v dobrih 4 urah dospemo do Budimpešte. Kako težko nam je naenkrat postal vse Balkan in koliko realneje se bomo lahko sedaj zanimali za usodo raztresenih nemških naselbin na jugovzhodu. Te naselbine bodo sedaj lahko posredovalke med nemškimi rajhom in državami, s katerimi imamo odslej skupno mejo.«

Vatikan in avstrijska priključitev

P. Gentizon, rimski dopisnik pariškega napol uradnega »Tempsa«, takole slika razpoloženje vatiškanskih krogov po »anšlusu«:

Konec Avstrije kot samostojne države je povzročilo globoko potrtost v vatiškanskih krogih. Te potrtosti nihče ne prikriva, najvišji cerkveni prelati jo celo odkrito priznavajo, kar je povsem razumljivo, saj je bila Avstrija dolga stoletja trdna katoliška trdnjava in osrčju Evrope. V listu »Popolo d'Italia« je to funkcijo Avstrije priznal dne 12. februarja 1935 tudi Mussolini, ki je tedaj med drugim zapisal, da Avstrija, ko brani svoj katolicizem, brani obenem 15 stoletje svoje zgodovine, svoje tradicije in svoje upravičenosti do obstoja.

Dejstvo je, pravi dalje Gentizon, da so Seipel, Dollfuß in Schuschnigg neprestano poudarjali katoliško misljo Avstrije in da je tudi avstrijska ustava iz leta 1934 prevzela načela papežev enciklike kot osnovo avstrijske vladavine. Razume se potem takem, da je sedanja sprememba neugodno vplivala na osrednjo cerkveno oblast v

Rimu. Splošna potrtost je tem večja, ker je avstrijski katolicizem prešel pod neposredno oblast nemškega narodnega socializma in je pričakovati, da se bodo rajhovske cerkvene odredbe razširile tudi na Avstrijo. Prvi začetki so že tu: preiskave pri nekaterih cerkvenih poglavarjih, razpust katoliške akcije in nadzorstvo nad katoliškem časopisjem. Vse avstrijsko ozemlje bo sedaj preplavljeno s novo vero, s novim mitosom, narodno socialistično ideologijo, ki je prodira v osrčje Evrope, vse do Alp. Zvest svojih tradicij pa se bo Vatikan izognil sleherni neposredni intervenciji v zgodovino in bo kvečjemu prepustil svojem glavnemu organu »Osservatore Romano«, da proučuje položaj z verskega stališča. Vatiškanska akcija bo torej izrazito obrambna, pojavili pa se bodo letičasno poskusni izboljšanja odnosov s tretjim rajhom. Problem odnosov med vs. stolico in Nemčijo postaja spet zelo aktualen. Seveda bo cerkev v tem pogledu navezana na politiko Italije.

Uničenje Barcelone

V 36 urah so Francova letala 16 krat bombardirala glavno mesto Katalonije

Barcelona, 18. marca. br. Katalonska prestolnica je danes zopet doživela strahovito bombardiranje. Okrog 100 Francovih letal je nad pol ure metalo bombe na vse okrajne mesta. Bombardiranje je povzročilo silno razdejanje ter znova zahtevalo veliko število žrtev. Po dosedanjih podatkih je bilo 460 ljudi ubitih, nad 1000 pa ranjenih.

Predsednik katalonske vlade Companys je imel po radiu govor, v katerem je omenil, da je bila Barcelona v zadnjih 36 urah 16 krat bombardirana. Naglasil je, da protestira pred vsem civiliziranim svetom proti temu barbarskemu početju generala Franca.

Po vestih iz Vinarose so Francova letala tam porušila poslopje francoskega konzulata. Konzul je bil bati ubit.

Pri bombardiranju Caotefosa po Francovih letalih je bil popolnoma razdejan češkoslovaški konzulat.

Iz republikanskega tabora

Barcelona, 18. marca. o. Vojno ministru priznava danes v svojem komuniketu, da so se republikanske čete umaknile iz Caspeja in Alcanisa. Pri Alcanisu je razvila huda bitka in so bili odbiti napadi nacionalistov. Poročilo pravi, da na drugih frontah ni bilo nišesar novoga.

Po seji vlade, ki je trajala dve uri, je bilo objavljeno uradno poročilo, da je vlada sklenila važne vojaške in politične odredbe. Vsi ministri so soglasno izjavili, da se mora borba nadaljevati do zmage. Odrejeni bodo posebni ukrepi za zaščito prebivalcev pred napadi iz zraka.

Francovo vojno poročilo

Salamanca, 18. marca. AA. Na aragonskem bojišču so čete prostovoljcev vnovič prešle v napad in zavzele Alcoriz. Med letalskim dvobojem sta bili dve republikanski letali sestreljeni.

Poročilo Francovega poveljstva pravi: V četrtak so nacionalistične čete zasedle

Finančni odbor senata

Beograd, 18. marca. s. Seja finančnega odbora senata se je pričela dopoldne ob 9. in je trajala do 13.30. Na dnevnem redu je bil proračun ministru pravde. Po ministrovem ekspoziciju so govorili senatorji gg. dr. Albert Kramer, Ivan Pucelj in dr. Nemeč. Razpravljali so o vseh važnih vprašanjih tega resora. S strani vladne večine je govoril senator Lujo Vojnović. Proračun je bil sprejet z glasovi vladne večine. Na popoldanski seji, ki se je pričela ob 18. in je trajala globoko v noč, je bil na dnevnem redu proračun ministru pravde. V debati so govorili senatorji dr. Kramer, Pucelj, dr. Nemeč in dr. Andjelinović. Obščno so razpravljali o zadevah tega resora, z glasovi večine pa je bil tudi ta proračun sprejet. Sledila je razprava o proračunu notranjega ministru, ki se je po ekspoziciju ministra zavlekla globoko v noč in ob uri, ko to poročamo, še traje.

Caspe in okolico. Sovražnik se je trdovratno branil. Na njegovi strani se je borilo pet mednarodnih brigad, ki so po krvavi bitki morale zapustiti svoje postojanke. Nacionalistične čete so prešle že 5 km vzhodno od Caspeja. V prodiranju proti Guadalopi so ujele nad 1000 miličnikov in zaplenile 35 strojnic.

S padcem Caspeja in Alcaniza je vključen prvi del nacionalistične ofenzive. Črta Caspe—Alcaniz bo sedaj služila kot izhodišče za prodiranje proti morju. Od začetka ofenzive smo ujeli v tem odseku nad 7000 miličnikov.

Se učinkovitejši

In popolnejši je sedaj Trilysin, ker mu je dodana posebna substanca, ki varuje teme in las pred drobnimi, glivicam stičnimi organizmi Nova biološka izkustva potrjujejo, da povzročajo te kilce srbež, prhljaj in izpadanje las. To dejstvo je našlo takoj praktičen primer pri Trilysinu, ker TRILYSIN VEDNO VZPOREJA SVOJ KORAK Z VEDO. Trilysin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi ter ohranja Vaše lasne zdrave, odpravlja prhljaj ter preprečuje izpadanje las.

Volitve v Štrigovi in Razkrižju

Iz Štrigove pri Ljutomeru nam pišejo: V nedeljo 27. t. m. bodo občinske volitve tudi v Razkrižju in Štrigovi, ki sta nekdanji pripadali Medjimurju. V obeh občinah sta bili vlozeni in sta že potrjeni gospodarski listi, v Razkrižju z nosilcem Stjepanom Škramcem, v Štrigovi z nosilcem Tomislavom Kovačem, dosedanjim dolgoletnim županom. Nasprotnikom je šla sestava kandidatnih listi zelo težko izpod rok. Na pomoč je moral priti sam senator Smodej, ki je imel v obeh krajih javna shoda pred cerkvama. Shodoma so prisostvovali v velikem številu tudi pristaži gospodarskih list, pa je zato razumljivo, da sta potekla zelo živahno. Domačini so jasno pokazali, da sta županska kandidata Stjepan Škramlec in Tomislav Kovač izbrana po njihovi volji in da jima popolnoma zaupajo. To bodo pokazali tudi pri volitvah.

Upokojitev

Beograd, 18. marca. p. Upokojen je bil Jožef Štrukelj, železniški kontrolor v Ljubljani.

Vremenska napoved

Dunajski: Pretežno jasno, toplo vreme.

Naši kraji in ljudje

Pomoč »Jutra« ob udarcu usode Zavarovalnina v znesku 10.000 din izplačana

Ljubljana, 18. marca.

Uprava »Jutra« je te dni prejela od gospe Hedvike Križmanove, vdove šolskega upravitelja na Planini pri Sevnici g. Emila Križmana, v objavo naslednjo

zahvalo:

Podpisana Križman Hedvika, soproga tragično preminlega šolskega upravitelja na Planini pri Sevnici, izrekom »Jugoslavije, zavarovalni družbi, podružnici v Ljubljani, iskreno zahvalo za kulantno izplačilo 10.000 din »Jutrovega« zavarovanja naročnikov. Po tragični smrti soproga, ki je bil zvest naročnik »Jutra« in točen plačnik naročnine, mi je bila ta od »Jutra« poklonjena vsota v veliko pomoč. Lastništvo »Jutra« prosim, naj sprejme izraze moje najiskrenejše hvalečnosti.

Križman Hedvika.

Zagreb, Opatovina 43/II.

Šolski upravitelj g. Emil Križman na Planini pri Sevnici je postal v starosti 56 let pred nekaj meseci žrtev usodnega naključja. Na nevarni poti je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. Nastale pa so komplikacije in g. Križman je izdihnil. Pokojni

šolski upravitelj je bil doma iz Sevnice, vso svojo službeno dobo pa je deloval na Planini. Zaradi svojega blagega značaja in globoke srčne kulture je užival splošen ugled

in veliko priljubljenost. Pokopali so ga na Planini. Zapustil je mater, ženo in dva sinova.

Tragična smrt družinskega očeta Kos lesa mu je v rudniku utrl lobanjo

Zagorje, 18. marca

Včeraj okrog 9. ure se je v kotredškem novu smrtno ponesrečil 44-letni rudnik tesar Matevž Berglez. Bil je sicer največ zaposlen v delavnici, vendar je opravljal tudi nekatera dela v rovih. Tako je tudi včeraj odšel na delo v Kotredž s svojim sodelavcem Vladkom Tauferjem. Imela sta izvršiti neka dela na novo napravljenem vpadniku. Nesrečno naključje je žal ugonobilo Berglezovo življenje. Kos otesanega lesa je nekje zdrsnil in ko ga je Berglez kobil, ga je les zadel v glavo ter mu natrl lobanjo. Vse se je zgodilo tako naglo, da sodelavec Taufer ni mogel prav nič pomagati. Ves prestrašen je klical na pomoč v bližnji zaposlene delavce, ki pa so žal mogli le ugotoviti, da bi tudi takojšnja zdravniška pomoč bila zaman.

Matevža Bergleza so prenesli v bolnišnico Bratovske skladišnice. Zdravnik dr. Kajželj je žal mogel ugotoviti le smrt, ki

je nastopila takoj po utrtju lobanje. Ko so reževe prenesli mrtvega na njegov dom, so se odigrali pretresljivi prizori. Obupno je jokala žena z otroki in zbrali so se tudi sorodniki. Vse je objokavalo smrt vzornega moža, dobrega očeta in odkritega prijatelja.

Ponesrečen Matevž Berglez je bil doma iz okolice Vranskega. Pri rudniku je delal že nekaj časa pred vojno, in po vojni se je takoj spet vrnil k rudniku. Kmalu nato se je poročil s Pepco iz znane Govejške rodbine. Zakon je bil srečen. Usoda je hotela, da ga bodo zagrebli ravno na dan, ki se ga je tako veselil: dan pred smrtjo je namreč napovedoval, kako bodo vsi skupaj proslavili god njegove ljubljene žene... Pokojnika so vsi cenili kot dobrega, marljivega delavca. Njegovo smrt obžalujejo tudi nacionalne organizacije, katerim je bil zvest član. V časti bomo ohranili njegov spomin. Bridko prizadeti družini izrekamo iskreno sožalje.

Žiga Lajakov-Mozirski † Umrl je znani štajerski ljudski pesnik

Mozirje, 18. marca.

Trihde kakor kremen — kamen, izbran ob robu proda, in v srcu čuvaj svetli plamen za doma čast in sveto.

Izkreš iskro iz kremenca, iz iskre plamen vskršeni, da dvigne duša iz plamén k lepoti večni se neselni!

Z. L. Mozirski.

V lepo pomladno jutro je v sredo 16. t. m. zadonel iz cerkvenega stolpa zvonček in oznanil prebujajočim se tržanom, da se je spet postavilo nekdo iz njihove srede. Kmalu se je razvedelo, da je preminil obče priljubljeni savinjski pesnik Žiga Lajakov-Mozirski. Rajnik je že dalje časa bolehal za neozdravljivo boleznijo, iz katere ga je morala slej ali prej iztrgati bela žena.

Pokojni Žiga Lajkauf (Lajakov-Mozirski) je psevdonim je roditelj 1. 1863. kot potomec nekdanjih mozirskih zdravnikov Lajkaufov. Po končanem 7. gimnazijskem razredu v Celju je šel na Dunaj, kjer je študiral veterinaro. Slabe gnotne razmere so ga prisilile, da je študij opustil. Postal je pisarniški uradnik v advokatskih pisarnah. V tem svodstvu je služboval v Celovcu, Ptujcu, Celju in slednjič v Ljubljani, kjer si je izbral tudi svojo življensko družino. V tistih časih je bila v Mozirju ustanovljena politična ekspozitura (sreška izpostava). Žiga poselej ni več vdržal v Ljubljani. Lepi in nacionalni savinjski trg ga je zvalil nazaj v svoj objem — vr-

nil se je v svoji rojstni kraj. Tu je služboval nekaj let pri politični ekspozituri kot uradnik, potlej pa je umaknil v zaščitje in se ves predal pesnikovanju in prirodi.

Že kot študent (l. 1886) je pokojni Lajakov začel meriti svoje moči v pesništvu. Njegove po večini epske pesnitve, izmed katerih so bile nekatere priobčene v »Ljubljanskem zvoncu«, »Slovenskem braniku«, »Planinskem vestniku«, nadalje »Slov. narodcu«, celjski »Domovini« in »Novi dobri«, so res kremen in iskro, kakor jih je sam rad nazival. Indeks njegovih poezij (v rokopisu) vsebuje 115 epskih, pa tudi nekaj mehkih lirskih del. Zadnja kritika njegove himne, posvečene Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije se glasi:

»Slovanški jug si naša domovina, čuj taboritov — Sokolov koraj, »odjekni Jadran, Triglav, Sar planina, naš dom bo stal, dokler bo Sokol stal!«

Njegove pesmi se delijo tokote: A.) Domovinski, B.) Savinjski venec, C.) Iskrice ljubavi, Č.) Razne. Naj navedem le prvi dve kritici Savinjski dolini posvečene pesmi:

»Ni Bog nam dal srebra, zлата, a dal nam v last je kos sveta, nanj blagoslov nebes razli in v zemski raj ga spremeni!«

Ta sončni svet, ta svet krasan Savinjska cvetna je ravan, kjer biva rod še čvrst in čil v zavetju starh šeg in sl...«

Mnogo prigodnih pesmi je porazgubljeno škoda, da njegova poezija ni bila izdana v skupnem zvezku. Nemara zato ne, ker so bile njegove pesmi, posvečene domovini, preveč srbofilске (tik pred začetkom svetovne vojne jih je mislil izdati neki celjski založnik). Pokojnik je bil namreč nekaj tednov po sarajevskem atentatu zaradi srbofilstva aretiran in odgnan v graško zaporo, kjer so ga držali nad dva meseca.

Bil je tudi vnet Cirilmetodar. Mnogo si je dopisoval s pokojnim trnovskim župnikom, ustanoviteljem CMD in navdušenim rodoljubom Ivanom Vrhovnikom. Vrhovnikova pisma, polna nacionalnih čustev, so ga izpodbujala k delu.

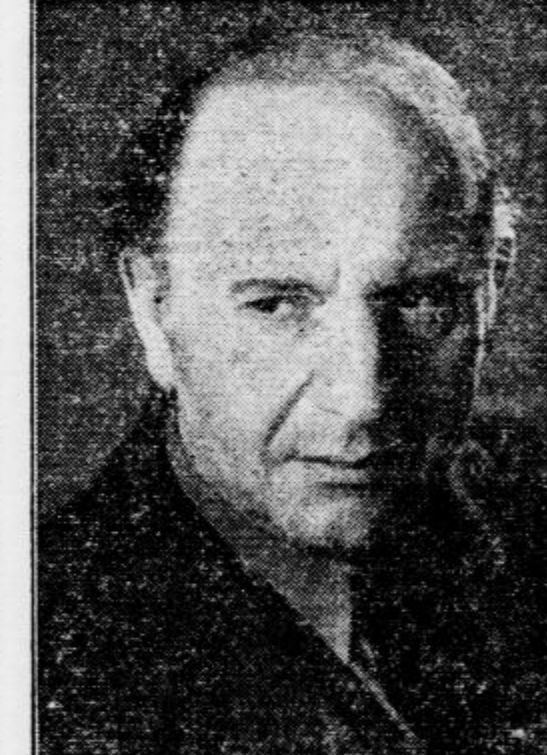
V celjski »Novi dobri« je izpod njegovega peresa izhajala dalje časa zanimiva in pestra »Mozirska kronika«.

Pokojniku ni bilo prsojeno, da bi se s svojim petjem vidneje uveljavil. Toda oni, ki so poznali njega in njegove pesmi, ga bodo ohranili v trajnem spominu. Boji žigi Lajakovu-Mozirskemu lahka savinjska zemlja!

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarez v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

John Alden Carpenter, eden največjih ameriških skladateljev, bo prisoten na koncertu Zlatka Balokovića v Ljubljani

Louis Siegel, slavni ameriški dirigent, nastopi v ponedeljek na ljubljanskem koncertu Zlatka Balokovića

Skrbite malo bolj za svoje zobe, odpravite nevarni zobni kamen!
SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Pomen romanja CMD na Oplenac Dosej že 200 prijavljenih — CMD po zadnjih dogodkih

Ljubljana, 18. marca

Koliko zanimanja je tudi v Ljubljani zbudila zamisel, da poročajo Cirilmetodarji na Oplenac, se je pokazalo preteklo sredo, ko so se predstavniki in predstavnice desetih podružnic zbrali pri šestici. Prišlo je blizu 70 zavednih Cirilmetodarjev in tako se je spet manifestirala lepa solidarnost, ki je po prvem medpodružničnem sestanku zavladala med Cirilmetodarji v Ljubljani. Sedanja povezanost bo treba ohraniti ter odsej stalno prirejati sestanke v mestu kakor tudi v Mostah, na Viču, v Šiški in drugod na periferiji. Saj naloge so skupne, na sestankih pa se samo pokažejo uspehi plemenitega tekmovanja ljubljanskih podružnic, ki morajo biti za zgled vsem podružnicam na deželi.

Sestanek je otvoril glavni tajnik CMD g. ravnatelj Gruden, ki je opravil prvotnega, mudečega se v Beogradu s predstavniki naših Korosev. V zelo tehtnem poročilu je orisal razmere, nastale po priključitvi Avstrije k Nemčiji. Na dlani je, da je CMD danes potrebna bolj kakor kdajkoli. Slovenska narodna javnost bo to pač uvidela in nudila naši obrambni družbi tisto podporo, ki jo družba zasluži.

Vodja izletnega odbora Tone Cotar je nato izbrno poročal o sporedu potovanja. Vsi predsedniki in predsednice ljubljanskih podružnic so navedli, da je zanimanje in pripravljenost prav zadovoljivo. Zlasti tudi iz štajerskih krajev prihajajo prijave. Posrebljeno bo, da bodo imeli Savinjsani in Ma-

riborčani svoje vagona, ki se bodo na Zidanem mostu prikopali brzovlak, da jim ne bo treba prestopiti. Poudariti velja, da bodo prvi prijavitelci povsod v prvih skupinah, zatorej vsakomur priporočamo, da se zavoljo udobnosti čimprej prijavijo. Mariborska podružnica je nameravala letos proslaviti 50-letnico svojega obstoja, toda zaradi romanja na Oplenac, katerega se bo srotovo udeležila s častnim številom članov, bo zlati jubilej proslavila pozneje.

V zelo lepem govoru je ravnatelj študijskega predsednika štajerske podružnice izjavil, kako umesten in v moralnem pogledu koristen bo prvomajski izlet Cirilmetodarjev na Oplenac. V dobi, ko doživljamo velike prevrate in ko se na našo mejo naslanja nova sosedja, je pač potrebno, da zberemo v sebi dovolj moralnih sil in odpornosti. A kje naj se bolj okrepimo z vero v svoj obstanek in v svojo bodočnost, kakor na grobovih onih naših kraljevskih junakov, ki so se popolnoma žrtvovali za Jugoslavijo! Cirilmetodarsko romanje na Oplenac mora zatorej biti za udeležence pot k viru naše nacionalne zavesti, za vsa ostalo našo narodno javnost pa manifestacija zvestobe naši junaški dinastiji.

Vodja izleta Tone Cotar je včeraj odgovoril v Beograd, v Mladenovcu in na Oplenacu, da uredi vse potrebno glede prenočišč, prevoza, obiska muzejev in vse drugo. Izlet je zagotovljen, ker se je doslej prijavilo že okrog 200 članov, ki smo tudi že vplačali vozilno, dnevno pa še prihajajo nove prijave.

Naši diplomirani tehniki hočejo služiti napredku domovine

Ljubljana, 18. marca

Pri Mikliču so se te dni zbrali člani ljubljanske sekcije Združenja diplomiranih tehnikov kraljevine Jugoslavije k običnemu zboru.

Iz poročila tajnika Pavšiča, povzemamo, da je sekcija v preteklem letu pokrenila celo vrsto akcij za izboljšanje položaja stani, ki ni zaščiten ne z zakonom ne v družabno stanovskem pogledu. Številni članstva je od lani naraslo približno za četrtino, a redke so organizacije, ki se lahko ob zaključku svoje bilance kakor Združenje diplomiranih tehnikov ponašajo z ugotovitvijo, da med letom ni izstopil noben član. Službo je sekcija posredovala 8 strojnikom, 3 elektrostrojnikom in 9 gradbenikom. Nezaposlenih pa je še zmerom 34 strojnikov in elektrostrojnikov, medtem ko so gradbeniki skoraj vsi pri delu in kruhu. Živahno je pod vodstvom odbornika Mozetiča delovala mariborska podružnica, ki šteje 36 članov. Vzgladno se organizacija udeležuje tudi na kulturno-strokovnem poprišču. Njen član Karlovšek je izdal »Slovenski ornamec« in »Slovensko narodno obrt«, zlasti pa pripravila knjigo »Slovenska obrt«, ki bo dotisnana v prihodnjih mesecih. Član mariborske podružnice Emil Arlič pa pripravila knjigo »Injektorje«.

Podrobno je tajnik navajal razne akcije odbora v zvezi s prenosno strokovno zakonodajo. Na pobudo Komiteta tehnične dela je začel v Ljubljani delovati odbor za postavitev Tehničnega doma, v katerem naj bi naše strohe vse tehnične organizacije ter tehnični in obrtno-tehnični muzej. Investicije bodo znašale kakšne 3 ali 4 milijone din. V decembru je bilo 40 diplomiranih tehnikov, zaposlenih na tehničnem oddelku banke uprave, odpuvedano, obenem pa je dobilo odpoved še

okoli 20 kuženjerjev in 40 drugih tehničnih moči. Čeprav so vršili najodgovornejše pose, so bili plačani samo od ura, bili so kot dinnarji zavarovani pri OUZZ, v pokojninsko zavarovanje sploh niso bili prijavitelji in so imeli samo 14-dnevni odpovedni rok. Skupno z organizacijami inženjerjev in arhitektov ter geodetov in geodetov je sekcija storila korake pri banški upravi, z uspehom, da so bili po večini vsaj pod starimi pogoji sprejeti nazaj v službo.

Ko je poročal še blagajnik Kraigher in je bila na predlog revizorja Premrova soglasno izrečena zaupnica odboru, je bil izvoljen pretežno stari odbor, nato pa je bila med živahnim odobravanjem sprejeta resolucija, v kateri združenje zahteva: 1. da se diplomiranim tehnikom zaščitijo delovne razmere in sodelovanje v zakonodaji; 2. da se v korist narodnega gospodarstva in za povzgojo izdelkov domače obrti in industrije pri vseh tehničnih podjetjih upošteva edino namestitve domačega strokovnega osebja; 3. da se pri tehničnih poslovanjih vrši namestitve preko strokovnih stanovskih organizacij; 4. da se da diplomiranim tehnikom možnost, nadaljevati študije na domačih tleh; 5. da se v zaščito brezposelnih uvede energičen postopek proti večkratnim zasužkarjem; 6. da se določijo enake američne strokovne in gospodarske udeleževanje diplomiranih tehnikov, kakršne so zagotovljene sorodnim strokam z višjo šolsko kvalifikacijo; 7. da se pri novelizaciji raznih zakonov, ki se jih tičejo, pritegnejo k sodelovanju tudi diplomirani tehniki; 8. da se učni načrt tehnične srednje šole prilagodi enakim šolam v inozemstvu, dotlej pa naj se omeji dotok dijakov na te šole; 9. da se zakonsko zaščitni naziv »diplomirani tehnik«.

Prof. Osip Šest: Mistr Vaclav Skružny (Ob petdesetletnici njegovega gledališkega dela)

»Gospod mojster Skružny, bodite tako dobri in naslikajte nam zastor... Kaj Vas stane, enkrat s čopičem sem in dvakrat tja — pa je zastorček gotov! Saj Vi imate ogromno prakso!«

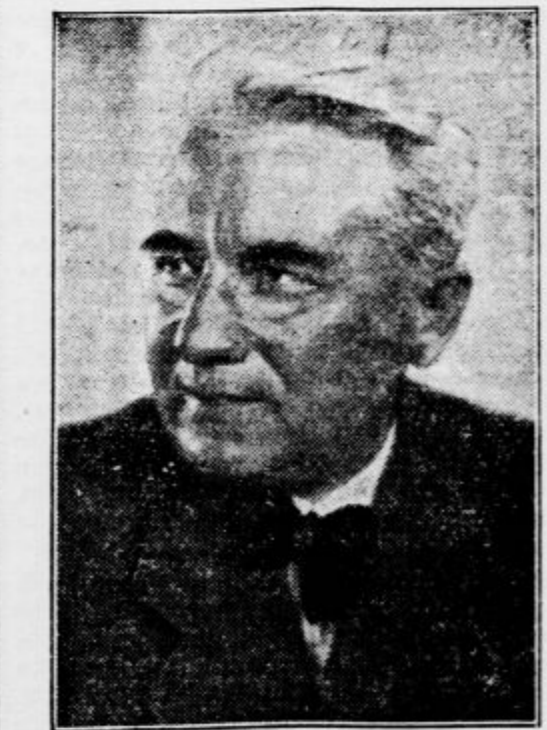
Ali: »Gospod Skružny, plakat bi potrebovali za prireditev in portret in transparentno letnico... saj Vi ste tako spretni...«

Pa lutke in kulise, pa konstrukcije odrov, pa osnutke za dekorje in tisoč želja je imela naša javnost, naša društva in posemeniki... Gospod Skružny naredi vse, ustreže vsem... Saj on zna... Kaj ga stane?... Smuk, smuk, pa je gotovo in narejeno... Kaj ga stane!...

Mistr Skružny je petdeset let v aktivni službi čopiča... Kaj ga stane! Da, stane ga dela, truda, napora, fantazije in neskončno mnogo dobre volje, da je ustregel vsem in vsakomur... Danes se izkažimo mi in povejmo: Mistr Skružny — mi vemo kaj Vas stane, kdo ste in kaj pomeni petdeset let sredi pisanih barv, sredi onega, kar utegne roditi samo bogata fantazija...

Tako je bila tale reč: Pred petdesetimi leti je vstopil mlad, zelo mlad plavalas deček kot praktikant v službo Narodnega Divadla v Pragi. V slikarskem ateljeju črta prve poteze, beli platno in riše ornamente... Kje so tisti časi? Eje takrat je junaki na čelu tega zavoda pane Subert, ravnatelj in režiser!... Istočasno mladi Václav pridno poveča umetniško-obrtno šo-

gledališče na Vinogradih... Tja pozovejo svojega rojaka iz Tiflisa. Tam je dela, tvorbe, tam se iščejo že nova pota, nov način tvorbe na sceni nastaja... realizem umira — novi oder stilizacije zavzema vse

teatre... In vinogradski teater stoji nekako v avantgardi... Z njim mojster Skružny...!

Vojna suče svetove, države in narode. Celu siromake Slovenke spravi k zavesti, pasja noga — teater imate, pa ne igrate, ne delate in spitel! No in izkušeni Govekar se podá na pohod, iztuka, prebira,

išče — in iztakne poleg drugih tudi mojstra Skružnega. Vse je hitro urejeno in narodno navdušenje pospešuje včasih potek dogodkov. Proti koncu leta 1918. ustvari Skružny svojo prvo sceno na odru slovenskega teatra z dekorjem za »Prodano nevesto«.

S tem trenutkom, ki ga imenujem brez vseh pridržkov zgodovinskega, je bila ustanovljena pot k slovenski sceni na naših odrih. Mojster Skružny ji je bil oče, boter in svetovalec... To je zašluga, katere doselej nenapisana zgodovina slovenskega gledališča po letu 1918. pozabiti ne more in ne sme!...

V letih 1918 — 1938, torej v teku dvajsetih let, je opravil in izvršil mojster Skružny veliko delo, ki se ne more točno precenti... Ako povemo, da opremilja Drama letno dvajset novih del, Opera pa osemnajst — potem je podana približna podoba dela, ki ga opravijo gledališke slikarne — v prvi vrsti pa Mistr Skružny sam. Ustvaril je nešteto nepozabnih scen, od katerih naj omenimo samo one iz »Rusalka«, iz »Petrčkovih poslednjih sanj« in »Viharja«. Škoda, da nam naše siromaštvo ne dovoljuje, da bi si ohranili stare scene — saj bi hodili vseeno lahko nova pota — pokazalo bi se, da ima ona nemška poslovica prav: »Es kommt selten etwas Besseres nach!...«

Petdeset let trdega dela diči lepo, sivlavo glavo našega mojstra Skružnega. Ako rečem našega, potem to ni ne poza in ne kompliment — kajti od petdesetih jih je pustil dvajset, prav pošteno trdih, nam. Delal in trudil se je, to je res, a bil je tudi sicer fant od fare, kajti njegovi dečki so se vrgli po njem in je eden v Brnu šef slikarne,

drugi mu pa tu v slikarni bere izpod rok njegovo znanje in umetnost... Skružny je velik prijatelj igralcev in pevcev in rajnik Drvota je marsikatero jutro odšel iz njegove ateljeja s čevlji, ki so imeli rdeče poslikane pete — vendar najljubši so mu oni, ki ne zahtevajo gaž, ne strajkajo in znaajo vselej svoje vloge: — to so lutke...

Značilno za scenske mojstre velikega kalibra je, da so se v zreli dobi vsi vrgli na te pritlikavce... Vzemimo našega Klemenčiča ali Italijana Podrocco... Tu se odpre rojenemu scenografu po mojem mnenju oni svet, o katerem je sanjal vsa svoja razvojna doba. Tu lahko izvrši zaresno ono, kar mu prišepetava domišljija... In mojster Skružny je ustvaril iz ničesar nebroj mario-netnih odrov in jim je še danes svetovalec in varuh.

Kaj imajo Čehi v Mistru Vaclavu — to vedo oni sami najbolje... Vsi portreti Masarykovi in Benešovi, Smetane in Dvořaka so njegovi, pa tudi na »posvícenih« ni bil brez posla in 28. oktober vé zanj prav dobro...

Mojster Skružny! Pa se postavim v svetočano pozno po stari navadi, in Vam rečem tole: že mnogo ste dali našemu teatru in že marsikatero bitko sva izvojevala (in tudi izgubila) skupaj... Da Vam ohrani Gospod Bog bistro oko in mirno roko vse dotlej, dokler bo njegova volja... Mi Vam pa ob Vašem jubileju in ob jubileju Vašega dela v slovenskem teatru krepko stisnemo Vašo roko... To sprejmite tu od roditelja, od vseh dirigentov in od vseh režiserjev Narodnega gledališča... Ma učta!

Lep dar: Zgodbe brez groze

Najcenejše in kvalitativno najboljše hrastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna REMEC-CO.

DUPLICA PRI KAMNIKU
Zeleznika in avtopostaja

OGLEJTE SI NASE ZALOGE V TOVARNI ALI V PISARNI
LJUBLJANA, KERSNIKOVA ULICA 7, POLEG SLAMICA.

Dnevi pred priključitvijo

Pregled izjav in dogodkov pred izvedbo priključka

Razvoj dogodkov, ki so s tako filmsko brzino dovedli do priključitve Avstrije k Nemčiji, bo nedvomno še dolgo predmet zanimivih razglabljanj v Evropi. Morda se danes ne da še domneti vse, kar je dovedlo do sedanega stanja, prikrito je ostalo zlasti marsikaj, kar se je odigralo samo za kulissami.

HITLER ANGLEŠKEMU NOVINARJU

V razgovoru s angleškim novinarjem Wordom Pricejem je Hitler izjavil med drugim, da nekaj dni poprej se ni niti slutilo, da se bo zgodilo, kar se potem je. Pripomnil je, da se je odločil za poseg v avstrijski razvoj zato, ker ga je »dr. Schuschnigg prevaral«. To je, pravi Hitler, česar ni mogel trpeti, kajti »ako dam svojo roko in svojo besedo komurkoli, potem jo tudi držim in pričakujem od vsakogar, ki sklene z menoj dogovor, da se ga tudi sam drži. Z dr. Schuschniggom sem se sporazumel, da bo ustavil svoje zatiranje večine v Avstriji. Namesto tega je dr. Schuschnigg skušal izsiliti svoj plebiscit... Stori sem temu konec.«

HITLER PRED RAJHSTAGOM

Hitler je v tej izjavi konkretnije govoril o sporazumu v Berchtesgadenu kakor v svojem znanim govoru pred rajhstagom dne 20. februarja tega leta. Tedaj namreč sporazuma ni še prikazal v tako usodni in alternativni luči. Omejil se je na ugotovitve, da je tedaj šlo samo za odstranitev »težkih«, ki so se pojavile pri izvajanju sporazuma z dne 11. julija 1936, ker bi sicer prišlo do katastrofe. Cilj in namen sestanka je bil, da se ne vžečnostni odpravijo s tem, da se narodno-socialistično mislečemu delu avstrijskega prebivalstva dajo v okviru veljavnih zakonov iste pravice, kakor jih imajo drugi državljani. Po splošni amnestiji, ki je sledila v Avstriji, je nastopilo veliko pomirjenje in boljše razumevanje za prijateljske odnose. Vse to je izpopolnilo juljskega sporazuma iz leta 1936. Hitler se je nadalje izrecno zahvalil kancelarju dr. Schuschnigg »za veliko razumevanje in pripravljenost, s katero je sprejel moje povabilo ter se resno trudil, da skupno z menoj najde pot, ki je v interesu obeh držav.« Se posebej je Hitler poudaril misel, »da smo s tem dalj tudi važen prispevek za evropski mir.«

SCHUSCHNIGGOV POUKAREK

Avstrijski kancelar dr. Schuschnigg je v svojem govoru te osnove sporazuma v Berchtesgadenu le še bolj poudaril, ne da bi bil zaradi svojih izjav demantiran iz Berlina. Ponovil je najprej, kar je že Hitler izjavil, nato pa je izrecno poudaril: »Berchtesgadenski dogovori vsebujejo pred vsem izrecno ugotovitve kancelarja Hitlerja, da nemška vlada prizna popolno suvereniteto avstrijske zvezne države, dalje ugotovitve, da smatrate obe vladi v obeh državah obstoječo notranjo ureditev, vseh stvari vprašanje avstrijskega narodnega socializma, kot notranjo zadevo dotične države... Za izvedbo dogovora so predvideni ukrepi, ki se na eni strani nanašajo na notranje politično pomirjenje v Avstriji in ki na drugi strani jamčijo nemško nevmišanje v notranjepolitične zadeve Avstrije. Izrecno je bilo določeno, da dosedanja ilegala v Avstriji ne sme računati na kritike krogov izven mej.«

SCHUSCHNIGGOVI UKREPI

Schuschnigg je v skladu z dogovorom in s Hitlerjevimi izjavami pred rajhstagom o spoštovanju juljskega sporazuma in s veljavnih zakonov v Avstriji odprl avstrijskim narodnim socialistom vrata v edino obstoječo politično organizacijo v Avstriji — domovinsko fronto, prepovedal pa je sleherni politični in strankarsko delo hitlerjevcev izven tega okvira. Ker se samostojno politično uveljavljanje hitlerjevcev ni ustavilo, je prepovedal vse politične

manifestacije izven domovinske fronte. Ker se tudi po tem ukrepu, ki je bil v skladu s postavami in avstrijske ustave, položaj za njegovo stališče ni izboljšal, se je končno dr. Schuschnigg v sredo dne 9. marca odločil za konsultiranje prebivalstva o ohranitvi avstrijske samostojnosti v skladu z zadevnimi določbami avstrijske ustave. Plebiscit je bil določen za nedeljo dne 13. marca 1938.

HITLERJEV FINALE

Od tega dne dalje so se dogodki razvijali z bliskovito naglico, da je o njih časopisje komaj sproti poročalo. Takoj po Schuschniggovi izjavi je sledila reakcija iz Berlina, o kateri pripoveduje sam Hitler angleškemu novinarju Wordu Priceju z naslednjim dramatičnim opisom: »Najprej nisem mogel verjeti tej vesti (namreč »napovedi plebiscita, op. ur.). Ko sem se o tem prepračil, sem sklenil, da takoj nasto-

Prisebnost čehoslovakov

Odmevi avstrijske priključitve v češkoslovaški javnosti — Mirna samozavest

Praga, 17. marca

Po zasedbi Avstrije, s katero je Nemčija oklenila osrčje Češkoslovaške od treh strani, je tudi slednja postala predmet napete pozornosti svetovne politične javnosti. V Češkoslovaško je pripotvalo mnogo posebnih poročevalcev raznih listov, da prouče tukajšnje prilike in se na licu mesta prepričajo, kako je avstrijski dogodek vplival na češkoslovaške množice in na njihovo duševnost. Prišli so taki, ki so se resno zbal za usodo tega srednjeevropskega otoka demokracije, dalje taki, ki so v skrbih samo zato, ker vidijo, da bi vsak nasilni nastop proti Češkoslovaški izrazil tovo svetovno vojno. Zopet drugi pa enostavno niso hoteli zamuditi trenutka, ko bi se nemški kolos vrgel na svojo šibkejšo sosedo, da bi tudi njo izbrisal z zemljevidu. Morda je kdo med njimi tudi pričakoval, da bo našel Češkoslovaško v razburjenem stanju preplašenega mravljišča.

Lovci posebnih senzacij gotovo niso prišli na svoj račun. Res je češkoslovaški narod z razumljivo pozornostjo zasledoval, kaj se godi v njegovi sosesčini, res da je o tem tudi živahno razpravljal ter presojal morebitne posledice, — o kakih paniki, strahu ali potlačeničnosti pa na vsem Češkoslovaškem ni bilo sledu. Kdor ne pozna češkoslovaškega naroda in kdor je le matematično primerjal obe državi, od katerih bi ena nastopila kot silni napadalec, druga pa kot šibak branitelj se mora presenečen čuditi, s kako hladnokrvnostjo so na Češkoslovaškem vzeli na znanje izvršeno dejstvo. Izredni mir priča o izredni samozavesti in odločnosti tega naroda. Čegar pozicija na ekspanziji točki slovanstva je nepretrgan niz naddolovskih bojev za obstoj, za ocvanje svobode, jezika in narodnosti. Ob silnih prilikah marsikje ljudje zapadajo v bahavost, ki le slabo skriva notranji nemir, pri Čehoslovakih pa ne more odkriti tudi prav nič takega nezdravega razpoloženja.

To je narod, ki je nekdo vodil strahotno borbo za svobodo vesti, skoro proti vsem takratni Evropi in pred čigar junastvom se morale umikati daleko večje armade, nego je bila sila češkega naroda. Tudi v dobah tuje vlade in tujeja zatiranja je ta narod še jasneje pokazal svojo nezlomljivo odpornost in notranjo silo, s katero je končno le premagal svoje zatiralce in obnovil svojo državo, ki je v pichli 20 letih dala Evropi svetel primer vzorno urejene, modro vodene in smotrno upravljane državne tvorbe.

pim, in sicer tako, da izvedem istega dne, ki ga je dr. Schuschnigg določil za svoj plebiscit, priključitev Avstrije k Nemčiji. Da bi to svojo naglo in, kakor sam pravi, »ovsem nepričakovano in tako rekoč prav zaradi sporazuma v Berchtesgadenu nepredvideno odločitev še bolj utemeljil, se Hitler sklicuje na nevarnost notranje krvave revolucije v Avstriji, ki bi postala »druga Španija v osrčju Evrope«. Tu se človek, ki išče razlage za nepričakovani razvoj dogodkov v Avstriji, nehote spomni na Hitlerjevo ugotovitev v govoru pred rajhstagom o »teški katastrofi«, ki bi sledila ako bi se dr. Schuschnigg ne bil odzval njegovemu povabilu na sestanku v Berchtesgaden, kjer je šlo kakor je Hitler sam izjavil, le za odstranitev »težkih«, ki so se pojavile pri izvajanju sporazuma z dne 11. julija 1936.

Svet se je sprizaml s Hitlerjevimi izvršenim dejstvom, toda mednarodna javnost bo še dolgo z napetim zanimanjem sledila poročilom o ozadju nagle Hitlerjeve odločitve z dne 11. marca tega leta, ko je postal v Avstrijo svoje oborožene čete, da reši »srednjeevropsko Španijo« prelivanja krvi...

Čehoslovak, vzgojen v tradiciji husitstva, tudi danes ne pozna strahu. »Preživel smo hujše čase, prestali hujše opasnosti, pa ni mo klonili.« je redni zaključek vsakega pogovora s posamezniki. Ognjevitosti dostavljajo temu refrenu še opazko: »Pred dvajsetimi leti smo v najneugodnejših prilikah pokazali, da se znamo biti za svojo svobodo.« To so besede, ki jih je ljudstvu položil na jezik vojni minister Machnik prošle nedelje v Olomoucu na proslavi dvajsetletnice bitke pri Bahmaču. To je ona bitka, v kateri se je obnovljena čsl. vojska prvič po dolgih letih udarila v Avstrijo in se obnesla tako, da je izzvala občudovanje vsega sveta.

Ko v časopisnem kiosku kupuješ list, imaš priliko čisti kratke debate o položaju, kjer redno padajo besede samozavesti: »Nismo sami, za nami stoje milijoni naših zaveznikov, ki vedo, da je naš poraz tudi udarec po njih. V ostalem pa so nam grozili že mogočnejši gospodje, ki danes o njih državah ni niti sledu.« Osebito pa so odločni delavci: »Ustvarili smo si državo z lastnimi napori in z lastno krvjo, uredili smo si jo, kakor pač najbolje znamo, in mislimo, da smo bili kos nalogi. Zato bomo tudi branili našo državo in našo svobodo. Nikoli več ne bomo nosili tujeja iga.«

»Naša stvar je pravična,« govori drugi, in v spopadu je duh on, kar odločuje! Mi pa imamo od davna zapoved naših dedov-bojovnikov: Sovraga se ne bojuje, na njegovo število ne glejte! Človek je vesel takih moških besedi, vesel odločnega pogleda in ognja v očeh, ki se priže ob takih besedah. V zaupnem razgovoru se stvar prav nič ne spremeni. »Vi le ne skrbite in ne bojte se za nas. Naša vojska je izborna izvedbana in sijajno opremljena po zahtevah moderne vojaške tehnike. Naše meje so zavarovane in utrjene.«

Ko sem omenil henleinovce in nedavni nastop njihovega poslanca v češkoslovaškem državnem zboru, sem dobil odgovor, da so takih nastopov že vajeni in da so trdno prepričani, da bo naposled tudi henleinovce minila psihoza, za kar se kažejo otipljivi znaki. Polni priznanja pa govore Čehoslovak o svoji vladi, ki je v teh težkih dnevih pokazala izredno mirnost in se ne dala zavesti od vseobče napetosti, ki je vladala v evropskih političnih krogih. Tako sodbo sliši človek tudi od tujcev, ki zlasti poudarjajo prekrasno enodušnost med vlado in češkoslovaškim narodom.

njami bi sedaj radi kar na lastno pest obračunali s onimi, zaradi katerih so morali v izgnanstvo, internacijo ali zapor. Vendar so, tako vsaj zatrjujejo v hitlerjevskih krogih, tak primeri razmeroma redki. Kaj je to »razmeroma redki«, je seveda težko presoditi.

Čez noč so prenehali vsi katoliški politični listi. Sicer izhajajo še dalje, vendar pa so postavljeni na odločilna mesta v uredništvih sami hitlerjevci, tako da pišejo sedaj tudi ti listi v hitlerjevskem duhu in se zavzemajo za novi režim. Tudi »Reichspost«, glavno glasilo avstrijskega klerikalizma, še izhaja. Vest o njeni ustavitvi ni bila točna. Seveda pa piše sedaj tudi ona enako kakor drugi listi in je došla popolnoma hitlerjevsko redakcijo. Glavno narodno-socialistično glasilo »Völkischer Beobachter«, ki je izhajalo doslej v Berlinu in Monakovem, je včeraj začelo izhajati tudi na Dunaju. Zamenkrat izhaja v običajnem formatu dunajskih listov, pravijo pa, da bodo že v par tednih postavili novo tiskarno, tako da bo list potem lahko izhajal v istem velikem formatu, kakor izhajata berlinska in monakovska izdaja.

O voditeljih bivšega režima govore ljudje le malo. Nekatera imena, ki so bila še pred štirinajstimi dnevi v ustih vseh, zvene še skoro tuje in neznanje. Imponira pa ljudem zadnji kancelar dr. Schuschnigg, o katerem zatrjujejo, da dosledno odklanja ponudbe, naj bi se prostovoljno umaknil v inozemstvo. Klerikalni inteligenci je zelo prav prišel poziv nadškofa dr. Innitzerja, naj se uklonijo novemu režimu in mu služijo ker je taka pač božja volja. Malo je izjem med njimi, ki ne bi še nosili znaka s krukastim križem. Mnogiče klerikalnih pristahev med preprostim ljudstvom molče. Starejši med njimi, zlasti s podeželja, pač ne bodo nikoli postali narodni socialisti. Ostali bodo ob strani, dali svoj glas za Hitlerja in anahus, pri

„Trst — okno Slovenije v svet“

Pred dnevi se je mudil v Ljubljani član redakcije tržaškega »Piccola«, g. Aldo Casuto. Na željo svojega lista je prišel v Slovenijo, da prouči možnosti intenzivnejše trgovinske izmenjave med dravsko banovino in Trstom in da o tem poroča tudi v listu. Dne 15. t. m. je objavil v »Piccolu« svoj prvi članek pod naslovom: »Trst in promet Slovenije« s podnaslovi: »Dežela gozdov — 2000 žag — Izvoz in italijanski trg — Sodelovanje jadranskih luk.«

Svoj prikaz značenja z ugotovitvijo: »Trst je za slovensko gospodarstvo okno v svet«. To ugotovitev utemeljuje nato s podrobim opisom našega gospodarstva, poudarjajoč za Italijo zlasti pomen našega gozdnega bogastva. Slovenija, pravi članek, se lahko smatra za važen surovinski vir za državo, kakršna je Italija, ki uvaža letno nad 800.000 ton lesa v skupni vrednosti nad 400 milijonov tr. Prvi in najpomembnejši trg slovenske izvozne industrije je že po tradiciji ita-

ljanski trg, ki je nekdanj sam absorbiral oko li 80% izvoza te pokrajine. Sankcije so izvozu zaustavile, toda od lanskega leta italijanski nakupi spet naraščajo in dosegajo že 40% celotnega slovenskega lesnega izvoza, kar je povsem naravno, ker so se »normalnim potrebam italijanskega trga pridružile sedaj še imperialne potrebe«. Pomen Trsta za Slovenijo pa se kaže tudi v pogledu tranzitnega prekomorskega izvoza iz Slovenije in bo verjetno ta pomen še zrased po priključitvi Avstrije k Nemčiji, ker bo Nemčija krila odslej svoje potrebe v Avstriji in bo treba misliti na izvoz slovenskega lesa tudi drugam. Trst bo za slovensko industrijo zelo primerna izvozna luka, kajti, poudarja članek, v Sloveniji so že cele generacije »navajeni gledati na ugodno ali slabo vreme za usmerjenje pogledov na Trst, pravo okno v svet.«

Tržaški novinar napoveduje še druge članke o tem vprašanju, ki seveda zanima tudi naše gospodarske kroge.

Pismo iz Slovenske Bistrice

Pišejo nam:

»Slovenec« je 11. t. m. posvetil svojo posebno pozornost kandidatom za bližajoče občinske volitve. Nedoemo mu odzovrjati v enakem žargonu, ker imamo na svoji strani ljudi, ki vedo, kaj hočejo, in se nikdar ne poslužujejo takega pisanja, kakor je napisan oni članek iz našega mesta v »Slovenec«.

Nosilcu kandidatne liste dr. Pučniku ne morejo drugega očitati, kakor da je pristal JNS. Seveda ne povedo, da je on kot bivši slovenjebistriški župan mnogo več napravil, kakor pa oni, ki so objubljali gra-ove v oblikih, naredili pa potem niso ničesar. Dr. Pučniku tudi ni treba zbirati izgubljenih ovc, kakor bi rad svoje pristaje počel »Slovenec«. Meščani in okoličani so njegovo kandidaturo z veseljem pozdravili in se za njo tudi v vse verno zavzemajo. Naj nam dopisnik »Slovenec« postreže s takimi uspehi svojega kandidata, ki je imel tudi nekaj let priliko županovati v Slovenski Bistrici, kakršni so bili uspehi dr. Pučnika kot župana. Dr. Pučnik je zmanjšal občinski dolg od 486.000 na 133.000 din. V treh letih njegovega županovanja je bilo poleg tega investiranih za ceste, mostove, kanale, skame, hčl, preko 250.000 din. Tudi njegovi najhujši nasprotniki ne morejo reči o njegovem županovanju ničesar neugodnega.

Zelo uspešno je bilo tudi delo dr. Pučnika v sreškem cestnem odboru, ki mu je bil podpredsednik. V veliki meri je on dosegel, da se je temeljito popravila cesta Slov. Bistrica-Smartno in se podaljšala do Ranskega. Ta cesta in pa cesta Sl. Bistrica-Tinje sta bili takrat proglašeni za banovinske ceste. Na novo je bila zgrajena cesta Levč Zabjek, ravnatoaka cestna zveza Peške s stujanskim okrajem. Po njegovem prizadevanju se je začela graditi cesta Slov. Bistrica-Oplotnica, ki bo lepo oplotniško dožino orlopra prometa. Nad milijon dinarjev je bilo investiranih za ceste, kar več je prišlo, v prid domačim voznikom in delavcem.

Slišali smo pred leti na nekom shodu v Slov. Bistrici, da so nekateri našli lopate tam, kjer so jih nekaj pustili. Ne bomo se spuščali v razmotrivanja, ali so bili takrat to upravičeni trditvi. Mirno pa lahko rečemo, da bo dr. Pučnik našel lopato v resnici tam, kjer jih je pred dvema letoma pustil. To vedo tudi vsi naši okoličani, ki ne verujejo hanes nič več praznim obljubam, temveč dočajo za župana moža, ki bo občno v resnici vodil h gospodarskemu napredku.

G. dopisniku bi končno še priporočili, naj se ne obreza od našega poslanca g. Gornjaka, ker tudi njega vsi poznajo; da se je in se večno zavzema za gospodarski napredak našega okraja.

Prostovoljna socialna davščina v Ljubljani

Svetovni pojav pomanjkanja zaposlenosti je prizadel tudi naše mesto. Okrog 1000 družin nima zaslužka ter životari ob podporah in ob slučajnem malem delu. Posledica trajnega pomanjkanja je poleg lakote, prezebanja, kopičenja dolgov za najemnine in drugo, navadno še bolezen. Številni otroci rastejo tem družinam v bedi, neodporni proti boleznim in nagnjeni k raznim moralnim pokvaram. Nezaposleni tvorijo prav poseben sloj, ki ne bo mogel vspejti rednih ljudi. Najboljša pomoč je delo; ker je zesebnega dela premalo, mora občina najti sredstva, da zaposli čim več nezaposlenih delavcev.

V letošnji zimi je občina izvršila 7 uličnih kanalizacij in 8 raznih cestnih del. Na delu je vsak dan okoli 280 delavcev, ki prejemajo mezde namesto podpor. Končana so že cestna dela pri ureditvi Vilharjeve ulice ter kanalizacija Malgajeve, Cernetove in Viške ulice. Za mezde izda občina vsak teden okoli 40.000 din. Na socialnem uradu se oglašajo trume poročenih in samskih delavcev, ki prosijo za delo. Toda vseh ni mogoče zaposliti, ker denarna sredstva ne zadostujejo. 280 parov rok giblje vsak dan v Ljubljani na račun socialnih fondov, toda najmanj toliko jih še čaka, da bi mogli v vrste onih, ki so že zaposleni.

Da dobi zopet sredstva za zaposlitev delavcev, bo občina zbirala prispevek prostovoljno socialno davščino. Naj bi ne bilo nikogar, ki bi je ne plačeval. Mestno poglavarstvo bo dostavilo občanom vabila za pristop k plačevanju davščine, vsakdo bo prostovoljno odločil, koliko bo plačeval na mesec za nezaposlene. Vsak znesek bo dobrodošel. Davščino bodo vsak mesec pobirali posebni pooblaščenici, ki bodo imeli za to izkaznice s fotografijo in letošnjim uradnim potrdilom. Nikakega denarja naj nihče ne izroči drugemu, ne da bi prejel za denar potrdilo. Kdor želi, more prispevek izročiti tudi naravnost socialnemu uradu v Mestnem domu. Ker gre tu za življenje mnogih družin naj padejo vsi predsoški, ki se ob takih prilikah kaj radi pojavijo. Občina mora pomagati revnim, občina je skupnost vseh občanov. Občani pomagajte tedaj ubogim nezaposlenim preživljati družine. Pristopite k plačevanju prostovoljne socialne davščine!

Neka dama iz družbe je vprašala Brahmasa: »Ali dolgo mislite, preden začnete skladati?« — »Ali dolgo mislite, preden začnete govoriti?« je odvrnil Brahmah.

»Proklete sem bil bedak, ko sem jemal tbe za ženo...«

»Tako je. Ampak saj vidiš, da ni mogoče pomagati. Bedak ima povedo srečo...«

Na novem Dunaju

Obračunavanja nekdanjih preganjancev — Hitlerizacija časopisja — Dobrodošel kardinalov poziv — Borba za mladino — Židje na velesjemu — V židovski trgovini

Dunaj, 17. marca. Ako tujec ne pozna vseh odtenkov, ki ločejo avstrijsko nemštvo od rajhovskega, se mu zdi slika dunajskih ulic povsem normalna. Slavnostno lice je že precej izginilo, življenje gre svojo vsakdanjo pot. Le v vsaki poslovni ulici naletaš na lokake, ki so zaprti, tu in tam tudi na katerega z razbitimi šipami zloženih oken. So to lokali židovskih lastnikov. Demolitranji in izropanji lokalov je razmeroma malo. O njih zatrjujejo hitlerjevci, da so postali žrtve ljudi, ki so si na lastno pest prisvojili pravico »očiščenja«, deloma pa celo ljudi, ki so hoteli to priliko kratko malo izrabiti za plenjenje. Prav resno sem slišal tudi razlago, da so se pripokali do hitlerjevskih uniform komunisti, da bi s svojim razbijanjem povzročili zmedo in s budili mržnjo do narodnega socializma. Ni mogoče teh vesti prekontrolirati, vsekakor pa je res, da je policija izdala stroge ukrepe proti onim, ki hočejo na lastno pest »očistiti« poslovno življenje in obračunavati z nasprotniki novega režima.

Dunajske kavarne so zopet polne in živahne. Le one, ki so bile navezane pretežno na židovske goste, so slabo obiskane. Kakor je že stara navada Dunajčanov, tudi sedaj temperamentno debatirajo o situaciji. Predmet razgovorov niso več samo dogodki, ki so se ravnokar odigrali, temveč v vedno večji meri problemi bližnje bodočnosti. Ljudje ugičajo, kakšne bodo gospodarske posledice priključka, pa si belijo glave, kako se na uredilo židovsko vprašanje, ki bo zaradi izredno velikega števila židov v Avstri-

ji dokaj težje, kakor je bilo v Nemčiji. Ko so narodni socialisti prevzeli oblast v Nemčiji, ni prišel na 100 prebivalcev niti en žid, v Avstriji pa jih pride na 100 prebivalcev 5 do 6. Finančno življenje na Dunaju je pretežno pod židovskim vplivom, enako je večina avstrijske industrije odvisna od židovskega kapitala.

Drugi problem, o katerem Dunajčani živahno razpravljajo, je razvoj bodočih odnosov med državo in katolicizmom. Avstrija je bila najbolj katoliška država v Evropi, težko je bilo ločiti, kaj je državna in kaj je cerkvena politika. Nasprotniki političnega katolicizma so seveda zadovoljni. Njegov konec jim pomaga pozabiti na marsikatero drugo nevesočnost, ki jo obeta prinesli anahus. Zato z največjo pozornostjo poslušajo vesti o novih ukrepih za likvidacijo politike na katoliški verski osnovi.

V prvih dneh so se razširile vesti, da narodni socialisti v masah zapirajo duhovnike. Pokazalo se je, da je to pretvaranje in da so aretacije duhovnikov razmeroma maloštevilne. Po večini gre za primere, kjer se kak duhovnik ni mogel dovolj hitro zvesti v novi položaj, ali pa za primere lokalnega maščevanja, ako se je kak župnik ali kaplan poprej preveč eksponiral v borbi proti hitlerjevcem. Pri vsakem razgovoru s hitlerjevci čujem pripovedovanje, koliko so morali poprej trpeti. Vedno ti navajajo tudi število 40.000, kolikor je baje moralo hitlerjevcev zaradi svojega prepričanja pobegniti iz Avstrije. Priduži se jim še par tisoč internirancev in kamjencev. Vsi ti ali vsaj mnogi med

tem pa skeptično čakali na nadaljni razvoj dogodkov s tiho tolažbo, da bo morda vendarle to novotarijo prej ali slej vzel hudci. Ta tolažba pa bo tudi ves njihov odpor proti novemu režimu, ki s tem že računa, saj ima dovolj izkušenj iz Nemčije. Pustil bo stare na miru in se zadovoljil s tem, da ne delajo puntarij, zato pa se bo temboj vrgel na mladino, ki tvori že sedaj jedro narodnega socializma v »deželi Avstrije«.

V poglavje mladine spada predvsem šolstvo. V Avstriji je bilo že od nekdanj mnogo zasebnih verskih šol. V petih, šestih letih poudarjenega katoliškega režima se je njihovo število še pomnožilo. Kalkalna bo nadaljnja usoda teh šol, o tem ljudje mnogo razpravljajo. Bolj radikalni so mnenja, da jih je treba kratko malo zapreti, drugi pa pravijo, naj jih le kar pustijo, saj se bodo počasi same »zpraznil«. Ze sedaj pa so prepovedane vse druge mladinske organizacije razen hitlerjevskih.

Ne bom kmalu pozabil slike, ki mi jo je nudil obisk dunajskega velesesja. Mnogo, zelo mnogo je tam židov. Pobiti in zasikrbljeni sede v svojih kočah, zatopljeni v težke misli. Ze osvelvi možje so med njimi, pa tudi še čisto mladi fantje. Le tu in tam spregovorita po dva na tihem med sabo, a se takoj plašno ozreta okrog sebe. Še bolj potrte se zde židinke, katerih mnoge imajo od joka rdeče oči. Porazno je na nje baje vplivala zlasti vest, da je bil aretiran najmočnejši med njimi in eden najvplivnejših čimteljev bivšega režima, baron Rotschild. Na ulicah židov ni videti nikjer. Kdor le more, se drži doma, zaprt v stanovanju pa čaka, da pride patrolja nacistov in prične hšno preiskavo, ki jih je vsak dan po več sto.

Koliko tragedij se je odigralo te dni po dunajskih židovskih družinah, ve sam ljub. Bog. Službeno beležijo že od sedaj celo vrste samomorov ugređnih židovskih go-

spodarstvenkov in intelektualcev. Posebno hud je udarec, ki je zadel židovske juriste in zdravnike. Med njimi so ljudje s imeni, ki so imela visoko ceno in sloves tudi daleč izven avstrijskih mej. Preko noči jim je bila odvzeta pravica do izvrševanja njihovega poklica za ariske kliente. Omejitvi se morajo na službo svojim židovskim rojakom, kar pa v praksi znači gospodarski in poklicni polom. Židovski uradniki so bili takoj suspendirani in niso smeli niti položiti zaprisege H tierjuju. Po židovskih lokalih so neznanne roke, čisto dosti neokretno, napisale svarilo, da je to židovska trgovina. Nikogar ni, ki bi imel pogum zbristati te anonimne napise, a tudi nikogar, ki bi imel še pogum stopiti v tak lokal. Vs so prazni, kolikor niso sploh zaprti. Človek se nehote spomni na svetopisemsko zgodbo o označevanju židovskih domov v Egiptu s krvjo velikončnega jagnjeta. Po tisočih let so židovski domovi zopet zaznamovani, a to pot znamenje ne nosi odrešitve, temveč pogubo.

Zamikalo me je, da bi stopil v eno tako zaznamovanih trgovin. Kaj so mislili ljudje za mojimi hrbtom, ne vem. Vem pa, da so se me v trgovini bolj ustrašili kakor razveselili. Potekla je cela minuta, preden so me razumeli, kaj želim. Prišel je sam gospodar in me vprašal, če sem morda Rus. Ne vem, kako je prišel na to misel. Zelo redkobesejen je bil, a ko se je prepračil, da sem res inozemec, se je otajal, pa mi začel pripovedovati, da je njegova trgovina že 50 let v istem lokalu. Osnoval jo je že njegov oče. Posel so šli do zadnjega petka zelo dobro, sedaj pa je konec. Ni se še odločil, kaj bo storil. Mnogi njegovi znanci so izročili svoja podjetja svojnemu arjskim namestencem; najbrž bo storil tudi on tako. Ko sem se postavljal, je bil tako ginjen, da mi je hotel kupljeno blago pokloniti za spomin.

Preko 10.000 zdravniških priznanj!

Serravallo

Zelezinato KINA-VINO

ZA OKREPITEV SLABOTNIH, SLABOKRVIH IN REKONVALESCENTOV.

IZVRSTEN OKUS

Dobiva se v vseh lekarnah po naslednjih cenah: litrska steklenica Din 77.—, polilitrska Din 48.—, četrtlitrska Din 32.— Reg S br 3290 od 24 II 1933

Domace vesti

Jozejovo

Stirinajst dni se ze snuje sonce z vedrega neba. Ze na vse zgodaj je svetlo in ko se mešani se vtapljajo v naračju sanj...

Kaj zmore vcepiti radosti v srca lepa in sončna pomlad, vidimo prav letos. Ljudje so čez noč pozabili na nemarne tegobe nadušne zime...

Jozejovo se je letos pridružilo nedeljni prijatelji prirode bodo trumoma izbrili prosta dneva. Saj je šele zunaj mestnega zidovja...

Kdo bi zameril tedaj našim Jožetom in Jožicam, če so prinesli že na svet precejšnjo mero pomladnega nastrojenja. V čase, ko se pomlad razbohota v najlepšem...

Ker čas, Pepca, hiti!... Avionske zveze z našim morjem. Kakor znano, je letos potekla 10-letna pogodba med državo in Aeroputom...

Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrebljanju, nudi čisto naravna Franz-Josefova grenčica, užita redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni...

Službo vodje internega oddelka banovinske bolnišnice v Murski Soboti razpisuje banška uprava. Prosilci morajo imeti pogoje za primarija ali asistenta po § 20. zakona o bolnišnicah...

Posezija v Planici. Glavna zimska sezona v Planici je zaključena in v tem lepen gorskem kotu obmejne Doline je nastalo prilično zatijše. Nastopila je sezona za vse one, ki si žele oddiha in počitka...

Obseke in klobnke kemično čisti, barva, ptištra in ukta tovarna Jos Reich. Lepe in dobre moške oblike lastnega izdelka pripravoca po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana.

50letnica življenja praznuje danes gosp. Srečko Rue, širok Slovenije znani ravnatelj zavarovalnice Dunav. Doma je iz znane narodne in napredne Rusove roditelje v St. Vidu pri Lukovici...

Javna zahvala. Zveza strojnikov kr. Jugoslavije se najpopolneje zahvaljuje gg. inženjerm parnih kotlov inž. Guliču in banskem svjetniku inž. Ditižu za trud predavanj našega tečaja...

ELISE BOCK Kosmetični preparati vodijo v kvaliteto. V ENUS S SEDA J TYRSEVA

Zvončeka prinaša vsak mesec številnim našim zamejcem in izseljenkom pozdrave v mili materini besedi. Prihodnja (četrt) številka letošnjega »Zvončeka« izide prvega aprila...

Izpit za specialista iz rentgenologije je napravil 18. t. m. g. dr. Rudolf del Cort, Čestitalo!

Mornarji se zbirajo! Dne 26. t. m. ob 20. bo ustanovni občini zbor Društva bivših mornarjev, ki jih samo dravska tanovina šteje čez pet tisoč. Bivši mornarji se bodo samostojno organizirali prav zdaj po 20 letih znanega upora v Boki Kotorski...

Jugoslovenski kinološki savez priredi letos svojo VI. mednarodno razstavo vseh vrst psov v dneih 7. in 8. maja na prostorih Ljubljanskega velešolskega v Ljubljani pod pokroviteljstvom N. Vis. kraljeviča Andreja...

Službo vodje internega oddelka banovinske bolnišnice v Murski Soboti razpisuje banška uprava. Prosilci morajo imeti pogoje za primarija ali asistenta po § 20. zakona o bolnišnicah...

Posezija v Planici. Glavna zimska sezona v Planici je zaključena in v tem lepen gorskem kotu obmejne Doline je nastalo prilično zatijše. Nastopila je sezona za vse one, ki si žele oddiha in počitka...

Obseke in klobnke kemično čisti, barva, ptištra in ukta tovarna Jos Reich. Lepe in dobre moške oblike lastnega izdelka pripravoca po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana.

50letnica življenja praznuje danes gosp. Srečko Rue, širok Slovenije znani ravnatelj zavarovalnice Dunav. Doma je iz znane narodne in napredne Rusove roditelje v St. Vidu pri Lukovici...

Koroški Slovencec, ki je izhajal kot tednik in tisk dunaške tiskarne A. Machat in drug, je izšel redno 16. t. m. ter ima celo prvo in drugo stran napolnjeno s poročili o avstrijskem prevratu...

Iz Poljubina pri Tolminu nam poročajo, da pogrešajo 23 let starega Ivana Savlija, ki je 28. februarja zvečer odšel z doma in se odtlej ni več vrnil. Mladenci je služil vojake v Florenči in je pred kratkim prišel domov na bolniški dopust...

Turni smučarski tečaj SPD bo od 4. do 10. aprila Pritetec ture je v Mojstrani, dalje skozi Zgor. Krmo do Staničeve koče, preko Kredarice na Hribarice in v dolino Triglavskih jezer...

Pri kolesih je najvažnejše...

Kromova plast se nahaja na podlagi nikla ter štiti gole dele proti vsem vrstnim vplivom. Kljub vsem tem prednostim se dobe danes moška in ženska motorna Wandlererjeva kolesa v trgovinah s kolesi po zelo znižanih cenah.

Smučarski izlet priredi SPD v Ljubljani ponovno v dolino Triglavskih jezer in sicer od petka 25. do vključno nedelje 27. t. m., ker je bil odziv za prvo skupino, ki odide na praznik sv. Jožefa v soboto 19. t. m. z vlakom ob 6. uri zjutraj zelo številen...

Velika najdba rimskega denarja, ki je oral na svoji njeni, je kmet Nikola Karan iz Trešnjanca v požaski kotlini našel 6 posed polnih rimskega bakrenega denarja. Posode so bile zakopane blizu skupaj in vse dobro ohranjene. V njih je bilo kakih 6.000 kovancev in med njimi tudi srebrni prstan...

ZOPET SE BLIŽA novo kolo državne razredne loterije!

Zato si čimprej nabavite svojo srečko v hiši sreče in pooblaščenim glavnim kolekturam državne razredne loterije

BEZ JAK, Maribor

Gosposka ulica 25 (tel. 20-97) Cela srečka stane Din 200.—, polovica Din 100.— in četrtinka Din 50.—

Monumentalna palača zagrebških obrtnikov. Zveza hrvatskih obrtnikov gradi v Hlidi svojo monumentalno palačo, ki bo imenovala »Matica hrvatskih obrtnikov«.

Vdovam in sirotam civilnih državskih uslužbencev bo razdelil Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9, 50 podpor po dip 200. Nekolkovane prošnje, ki morajo biti gledu siromašnosti potrjene po okrajnem načelstvu ali po pristojni občini, je vložiti najpozneje do 5. aprila t. l.

PRIDITE V APRILU V ITALIJO NA MEDNARODNI MILANSKI VZORČNI SEJEM 12. - 27. APRILA 1938. ZNIŽANE CENE NA ŽELEZNICAH: 25% v Jugoslaviji. - 50% V ITALIJI. POJASNILA: V. FEXIDR-SRICA - ZAGREB - 11, RADISINA UL. UFFICIO PROPAGANDA DELLA FIERA DI MILANO, Via Domodossola - Milano (Italia) - ENTE PROVINCIALE PER IL TURISMO - MILANO

MILANO-BIFFI Restavracija - Kavarna - Pivnica Bar - V centru milanske galerije »V vsem najboljšem« MILANO - HOTEL AMBASCIATORI Nov, namodernejši. Najbolj prikladen za trgovce. Najmirnejša hiša v centru Hotelski boni »B«

Pomladitvena operacija v Novem Sadu spet pred sodištem. Afera novosadskega kirurga dr. Uzeica, ki je s pomočjo beograjskega zdravnika, ruskega emigranta dr. Kolesnikova v Novem Sadu mlademu brezvo selnemu delavcu Mariću izrezal spolno žlezo...

»Proteus«. Naročniki žs reklamirajo 1. številko novega letnika. Uprava sporoča, da gre novi letnik šele te dni v tisk. Zamuda je nastala zato, ker je Prirodoslovno društvo skušalo dvigniti naklado listu in je moralo počakati izjave vseh onih naslovov, ki so prejeli »Proteus« na ogled...

svilene PERFECT BLUZE za spomlad prinaša MELA - TYRSEVA 20.

Zveza za tujski promet v Ljubljani, zastopstvo Putnik, d. d. priredi 3 dnevni izlet v Italijo (Gorica, Trst, Abbazia, Fiume) v dneih 25., 26. in 27. marca. Cena vožnje s kolektivnim potnim listom 165 din, ali vožnje in celotne preskrbe 345 din.

Zidovski študentje in trgovci iz Sarajeva na Dunaju. Ze dolga leta živi na Dunaju okrog 200 židovskih trgovcev, trgovskih uslužbencev in studentov iz Sarajeva, ki so vsi naši državljani. Studentje so se zdaj vsi vrnili domov, ker je univerza zaprta. Doma bodo počakali, da vidijo, če jim bo omogočeno nadaljevanje studij na Dunaju.

Solčna pomlad v Opatiji Hotel QUISISANA & EDEN Modern - Central - Pension od Lit. 40.— Prospekti na željo!

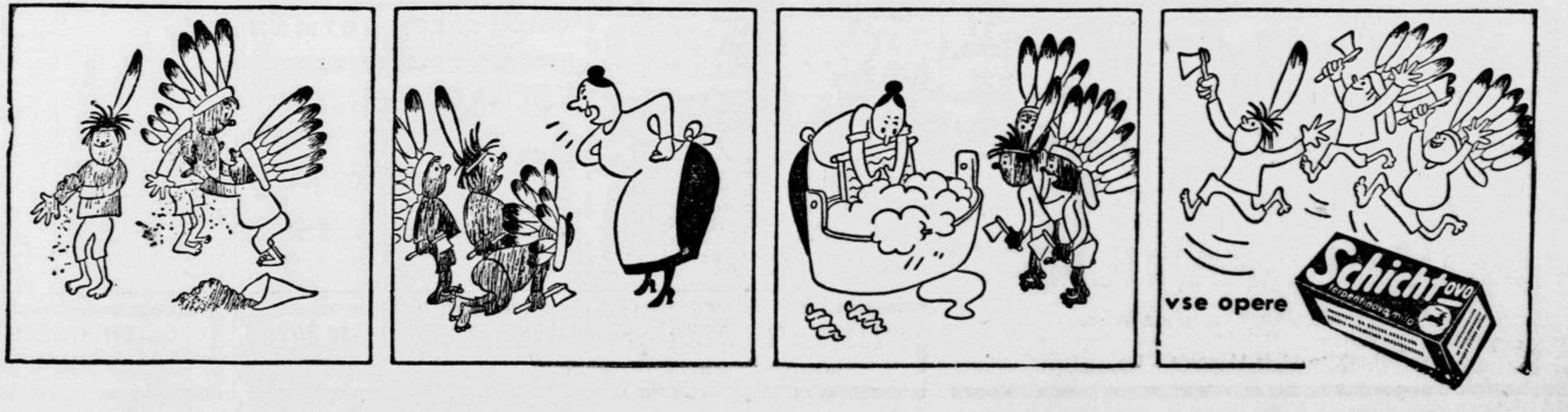
Pokret rudarjev v Dalmatinski Zagori. V rudniku Continental so rudarji že blizu mesec dni v stavki. V rudniku je bilo zaposlenih 450 rudarjev. Železniški promet na drniški železniški postaji, ki je bil pred stavko zelo živahen, je skoraj zamrl. Posledice stavke se občutijo tudi pri trgovini v Drnišu, Splitu in Sibeniku. Po inicijativi drniške občine je bila v Kninu pri sreskem načelstvu konferenca med zaupniki rudarjev in predstavniki podjetniškega društva Continental. Delavski zaupniki so izjavili, da stavka ne bo končana, dokler podjetniki ne zvišajo nizkih mezd. Rudarski zaupniki so podjetnikom že pred tedni predložili svoje minimalne in maksimalne zahteve, predstavniki podjetja pa so šele sedaj na tej konferenci razložili, v koliki meri so pripravljeni zahtevam ugoditi.

Prej ali slej boste tudi Vi, gospa, nosili samov VISETIL TRIKO PERILO

Velika najdba rimskega denarja, ki je oral na svoji njeni, je kmet Nikola Karan iz Trešnjanca v požaski kotlini našel 6 posed polnih rimskega bakrenega denarja. Posode so bile zakopane blizu skupaj in vse dobro ohranjene. V njih je bilo kakih 6.000 kovancev in med njimi tudi srebrni prstan...

Nova »Arheološka odkritja v Dalmaciji. V Kaštelu Starem so pri razširjanju ceste našli izklesano kamenje, ki je, kakor vse kaže, tvorilo podnožje sarkofagov, v bližini so odkrili tudi nekaj starorimskih grobnic in ostanke kopališča. Na Klisu pa so kmetje odkopali 12 m globok turški vojniak, ki ima na dnu živo vodo. Blizu vodnjaka pa so našli nekaj sloveskih kosti in izklesanega kamenja, kar prča, da je morala biti tam nekakaj turška džamija. O obeh najdbah je bil obveščen arheološki muzej v Splitu.

Arheološka najdba. Na pobodu Dolnje Gajove vodna pri Skoplju, kjer so bili v rimski dobi po mnenju arheologov bogati vinogradi, so že mnogokrat našli arheološke zanimivosti. V muzeju južne Srbije v Skoplju je lepo število starorimskih spomenikov, ki so bili tam odkopani. Te dni pa so odkrili zanimivo grobnico, ki je iz starokršćanske dobe, a je bila pokrita s tremi, dosti starjšimi ploščami iz dobe staroga Rima. Plošče in vse v grobnici najdene predmete so odpravili v muzej v Skoplju.

KONCERT BALOKOVIČ

LJUBLJANSKA FILHARMONIJA

V PONEDELJEK 21. t. m. OB 20. URI V UNIONSKI DVORANI

Rušenje prvga beogradskega hotela. Na vogalu Gračaniske ulice in Ulice kralja Petra rušijo veliko poslopje, ki je bilo nekdanje najpomembnejši zgradbami Beograda. V turški dobi je stal tam han, v katerem so prenočevali vozniki in siromanejši potniki. Knez Mihajlo pa je leta 1841. preuredil poslopje v hotel, ki je bil prvi v Beogradu. V pritličju hotela je bila gostilna pri »Jelenu«, kjer so se shajali najuglednejši Beograjanci. Leta 1849. je ogenj poslopje močno poškodoval, pozneje pa je bilo prezidano in razširjeno ter je nosilo pomorno ime Grand hotel. Leta 1884. je bilo hotelsko podjetje opuščeno in v poslopiju se je naselila železniška direkcija. Zdaj je poslopje last Narodne banke.

Otroški vozički

Zivljenjsko vprašanje Hercegovine je melioracija imotskega polja. Površina Hercegovine znaša 910.000 ha, obdeluje pa se samo 90.000 ha zemljišč. Pri tem pa je vseh približno 24.000 ha zemljišč, ki so skoraj vsako jesen pod vodo. Na tem zemljišču sadijo koruzo, poplave pa vsako leto uničijo velik del žetve. Če bi se ta polja uredila, bi znašala žetev kakih 5.000 vagonov koruze. Od svetovne vojne pa do danes se že naglašala velika važnost melioracije hercegovskih polj. Največje tako zaradi stalnih jesenskih poplav hudo prizadeto polje je Drinovsko-imotsko polje, ki obsega 7.300 ha, od katerih se jih zaradi poplav da obdelovati samo okrog 3.500. Za izsušitev so že napravili načrti, po katerih je najvažnejši 1.600 m dolg prekop. Stroški tega prekopa bi znašali blizu 9 milijonov. Prekop so že začeli kopati na hribu Pečnik in je že urejen na daljavo 45 m.

MOŠKI!

Za zdravljenje spolnih slabosti, SEKSUALNE IMPOTENCE, za spolno oslabilost, za ojačanje spolne funkcije, poskusite originalne hormone

VI-HA-GE tablete.

Dobite jih v vseh lekarnah: 30 tablet Din 84.—, 100 tablet Din 217.—, 300 tablet Din 560.— Po postnem povzetju diskretno razposilja Mr. M. Gavrančič, apotekar, a glavni depo: Farm. Kem. Laboratorij »VHS-VII«, apotekar Mr. B. Bogdanović, Zagreb, Langov trg 3.

(Ogl. reg. S. br. 26856/37.)

Zakletu cerkev je imela vas Pukovac blizu Leskoveca. Cerkev so pred dvema letoma zgradili vaščani, ker se je neki ženi sanjalo, da je tam zakopana čudodelna sveta podoba. Neko sveto podobo so tam res našli in z največjim poštovanjem so se vaščani lotili graditve v prepritanosti, da to novo svetišče čudodelno. Po bogznanem naključju pa se je takrat, ko je bila cerkev gotova, razširila in ukoreninila vest, da je cerkev zakletaa in da bo prvi parček, ki se v njej poroči, po poroki umrl. Med praznovernimi vaščani je to držalo in več ko leto dni ni nihče prestopil cerkvenega praga, kaj šele da bi se tam poročil. Vaščani so kakor prej spet hodili k bogozavestni v oddaljeno sosednjo vas. Da bi se praznovernje o zakletki cerkvi zatrio, niso hoteli duhovniki drugih cerkva sprejemati kandidato za zakonski stan iz Pukovca. Oni zakonski kandidati iz te nesrečne vasi, ki niso imeli sredstev, da bi šli k poroki nekam daleč, so pač živeli skupaj brez poroke, naposed pa sta se le našla dva mlada zaljubljenca, ki sta vsej srenji naznanila, da sta pripravljena napraviti tvegan pokušus poroke v zakletki cerkvi. Po plača srenja vsakemu po tisoč dinarjev. Pozdoba je bila sklenjena in vaški svečenik je po dolgem času imel prvo poroko v novi cerkvi. Poroki je prisostvovala vsa vas, a ne v cerkvi temveč pred njo v strahu, da ne bi še koga drugega oplazila zakletka, ki grozi prvim poročencem s smrtjo. Poročenca sta ostala živa in zdrava in seveda zahtevala dva tisočaka. Prvaki vasi pa so menili, da ni v zakletki točno določeno, kdaj bo prva poročena zadela smrt in da je treba zaradi tega še nekaj časa počakati. Minili so meseci in ker sta zakonca še vedno zdrava in srčna, je bila te dni pogodba izvršena in cerkev ni več — zakletaa.

Dr. JAMAR TONE

se je PRESELIL na Tyrševo c. št. 31-III. (Bavarski dvor). ORDINIRA od 12.—1.

Kmetška hranilnica in posojilnica. r. z. d. o. o. v St. Vidu nad Ljubljano ima redni letni občni zbor dne 27. t. m. ob 10. v združenih prostorih z dnevnim redom: čitanje zapisa o zadnjem obnem zboru, poročilo načelnika in nadzorstva, sklepanje o odobritvi računskega zaključka in slučajnosti. Ako bi ne bilo slučajnosti, to pol ure kasneje ravnotam občni zbor z istim redom in sklepa veljavno ob navzočnosti vsakega števila članov. — Načelnstvo.

Higiene ust in nege zob ne sme nihče zanemariti, ako želi, da bo videti lep in negovan. Zdravi zobje so lepi zobje. Ne nameravamo prirediti medicinske razprave o negi zobovja in ust, vsakdo pa mora vedeti, da brez negovanih zob ni zdravlja in da je zdravje lepota. Brez sveže duhetih ust in čistih zob ni lepote. Ohranite usta in zobovje zdrave z antiseptičnim in lepo dišičim Odolom. Odol učinkuje še dolgo po uporabi.

Odsekano človeško glavo v torbi sta, kakor smo že poročali nosila dva Arnavta, katera so ustavili naši varnostni organi blizu meje pri Rostuši v gostinarskem okraju. Domnevalo se je, da sta Arnavta iz krvne osvete ubila kakega moža v gostinarski okolici in da sta hotela odnesti odsekano glavo v dokaz izvršene osvete preko meje v Albanijo. Sprva moža nista hotela z besedo na dan, pozneje pa sta izpovedala, da je bila glava odsekana ne pri nas, temveč v Albaniji hajduku Majru Iljazoviću, ki je že pred nekaj leti iz naših krajev pribežal v Albanijo. Arnavta pripovedujeta, da je bil hajduk Iljazović v sovaštvu z neko albansko rodbino, ki ima svoje člane pri nas in v Albaniji. V Albaniji živeli člani rodbine so hajduka ubili in moža, ki sta glavo nosila v torbi, sta dobila nalogo, naj neseta glavo pokazat onim članom osvetniške rodbine, ki živijo na našem področju. Mož sta bila za pot preko meje plačana in zdaj, ko sta silila, da je bila od naših oblasti na hajdukovo glavo razpisana nagrada, pričakujeta, da bosta še kaj dobila.

S. REBOLJ & DRUG, LJUBLJANA

S posebnim vlakom v Budimpešto na 34. evharistični kongres. Potovanje na podlagi kolektivnega potnega lista. Da se pravočasno zagotovijo udobna stanovanja, je nujno potrebno prijaviti se čimprej. Zadržni rok za prijave je 31. marca 1938. Vse potrebne informacije, prospekti in prijave za območje ljubljanske škofije pri Putniku v Ljubljani in njegovih podružnicah v Kranju in na Jesenicah; za območje lavantinske škofije pa pri Putniku v Mariboru in njegovih podružnicah v Celju, Ptaju, Gorzji Radgoni in Dravogradu. Zahtevajte prospekt.

Iz Ljubljane

Sporod klavirskega večera, ki ga izvaja Raoul Koczalski, eden izmed največjih sodobnih pianistov, v sredo 23. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Koncert bo pod okriljem Glasbene Maticice ljubljanske. V I. delu svojega koncerta igra pianist Koczalski najprvo Beethovenovo sonato v cis-molu, nato Schumannovo skladbo, Papillons, in lastno sonato v enem stavku gis-mol. II. del koncertnega večera je posvečen Frederiku Chopinu ter izvaja Koczalski samo dela svojega rojaka in velikega mojstra. Slišali bomo Fantazijo v f-molu, Nokturno v es-duru in fies-duru, dalje 4 vavčke in sicer as-dur, des-dur, a-mol, es-dur in komčno še Scherzo b-mol. Znano je, da je Raoul Koczalski najznamenitejši sodobni interpret Chopinovi del. Koncert bo v sredo 23. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Sedeži so na razpolago v knjigarni Glasbene Maticice.

Rigoletto jubilejna predstava vijaže režiserja O. Sesta, ki bo v četrtek 24. t. m. prinaša s sedanjim zasledo vlog nove elemente v to priljubljeno Verdijevo opero. Predvsem je nova Guida gđ. Nolljive, ki si s svojim dosedanjim delom na našem odru pridobila sloves odlične pevke in prikupne igralka, kar je potrdilo tudi njeno nedavno gostovanje v Beogradu. O g. Primožiču kot edinstvenem Rigolettu je odvek izjubljati besed. Sparafulica poje ravn. kom. moister g. Betetto, grofa Monterona pa g. M. Rus. Opero dirigira prvič naš miadi skladatelj g. D. Zebre. Prof. Šst. ki z vsa intenzivnostjo pripravlja zdaj »Rigoletta«, je v našem gledališču režiral nad 200 dramskih in opernih del in po svojem delu kot po svoji specifično teatrski usmerjenosti spada med najvidnejše predstavnike naše gledališke kulture. Opozarjamo občinstvo, da so vstopnice za to predstavo že v prodaji pri operni blagajni.

Nov grob v Ljubljani je umrla gospa Leopoldina Plavec, upokojenka tobacne tovarne. Pogreb bo danes ob pol 16. iz mrtvašnice splošne bolnice na viško pokopališče.

ZA PRAZNIKE

ne pozabite na filme. S povečano silko velikost 13 x 18 cm dobite že dober 269 Sch film za ceno

Din 13.— zadnje emulzije.

Poslajte v znakmah ali zahtevajte položnice. Se priporoča

Foto Tourist Lojze Šmuc Ljubljana — Aleksandrova cesta 8.

Ali ste že naročnik

oseminpetdesetega letnika (1938) najstarejše slovenske literarne revije

Ljubljanskega Zvona?

Naročnina letno 120.—, za dijake 90.— din. Obroki poljubni. — Naročite pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10.

Filme kvalitetno razvijemo po 2 din.

Odlične kopije 6/9 po 1 din. Povečave 18/24 po 6.—. Filmi 26 Sch po 10 din. Tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne. — Naučimo Vas pravilno fotografirati. — Fotomaterijal — fotostudio

Franjo Mavec — Ljubljana.

Aleksander Šved, v Ljubljani doslej nepoznani baritonist, bo prvič pri nas nastopil in pel v velikem krasnem filmu, ki teče ta dni v kinu Unionu pod naslovom: »Njegov model« ali »Sestra Marija«. Ta film, ki je izdelan v budimpeštanskih ateljejih, nam proučuje romantično ljubezen in tragedijo mladega slikarja, ki se med elikanjem Madonine slike za kapelico nekega ženskega internata zaljubi v svoj model, v neko lepo gojkanico tega internata. Film ima prav krasno vsebino in bo te dni imel pri občinstvu izredno priljubljenost. Baritonist Šved, ki je eden najslavnejših evropskih pevcev, bo v tem filmu pel poleg opernih arij še znamenito Schubertovo »Ave Marijo«. Film je imel vsepovsod velik uspeh in ga tudi našemu občinstvu najtopleje priporočamo.

BLIZU 65 milijonov din

znajajo dobitki predstojerjega 56. kola državne razredne loterije, čje prvo žrebanje se bo vršilo

13. in 14. aprila 1938. L

GLAVNI DOBITEK:

2 milijona dinarjev

že s ¼ srečke lahko zadenete 500.000 dinarjev!

Opozarjamo naše cenj. čitatelje na prilogo znane glavne kolekture državne razredne loterije A. Reinl i drug, Zagreb, Gajeva ul. 8 in Ilca 15, ki je priložena današnji nakladi. Dolgoletno vzorno in nad vse solidno in korektno delovanje te kolekture je že tako poznano vsej naši javnosti, da jo zamoremo tudi mi s svoje strani priporočiti našim čitateljem.

Filozofsko društvo v Ljubljani bo priredilo v soboto 26. t. m. ob 18. v mineralški predavavnici na univerzi predavanje: »Svet in življenje z vida volje. Predaval bo univ. profesor dr. Albert Bazala, predsednik Jugoslovanske akademije znanosti i umetnosti v Zagrebu. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

Nocoj nastopi trboveljski komični jazz! — Kje? V Kazini, ob 2. uri — ples — zabava — razvedrilo!

Sadjarska podružnica Šiška. V nedeljo ob 14. bo praktično obrezovanje sadnega drevja in trg na vrtu pri trgovini ge. Lotrič Marije v Zr. Šiški štev. 196 (pri Celovški c. 157). V torek zvečer ob pol 8. bo predaval sad. inšpektor g. Kafol v prostorih »Starice šole« na Celovški c. 99. Snov predavanja bo »Pomladanska dela na vrtu, ki bo zanimala vse posetnike malih vrtov, mala vse posetnike malih vrtov.

Slovenija Vas vabi

Rimske toplice:

Radium-termalno kopališče - Jugoslovanski Gasteln. — Indikacija: živčne, ženske bolezni, giht, visoki krvni pritisk itd. Nizke pausalne kure za 10 dni 650 do Din 1000.— Državni uradniki popust! — Prospekti pri Putniku ali pri Zdraviliškem ravn. Rimske toplice.

Foto večeri SPD. Slovensko planinsko društvo priredi v letošnji spomladi še tri foto večere za svoje člane v svoji foto tennici. V ponedeljek 21. t. m. ob 20 bo dal g. prof. Ravnik Janko praktične nasvete za povečevanje slik ter vodil praktične vaje v društveni foto tennici. V torek 5. aprila t. m. bo pod strokovnim vodstvom ocenja raznih planinskih posnetkov, planinci se napočajo, da vsaj do ponedeljka dne 4. aprila do 12. ure oddajo po dve rane slike in sicer brez navedbe imena avtorja, torej anonimno, da jih zbrani planinci fotografji ocenijo glede dobrih in slabih točk posameznih slik, ki jih prejmejo lastniki drugi dan v društveni pisarni. Ta ocenjevalni večer bo zelo zanimiv in poenoten, tako da je priporočljiv čim številnejši odziv. V sredo dne 6. aprila t. m. bo izkušeni planinski fotograf g. Tavčar Ivan vodil v društveni tennici praktične vaje v razvijanju in drugih fotoamaterskih opravilih. Interesentje za navedene večere naj se takoj prijavijo v pisarni SPD, ker je število udeležencev omejeno.

Jugoslovanski Touring klub odpreta vse svoje članstvo ponovno, da bo redni občni zbor z že znanim dnevnim redom v ponedeljek 21. t. m. ob pol 20. v lovski dvorani hotela Mikliž.

Tečaj o negi in prehrani otrok se prične 24. t. m. ob pol 5. popoldne v predavalnici drž. zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ul. kjer naj se zglasijo zainteresirane za ta tečaj.

Študijski tečaj ženskega pokreta. V ponedeljek 21. t. m. bo predaval vodja mestnega statističnega urada dr. Vogelnik. Tema: Podjetniške združbe, njih nastanek in pomen v gospodarstvu in politiki. Začetek ob 18.15. v dvorani Zvezde gospodinj. Gradje št. 14/I. deono.

Violinski virtuoz Zlatko Baloković de luje na koncertnem polju že 25 let. Zato bo s številnimi koncerti v svoji domovini, ki se vršijo ob 18. t. m. dalje, proslavil ta svoj jubilej s priredbo posebno sijajnih velikih simfoničnih koncertov. Tak pomemben koncert to tudi v Ljubljani v ponedeljek 21. t. m. v veliki unionski dvorani. Zlatko Baloković je naš koncertni publiki dobro znan umetnik, ki je pogostokrat obiskal Ljubljano in posebno med vojno prirejal tu koncerte v dobrodelne svrhe. Poslednji je bil v Ljubljani leta 1935. Letošnji koncert bo tem zanimivejši, ker nastopi na njem s celotnim orkestrom Ljubljanske filharmonije pod vodstvom znamenitega ameriškega dirigenta Luisa Siegla. Dala za simfonični orkester pa dirigira ravnatelj Mirko Polič. Zagreb se z velikimi svečanostmi pripravlja na koncerte Zlatka Balokovića, priprani smo, da bodo tudi Ljubljanci pokazali vse svoje zanimanje za koncert domačega umetnika, na katerem sodeluje tudi naša Ljubljanska filharmonija. Zato vabimo vse v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v veliko unionsko dvorano. Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Maticice na Kongresnem trgu.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 22. t. m. bo predaval ob 20. v mali filharmonični dvorani (kino Matica) univ. profesor inž. Osana o razvoju telegrafskega in telefonskega kablja. Predavanje bo v lahko umljivi besedi obravnavalo razvoj kablja v zadnjih 90 letih in podalo najprej konstrukcijo, polaganje, obratovanje in popraviljanje pomorskega kablja in s tem v zvezi tudi romantične slike iz življenja v morju. Predavanje bodo ilustrirale številne skioptične slike in na vpogled bodo vzorci raznih vrst kablov.

Občni zbor »Uniona« hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani bo v torek 29. t. m. ob 17. v srebrni dvorani Grand hotela Uniona v Ljubljani. Udeleženci morajo poizkušiti delnice vsaj do 23. t. m. v pisarni hotela Uniona.

Danes in jutri zvečer si ogledite v šentjakobskem gledališču zabavno igro z godlo in petjem »Smuk smuk«. Nasmejal se boste originalu kočarju Francu, zaljubljenemu Peragrinu, poročnemu Mihecu in drugim. Vstopnice se dobe še pri dnevni blagajni. 0

Češkoslovaška v filmu. Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Celju bo priredila v ponedeljek 21. t. m. v dvorani kina »Uniona« dve filmski predavanji o Češkoslovaški in sicer ob 10.30 dopoldne za gimnazijo, ob 14. pa za vojsko ter za g.aktivne in rezervne oficirje in njih rodbino. Predvajani bodo novi, zelo lepi filmi. Vstopna za gimnazijce znaša 1 din, za popoldansko prireditve pa 2 din. Vstop je dovoljen le proti plačilu vstopnice. Vsakdo naj si rezervira vstopnice čimprej pri blagajni kina.

0 šentjakobski pošti so bile že lani priložbe, češ, da skrbi poštna uprava slato za stranke in za zdravje uradnikov in uradnic, ki morajo opravljati težavno in odgovorno službo v slabo razsvetljenem in zelo slabo prezračenem prostoru. Stranke so zahtevale, naj napravijo pri šalterjih pošte in pa ključke, kamor bi mogli ljudje obešati svoja pokrivala. Ostalo pa je pri starem. Stranke morajo obrzdati ključke na glavi, aktivke z denarjem pod pazduho, dežnike in paice oa med nogami. Uradništvo nima niti enega okna prostega, da bi se dal prostor prezračiti. Vsaj ti nedostaki bi se dali odpraviti z malimi stroški. Kar pa se administracije tiče, bi bilo umestno, da bi vsaj prve dni vsakega meseca prišla k blagajni še ena službena oseba na pomoč, ki bi pomagala sproti vpisovati plačane zneske. Vse to mora zdaj storiiti blagajničarka sama in morajo zato stranke mnogokrat po pol ure čakati, preden pridejo na vrsto. Prosimo upravo te pošte, naj vendar že ustrezno upravičenem željamo.

»Río« črna express kava 1.50 Din.

Danes je zadnji dan odprta v Jakopičevem paviljonu razstava upodobljajočih umelnic Male ženske antante. Ob 11. uri ima vodstvo po razstavi kiperka g. Dana Pajničeva. Kdor si razstave še ni ogledal, naj pohiti!

»Río« zendvici po 1 Din.

Podružnica CMD v Mostah priredi v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v letovalnici šole Moste predavanje »Lužiške Srbije s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav. Vstop prost.

»Rie« izredno dobra vina 1.50 Din cen.

Plesni zavod »Jenko« v Kazini ima zaključne plesne vaje v ponedeljek 21. t. m. za začetniški-nadaljevalni tečaj, v torek 22. t. m. za izpopolnjevalni in v četrtek 24. t. m. zaključni venček vseh tečajev. Vsi najljubnejše vabljeni.

Dr. ŠAVNIK

dne 23. t. m. zopet redno ordinira.

Priznana najboljša DAMSKE KROJE PO MERI za ceno Din 14.— do 30.— naročite na Dvornem trgu 3 (poleg univerze). — Žurnali za izbero na razpolago. Poučujemo tudi krojno risanje.

MODNI SALON ROZMAN

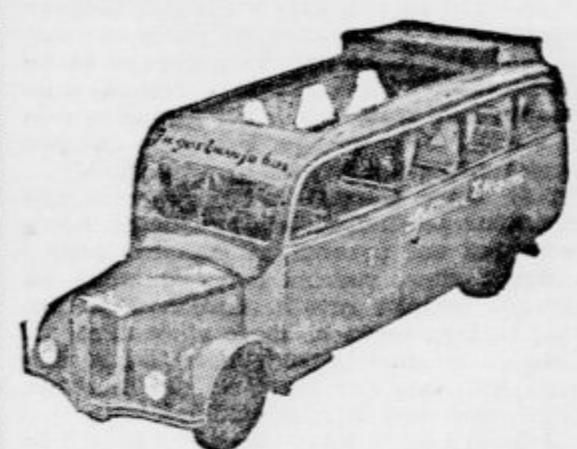
FOTOAMATERJI!

Kvalitetna amaterska dela v edini specialni fototgovini

Janko Pogačnik TYRŠEVA 20.

— Dr. Bogdan Brecejl spec. za ortopedijo ob 27. t. m. ne ordinira.

Objava akad. kluba Edinstvo. Jugoslovanski nacionalistični akademski klub Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja-Edinstvo je izstopil iz Saveza Jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij, ker se ne strinja z delovanjem in postopanjem avestnih funkcionarjev. Savezno delovanje bil je v obraz narodni časti in narodnemu ponosu našega članstva. Klub je pripravljen ponovno sodelovati v Savezu, čim dobi popolno zadoščenje. — Odbor.

Vsa društva, združenja, družbe in letne pisarne, ki nameravajo prirediti poučna potovanja, izlete in ekskurzije v tu-ali inozemstvo, dobe najugodnejše, najboljše odprte izletne avtobuse za vsako poljubno število potnikov samo direktno pri avtopodjetju:

J. GORIČAN, TRZIČ JUGOSLAVIJA, Dravska banovina

Iz Celja

Članški sestanek JNS bo v torek 22. t. m. ob 20. v Celjskem domu. Na dnevnem redu je poročilo narodnega poslanca g. Ivana Prekorskega. Članstvo iz Celja in okolice je vabljeno, da se udeleži sestanka v čim večjem številu.

Jugoslovensko vprašanje med svetovno vojno. Na ljudskem vseučilišču v Celju bo predaval v ponedeljek 21. t. m. ob 20. univ. docent g. dr. Fran Zwitter iz Ljubljane o jugoslovenskem vprašanju med svetovno vojno. Predavanje bo zanimivo. Vabimo občinstvo, da se udeleži predavanja v čim večjem številu.

Češkoslovaška v filmu. Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Celju bo priredila v ponedeljek 21. t. m. v dvorani kina »Uniona« dve filmski predavanji o Češkoslovaški in sicer ob 10.30 dopoldne za gimnazijo, ob 14. pa za vojsko ter za g.aktivne in rezervne oficirje in njih rodbino. Predvajani bodo novi, zelo lepi filmi. Vstopna za gimnazijce znaša 1 din, za popoldansko prireditve pa 2 din. Vstop je dovoljen le proti plačilu vstopnice. Vsakdo naj si rezervira vstopnice čimprej pri blagajni kina.

KINO UNION
Danes ob 16., 18.30 in 20.45 film »VELEMEŠT O«. Lutse Rainer in Spencer Tracy. — V nedeljo ob 16., 18.30 in 20.45 najuspešnejša komedija »VITEZA BREZ STRAHU«. V glavni vlogi kralja humorja Stanlio in Olio. Danes in jutri matineja ob 10. in 14.

KINO METROPOL CELJE
Danes in jutri ob 16.15, 18.15 in 20.80 uri film očarljive umetnice SONJE HENRIE v nemškem jeziku
»KRALJICA LEDU«. Matineja ob 10.15 in 14. uri »THEODORA«.

Pevsko društvo »Ojka« je imelo pred kratkim redni občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Poročila so pričala o požrtvovalnem in uspešnem delu »Ojke« v preteklem poslovnem letu. Izvoljen je bil nov odbor, v katerem so sledelci gg.: predsednik Anton Lečnik, podpredsednik Martin Drugovčič, tajnik Adolf Lečnik, blagajnik Maks Plečko, arhivar Franc Mave, gospodar Marzin Pilih, odborniki Rudolf Lečnik, Alojz Gorjup, Franc Slander in Jurij Šanc. Revizorja sta gg. Rudolf Vičević in Anton Orel. Za prevodstvo bo priredila »Ojka« v nedeljo 3. aprila ob 16. pomladanski koncert v mali dvorani Celjskega doma.

Cross-country celjske sokolske župe na približno 4 km dolgi progi bo v nedeljo 27. t. m. ob 10.30 dopoldne s startom in ciljem na Glaziji v Celju. Ker je pripravljeno že prav lepo število tekmovalcev iz raznih društev, med njimi znani sportni ki-tekmovalci, bo borba zelo zanimiva. Pohitite s prijavami!

V Gradcu je umrl v 63. letu starosti znani slikar prof. Rudolf Zelenka. Pokojni je služboval do prevrata kot profesor risanja na državni gimnaziji v Celju. Blagajna možu boji ohranjen lep spomin.

Streška družina v Celju je imela v sredo zvečer občni zbor v Celjskem domu. Predsednik g. Janko Wagner se je zahvalil raznim podpornikom za naklonjenost. Nato je poročal o uspehih članov celjske streške družine na raznih streških tekmah. Na savezni streški tekmi v Beogradu so si celjski streliči priborili poleg drugih daril tudi dva pokala, na tekmi na Vranskem pa predhvo pokal Družina lepo napreduje. Izvoljen je bil z malimi izprememami dosejal

Preskrbite si nove srečke državne razredne loterije v ZADRUŽNI HRANILNICI v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 6. Prvo žrebanje bo 13. in 14. aprila t. l.

»TINTENKULI« je SLAGER 1938. leta

»TINTENKULI« prospekte zahtevajte od

»TINTENKULI« samoprodaje za Drav. banovino CELJE, POST. PREDAL 86.

Poskusite WRIGLEY (Rigly) gume za žvečenje. Ugoden okus vam bo prijeten. Odlži na za zobe in prebavo.

A. Ozmo, Zagreb, Vlaška 72/a

a— 2500 dinarjev škode trpi progovni delavec Konrad Škof iz Počobovca 98, ki mu je neizsledeni vlomlec odnesel zlato uro in veržico ter nekatere druge predmete.

a— Zborovanje krojačev. Pri Gambirnu je bil redni letni občni zbor Združenja krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru, ki ga je otvoril in vodil zaslužni predsednik gospod Franjo Reicher, ki je obširno poročal o delovanju združenja v preteklem poslovnem letu. Iz tajniškega poročila g. M. Pravičiča je razvidno, da šteje združenje 225 članov, ki zaposlujejo 262 pomočnikov in pomočnic ter 165 vajencev in vajenk. Blagajnik F. Zidarič je poročal, da so znašali v preteklem letu dohodki 44.032 din., izdatki pa 40.618,25 din. Proračun za tekoče leto predvideva 16.000 din. dohodkov in prav toliko izdatkov. Volitev upravnega odbora letos ni bilo in so bile le volitve v pomožniški izpitni odbor, ki ga tvorijo gg. V. Terzer, A. Benedičič, M. Lešnik in F. Reicher za moško krojaštvo, gg. I. Šapac, I. Toplak, F. Zidarič, A. Orehovska in K. Zadnikova za damsko krojaštvo; za šivanje perila Terezija Čep, Ana Klipštätterjeva in Vera Zavrčnikova, za modinstvo pa Gizela Birgmajerjeva in Marija Jahnova.

b— Delavske podporne društvo Hrastnik priredi jutri v nedeljo ob 16. v gostilni Završček predavanje »Bolgarija« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Večkoslav.

b— Občni zbor Protituberkulozne lige v Hrastniku se je vršil v četrtek 17. t. m. v deški šoli pri pihi udeležbi. Vodil ga je neutrujilji prešelnik g. Emanuel Zelinka. Poročila funkcionarjev so bila z obobravnem vzeta na znanje. Liga pošilja vsako leto bolehe otroke v poštinske kolonije, daje podporo jetičnim bolnikom in tuberkuloznemu dispanzerju v Trbovljah ter upravlja lastno letno kopalnico v Hrastniku.

b— Zvočni kino Sokol bo predvajal na Jožefovo zvečer in v nedeljo popoldne in zvečer film »Vila lutka«.

— Občni zbor Kredite sodruge državnih uslužbencev je bil te dni pod predsedstvom dr. Lipiča. Iz poročil je razvidno, da je združba v zadnjem času uspešno napredovala, zaradi česar ji ni bilo več potrebno, da bi si najela posojilo od zveze. Zravan pa je še na glavnici odplačala 26.500 Din. Čisti dobiček združbe v minilem letu znaša 4.501 Din in je za 1390 Din večji kakor v prejšnjem letu. Denarni promet je znašal 790.944,15 Din. Dolžnikov je bilo ob koncu leta 100, vlagatelj navadnih vlog 42, vlagatelj stalne štednje pa 129. Navadne vloge izkazujejo porast za 34%. Tudi stalna štednja kaže stalen porast, kar se tiče števil vlagateljev kakor tudi višina vloge. Ob koncu leta je znašalo stanje stalne štednje s pripisanimi obrestmi 39.941 Din in znaša porast 51%. Stanje posojil je bilo 31. decembra s pripisanimi obrestmi 238.721 Din. Od ustanovitve pa do konca preteklega leta je združba izplačala na posojilih 609.522 Din, vrnjenih pa je bilo 397.479 Din. Fondi združbe so znašali ob koncu leta 6.522 Din. Od tega odpade na rezervni fond 4.082 Din, na fond zadrug 1.390 Din, drugo pa na ostale fonde. Poslovna sredstva združbe sestavljajo delžni, vloge, stalna štednja in fondji v skupnem znesku 152.093 Din in kredit pri zvezi v znesku 91.003 Din.

V treh glavah — ena sama misel!
»Kako neki doseže soseda tako belino pri svojem perilu?« Tri besede pjasnjajo tajnosti: Terpentino milo Zlatorog. To izdatno milo daje gosto belo peno, ki z malo truda prizanesljivo odpravi s perila vsa tudi še tako trdovratno nesnago in pretvori perilo v sveže duhtečo belino.

Iz Novega mesta

— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes na »Jožefovo« ob 15. 18. in 20.15 in jutri v nedeljo ob 18. in 20.15 zvočni film »MAROKO«. Predigril: Paramountov zvočni tednik in »Alfa« kratki film.

Iz Krškega

kr— Tragična smrt mladenke. V petek zvečer so ob železniški progi blizu Starega grada pri Vidmu našli truplo mladenke, ki jo je bil povozil vlak. V mladenki, ki so jo koletsa stroja razpolovila čez trsbuh, so spoznali staroželno hčerko posestnika g. Pribovske iz Dolenje vasi. Nesrečna mladenka, je zapustila pisno, v katerem navaja, da je nje tragičnemu koncu kriv njen fant.

kr— Piščanec z dvema paroma nog se je izvalil pri mizarskem mojstru g. Ferančaku na Vidmu. Zivalca ima poleg tega tudi dva para kril. Drugi par nog nosi za normalnim parom in se vtisih postavi kar na vse štiri noge. Najbrže to čudo narave ne bo dolgo živelo.

kr— Sokolski zvočni kino bo na Jožefovo in v nedeljo predvajal zanimiv glasbeni film »Žena zapoveduje«. Predstave obkraj ob 16. in pol 20. uri.

SOKOL

Sokolska župa Ljubljana poziva članstvo in naraščaj v župi včlanjenih družtev in čet, da do 23. marca 1938 prijavijo svojemu društvu (četi) udeležbo pri poklonitvi Sokolstva pred spomenikom blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Rakeku, ki bo dne 24. aprila t. l. Z ravo!

Sokolska župa Ljubljana

Sokolske društvo Ziri priredi v nedeljo 20. t. m. ob 14. uri v svojem domu predavanje »Vojna mornarica« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Pirnat Viktor.

a— Nepojasnjena smrt. Med Sv. Lovrencem in Pragerskim je ležalo ob cestnem robu truplo posestniškega sina Ivana Kolarica. Na truplu ni znakov nasilja. Domnevajo, da je Kolaric postal žrtev prometne nesreče, bodisi, da ga je kakšen avto povozil, ali pa da se je sam po nesrečnem naključju zaletel vanj. Orožniki so o zavdevi takoj poročali mariborskemu državnemu tožilstvu, ki je odredilo obdukcijo trupa.

a— V tajni razpravi je obsodil včeraj mali kazenski senat 19letnega hlapca Ivana P. na 3 leta strogega zavora, ker je 15. januarja v Hotinji vasi zabolal posestnika Jerneja Dolenca, ki je par dni zatem podlegel smrtonosnim poškodbam.

Iz Kranja

— Kino Narodni dom prikazuje danes in jutri ob 4., pol 7. in pol 9. zvečer slovitno pevko Grace Moore v impozantnem glasbenem vefilumu »Poj menic. Prekrasne pemi, divne operne arije! Sodelujejo najboljši pevski zbori in orkester New Yorkal

Iz Jesenic

— Občni zbor Kolašic in Jesenicah bo v sredo 23. t. m. ob 15. popoldne na osnovni šoli. Vabljeni vse s. članice in prijateljice K. J. S. Odbor.

— Zvočni kino Radio predvaja v soboto (na Jožefovo) ob pol 3. popoldne in ob 8. zvečer, v nedeljo ob pol 3. popoldne in ob 8. zvečer vefilum »Top Hat« in »Dama v sivem« po Sh. Holmesu. Med dodatki glasbeni film in Paramountov zvočni tednik. — Sledijo »Condottieri«.

Iz Trbovelj

— Češki večer prosvetnega odseka Sokola Trbovelj s propagandnimi filmi o Českoslovaški nas je povedel v žitje in bitje naših severnih elovanskih bratov in je bil dokaj dobro obiskan. Videli smo lepo uspele slike iz življenja obeh predsednikov bratske republike. Zlato Prago, bujne narodne noše in prirodne lepote češkoslovaških gor. Priprčani smo, da bo naše občinstvo prihodnje še številneje obiskalo slične poimne prireditve, ki širijo naše kulturno ozorje in jačijo duh slovanske vzajemnosti.

— Trboveljske ceste posebno pa glavna prometna žila med kolodvorom in trgov so klub vsem opozorilom in nezadovoljstvu občinstva še vedno v skrajno zamemarnem slabem stanju. Skromen poizkus, da se cesta očisti in posuje z gramozom, je ostal iz nazarumljivih razlogov na polovico neizveden. Dela so zopet ustavljena. Goeti prah, ki ga dviga živi vozovni promet, je pri lapem vrenemu postal zopet več kot neprijetna nallega. Občnina bi pač že mogla pričeš s škropljenjem ceste, cestni odbor naj bi se pa vendar le že enkrat energično odločil, da izvrši nujna in prepelrebna cestna dela.

Iz Maribora

a— Rihard Jakopič v Mariboru. V ponedeljek 21. t. m. dospe v Maribor z dopoldanskim osebnim vlakom g. Rihard Jakopič z gospo. Oba bosta gosta šefa-primarja g. dr. Mirka Čeručiča. Z Jakopičem dopotuje tudi g. Anton Podbevšek, ki bo imel istega dne zvečer v Ljudski univerzi predavanje o Jakopiču. G. Podbevšek bo pokazal številne sklopične slike iz Jakopičevega življenja in dela.

Iz Tržiča

— Zbor Kolašic. Iz poročil, ki so ga podale nedavno na občnem zboru naših agilnih Kolašic gospe predsednica Polakova, blagajnica Globočnikova in tajnica Bocakova, je razvidno, da more društvo s ponosom gledati nazaj na 10 let človekoljubnega dela. Deset in deset tisoč dinarjev so nabrale v času obstoja društva ter jih razdelile siromašnim in gladnim, posebno deci ob vsakoletnih božičnikih. Glavni dohodki so zbirke ob materinskih dnevih, prodaja oljkovih vejic, članarina ter čisti dobiček čajank. Občni zbor je izrekel toplo zahvalo vsemu občinstvu, ki kaže s svojimi darovi, da ima razumevanje za občje koristno delo Kola, posebej pa še tvrdki Glanzmann in Gassner, tvrdki Peko in pa gospe Sofiji Gassnerjevi, soprogi veleindustrijalca, za znatne zneske, katere poklanjajo Kolu ob vsakoletnih zbirkah. V zadnjem poslovnem letu je bilo 10.043 din. dohodkov in 7.939 din. izdatkov. Pri božičnici je bilo obdarjenih 62 otrok in so stroški znašali 6.459 din. Božičnico je aranžiral lepo in slovesno učitelj g. Ivan Stopar, za kar se mu društvo toplo zahvaljuje. 850 din je izdalo društvo za podporo siromašnim družinam. Stanje blagajne je 2.112 din. Članice je 120. Pri volitvah je bil izvoljen dosedajni odbor, ki daje jamstvo, da bo društvo tudi v bodoče z vso vnmemo in marljivostjo vršilo svojo dolžnost.

— Kino v Tržiču predvaja danes na praznik veliki film »Avangarda« (Bufalo Bill). V nedeljo ob 15. 17. 19. in ob 20.45 pa najlepši Schirley Temple film »Zlati kodrčki«.

Iz Novega mesta

— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes na »Jožefovo« ob 15. 18. in 20.15 in jutri v nedeljo ob 18. in 20.15 zvočni film »MAROKO«. Predigril: Paramountov zvočni tednik in »Alfa« kratki film.

Iz Krškega

kr— Tragična smrt mladenke. V petek zvečer so ob železniški progi blizu Starega grada pri Vidmu našli truplo mladenke, ki jo je bil povozil vlak. V mladenki, ki so jo koletsa stroja razpolovila čez trsbuh, so spoznali staroželno hčerko posestnika g. Pribovske iz Dolenje vasi. Nesrečna mladenka, je zapustila pisno, v katerem navaja, da je nje tragičnemu koncu kriv njen fant.

kr— Piščanec z dvema paroma nog se je izvalil pri mizarskem mojstru g. Ferančaku na Vidmu. Zivalca ima poleg tega tudi dva para kril. Drugi par nog nosi za normalnim parom in se vtisih postavi kar na vse štiri noge. Najbrže to čudo narave ne bo dolgo živelo.

kr— Sokolski zvočni kino bo na Jožefovo in v nedeljo predvajal zanimiv glasbeni film »Žena zapoveduje«. Predstave obkraj ob 16. in pol 20. uri.

Samo še danes in jutri!

Kino Matica Ne zamudite čarobnega vefiluma z nenadkriljivo
Jeanette Mac Donald v pesmi in plesu
21-24 TARANTELA
 Danes ob 16., 19. in 21.15 uri — in v nedeljo ob 14.30, 17. 19.15 in 21.30 uri!

PREKRASNI FILM KINO UNION, tel. 22-21

SESTRA MARIJA NJEGOV MODEL

Operne arije in nesmrtno Schubertovo »Ave Marijo« poje slovitni baritonist
ALEKSANDER ŠVED

Poleg njega še Camilla Horn, Paul Javor, Tibor Halmany, Hilde v. Stolz.

Ta film bo očaral vso Ljubljano!

MATINEJA danes in jutri ob 10,30
Jan Pod srečno zvezdo
 Cene od 2.50 Din do 4.50 Din.

Iz Trbovelj

— Zdrženje kovinarjev, mehanikarjev in podobnih obrti, katerega odbor je bil septembra lani oblaestveno razpuščen, je ime lo te dni v dvorani Narodnega doma pod predsedstvom komisarja g. Rozmana občni zbor, na katerem je Zbornico za TOI zastopal zborniški svetnik g. Zadravec iz Središča. Po prečitaniu seznama vsega članstva je komisar podal potrebna navodila za volitve. Za predsednika je bil izvoljen Brenkovič Martin, klepar v Ptuj, za podpredsednika pa Verdenik Jožef, podkovač. Ostalo upravnostavljajo: Horvat Stefan, kotlar; Šafranko Anton, podkovač; Brus Anton, kolar; Merc Ivan, kolar; Ilce Jožef, mehanikar; Zelenik Jože, podkovač; Scheichnbauer Edvard, ključavničar; Klajnšek Matija, podkovač. Namestniki so: Mlakar Jakob, Mislovič Franc, Skaza Simon, Gajzer Josip. V nadzorstem odboru so: Topolovec Vinko, Verdenik Jožef, Roškar Karel, Toplak Rudolf in Šošterič Jožef. Pri slučajnostih se je tudi razpravljalo o posameznih ločkah pravilnika in se je naglašala potreba, da se v najkrajšem času siliči izredna skupščina, ki bo sklepala o izpremembah pravilnika. Na izrednem zboru bo tudi zborniški svetnik g. Zadravec poročal o gospodarskih in davčnih zadevah.

Iz Gornje Radgone

gr— Na gornjeradgonski postaji se zatejnajo prva dela. Prihod vsakodnevnih vlakov je v zadnjih dneh navadno zvezan z večjo ali manjšo zamudo, ker dovažajo material za nasip in napravno novega tira. Notranji tir, ki drži zlat ob skladišču in postajni baraki, bo namreč prestavljen na zunanjo stran, da se na ta način poveča na notranji strani slavnbi prostor za zgradbo novega postajnega poslojpa in skladišča. Gradnja se prične še to pomlad.

Prof. Josip Kardinar 70 letnik

Danes dopolnjuje gimnazijski profesor v p. g. Josip Kardinar v Celju še ves krepak in čil 70. leto svojega življenja in obhajja obnem tudi svoj god. Jublanta se je rodil 19. marca 1868. pri Sv. Križu pri Ljutomeru. V novembru l. 1895. je bil namenjen za profesorja verouka na državni gimnaziji v Celju in je opravljal aktivno službo na zavodu 32 let. Z odlikom ministristva prosvete z dne 7. avgusta 1927 je bil upokojen, a je nato še do l. 1932. honorarno počeval na celjski realni gimnaziji.

Jublanta se z globoko hvaležnostjo in spoštovanjem spominja nešteto njegovih bivših dijakov s celjske gimnazije. Prof. Kardinar je svotal zgled značajnega narodnega moža in odličnega duhovnika. V težkih časih tujega gospostva so imeli slovenski dijaki na celjski gimnaziji v njem najzanesljivejšo in najtrdnjejšo oporo. Nešteto je bilo primerov, ko se je prof. Kardinar v borbi proti svojim nemškim kolegom na gimnaziji odločno in z vso ljubeznijo zavzel za slovanske dijake ter jih branil in ščitil pred krivdami. Dijaki so ga zaradi tega njegovega neomajnega čustvovanja in pa zaradi njegovega blagega in plemenitega značaja iskreno vzljubili ter v soto spoštovali.

Z veliko vnmemo se udejetvuje prof. Kardinar pri dijaški kuhinji, katere odbornik je od l. 1896., torej že polnih 42 let. Tudi tu izkazuje dijaštvo vso svojo ljubezen in očetovsko naklonjenost.

G. prof. Kardinarju prirščno čestitamo k jubileju ter mu želimo, da bi nam ga usoda ohranila zdravega, zadovoljnega in delavnega tja do skrajnih mej človeškega življenja!

R. P.

POLJČANE. Naša pošta ima precejšen okoliš, za kar potrebuje tudi primerno število pismonoš. Da bi šlo delo od rok, kakor je treba, bi bili potrebni štirje pismonošci, zlasti ker eden vrši stalno ambulančno službo na lokalni progi Poljčane—Konjce. Eden bi bil potreben izključno samo za deželo, ostala dva pa za Pekoel, Sp. Poljčane in Poljčane. Do nedavnega so to službo vršili z velikim naporom in poštvovalnostjo trije pismonošci. Pred dnevi je šel eden na daljši bolniški dopust in zljaj sta tu samo dva, ki seveda ne zmoreta dela štirih. Poljčane so tako spet kakor že lani oktobra brez dostave pošte. 20 minut od postaje obkrajni tujskoprometni in gospodarsko razribani kraj je tako brez vsake zveze s svetom in dnevnimi dogodki. Davkoplačevalci se upravičeno pritožujejo nad tem stanjem. Poštna direkcija naj v tem položju napravi rad in naj pošlje v Poljčane potrebno nadomestilo. Treba je tudi vedeti, da je v Poljčanah več uradov, trgovcev, kulturnih društev in gospodarskih ustanov, ki morajo biti stalno in redno v stikih s ostalim svetom.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 min. in v nedeljo 20. t. m. ob 15.15 in 20. film »Gospodarka džunglce. Za dodatek Paramountov zvočni tednik. Večerna predstava na praznik 19. t. m. zaradi koncerta pevskega društva »Save« iz Ljubljane odpade.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri vsakokrat ob pol 17. in 20. operni film »Metropolitene. Arije iz oper Faust, Carmen, Sevilijski brivec, Manon, Pagliacci in dr. poje svetovni baritonist Lawrence Tibbett.

Iz Zgoranja

z— Veliko skrb za svoje občane kaže občina St. Jur pod Kumom. V terek so občani prejeli vagon koruze, ki se jim oddaja po znižani ceni. Ze naslednji dan je prišel na zagorsko postajo spet nov vagon koruze, brezplačno nakazane od banske uprave. Zagorjani prav ol srca privoščimo svojim bližnjim občanom da je zanje dobro prekrbljeno. Ob tem se marsikdo vprašuje, kako da si kaj enakega ne omislilo naši možje, ko je vendar potreba v zagorski doimni enako huda in bi bil posebno brezposelnim dobrodošel vagon koruze, če že ne brezplačno, pa vsaj po znižani ceni. Naši brezposelnij prejemajo na mesec po 20 do 40 din. podpore, zato je pač očitno, da bi se jim vsaka pomoč prilegla.

Iz Ptujja

— Zdrženje kovinarjev, mehanikarjev in podobnih obrti, katerega odbor je bil septembra lani oblaestveno razpuščen, je ime lo te dni v dvorani Narodnega doma pod predsedstvom komisarja g. Rozmana občni zbor, na katerem je Zbornico za TOI zastopal zborniški svetnik g. Zadravec iz Središča. Po prečitaniu seznama vsega članstva je komisar podal potrebna navodila za volitve. Za predsednika je bil izvoljen Brenkovič Martin, klepar v Ptuj, za podpredsednika pa Verdenik Jožef, podkovač. Ostalo upravnostavljajo: Horvat Stefan, kotlar; Šafranko Anton, podkovač; Brus Anton, kolar; Merc Ivan, kolar; Ilce Jožef, mehanikar; Zelenik Jože, podkovač; Scheichnbauer Edvard, ključavničar; Klajnšek Matija, podkovač. Namestniki so: Mlakar Jakob, Mislovič Franc, Skaza Simon, Gajzer Josip. V nadzorstem odboru so: Topolovec Vinko, Verdenik Jožef, Roškar Karel, Toplak Rudolf in Šošterič Jožef. Pri slučajnostih se je tudi razpravljalo o posameznih ločkah pravilnika in se je naglašala potreba, da se v najkrajšem času siliči izredna skupščina, ki bo sklepala o izpremembah pravilnika. Na izrednem zboru bo tudi zborniški svetnik g. Zadravec poročal o gospodarskih in davčnih zadevah.

Iz življenja na deželi

BLD. Zvočni kino predvaja danes in jutri popoldne in zvečer vefilum iz najtemnejše ameriške zgodovine »Ujetniki otoka smrtic. Predigra poučen kulturni film in tednik.

ČRNOMELJ. Sokolski zvočni kino predvaja drevi ob 20. in jutri ob 16. in 20. film: Stari Dunaj (Fiakierlied).

POLJE. Tukajšnja podružnica Sadjarškega in vrtarskega društva prav uspešno deluje. Pod predsedništvom g. Kuharja Avgusta ml. se je razvila v pomembno društvo, saj šteje 135 članov. Živahno delovanje podružnice se zrcali in sadjarjskih in vrtarskih razstavah, ki jih že nekaj let prireja. Na svoja poučna predavanja, na katerih predavajo o naprednem in plodonosnem vrtarstvu in sadjarstvu priznani strokovnjaki, privabi vedno množico ljudi. Zlasti zanimivo je bilo predavanje dne 27. p. m., ko je sadjarjski praktik g. Frido Lenart iz St. Vida z nad 200 skioptičnimi slikami prikazal umetne oblike raznih sadnih kultur in predočil številnim poslušalcem, kako je treba sadno drevje negovati, pravilno saditi, gnojiti in obrezovati s posebnim ozirom na stenke špalirje. Pa tudi agilni predsednik g. Kuhar Avgust ml., absolvent kmetijske šole na Grmu, vodi praktična predavanja na vrtovih, za kar so mu člani društva pa tudi vsi drugi, ki se radi udeležujejo njegovih predavanj, prav hvaležni. Delo podružnice je opaziti na številnih vrtovih našega okoliša. Nekaj tako zamemarni sadni vrtovi dobivajo z letom v leto vedno lepšo silko. Na sicer majhnih sadnih vrtovih ob malih delavskih in obrtniških hišicah more vsakdo, ki se zanima, opaziti vzorno negovano sadno drevje in občudovati vzorno izpeljane stenke špalirje sadnega drevja. Ni dvo-

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20 uri.
 Sobota, 19.: Gospoda Glambajevi. Izven. Izredno znižane cene od 20 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Zadruga nad zadrugo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
OPERA
 Začetek ob 20.
 Sobota, 19.: Grofica Marica. Izven. Izredno znižane cene od 24 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Pod to goro zeleno. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
 25 letnica umetniškega delovanja višjega režiserja prof. Sesta se proslavi 24. t. m. z uprizoritvijo Verdijevega »Rigoletta«, ki ga bo jubilatni popolnoma na novo zrežiral. Zasedba posameznih partij je izredno zanimiva, ter bo nudila občinstvu nenavadno privlačno predstavo.

Iz Hrastnika

h— Otvoritev potujoče higlenske razstave bo v nedeljo 20. t. m. ob pol 10. popoldne v Logarjevi dvorani. Otvoril jo bo sam ravatelj Higlenskega zavoda iz Ljubljane g. Pirč. Razstava bo trajala ves teden od 20. t. m. do vštete nedelje 27. t. m. V tem času bodo vsak dan zbiravstvena predavanja tujih in domačih predateljev. Predavatelji se bodo tudi vsak dan zdravstveni filmi. Opozarjamo posebno na otviritveno predavanje direktorja Higlenskega zavoda g. dr. Pirca, ki bo v nedeljo 20. t. m. ob 15. in na predavanje za ženske na Marijin praznik ob 15. Predavala bo zdravnica ga. dr. Šimčeva iz Ljubljane. Prebivalstvu občine Hrastnika-Dola svetujemo, naj obišče to zelo poučno razstavo, saj vstopnine ne bo, in naj pridno poseča koristna vsakodnevna predavanja. Podroben razpored predavanj bo viden z letakov in lepakov.

KINO SLOGA, tel. 27-30

LAILA

siavospev daljnemu severu, prirodne krasote in lepa ljubezen mladega dekleta.

Danes in jutri ob 10.30 po znižanih cenah
Benjamin Gigli: TI SI MOJA SRECA

Najnovejši žurnal:
Zdržištev Avstrije in Nemčije.

Iz življenja na deželi

BLD. Zvočni kino predvaja danes in jutri popoldne in zvečer vefilum iz najtemnejše ameriške zgodovine »Ujetniki otoka smrtic. Predigra poučen kulturni film in tednik.

ČRNOMELJ. Sokolski zvočni kino predvaja drevi ob 20. in jutri ob 16. in 20. film: Stari Dunaj (Fiakierlied).

POLJE. Tukajšnja podružnica Sadjarškega in vrtarskega društva prav uspešno deluje. Pod predsedništvom g. Kuharja Avgusta ml. se je razvila v pomembno društvo, saj šteje 135 članov. Živahno delovanje podružnice se zrcali in sadjarjskih in vrtarskih razstavah, ki jih že nekaj let prireja. Na svoja poučna predavanja, na katerih predavajo o naprednem in plodonosnem vrtarstvu in sadjarstvu priznani strokovnjaki, privabi vedno množico ljudi. Zlasti zanimivo je bilo predavanje dne 27. p. m., ko je sadjarjski praktik g. Frido Lenart iz St. Vida z nad 200 skioptičnimi slikami prikazal umetne oblike raznih sadnih kultur in predočil številnim poslušalcem, kako je treba sadno drevje negovati, pravilno saditi, gnojiti in obrezovati s posebnim ozirom na stenke špalirje. Pa tudi agilni predsednik g. Kuhar Avgust ml., absolvent kmetijske šole na Grmu, vodi praktična predavanja na vrtovih, za kar so mu člani društva pa tudi vsi drugi, ki se radi udeležujejo njegovih predavanj, prav hvaležni. Delo podružnice je opaziti na številnih vrtovih našega okoliša. Nekaj tako zamemarni sadni vrtovi dobivajo z letom v leto vedno lepšo silko. Na sicer majhnih sadnih vrtovih ob malih delavskih in obrtniških hišicah more vsakdo, ki se zanima, opaziti vzorno negovano sadno drevje in občudovati vzorno izpeljane stenke špalirje sadnega drevja. Ni dvo-

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20 uri.
 Sobota, 19.: Gospoda Glambajevi. Izven. Izredno znižane cene od 20 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Zadruga nad zadrugo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
OPERA
 Začetek ob 20.
 Sobota, 19.: Grofica Marica. Izven. Izredno znižane cene od 24 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Pod to goro zeleno. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
 25 letnica umetniškega delovanja višjega režiserja prof. Sesta se proslavi 24. t. m. z uprizoritvijo Verdijevega »Rigoletta«, ki ga bo jubilatni popolnoma na novo zrežiral. Zasedba posameznih partij je izredno zanimiva, ter bo nudila občinstvu nenavadno privlačno predstavo.

Iz Zgoranja

z— Veliko skrb za svoje občane kaže občina St. Jur pod Kumom. V terek so občani prejeli vagon koruze, ki se jim oddaja po znižani ceni. Ze naslednji dan je prišel na zagorsko postajo spet nov vagon koruze, brezplačno nakazane od banske uprave. Zagorjani prav ol srca privoščimo svojim bližnjim občanom da je zanje dobro prekrbljeno. Ob tem se marsikdo vprašuje, kako da si kaj enakega ne omislilo naši možje, ko je vendar potreba v zagorski doimni enako huda in bi bil posebno brezposelnim dobrodošel vagon koruze, če že ne brezplačno, pa vsaj po znižani ceni. Naši brezposelnij prejemajo na mesec po 20 do 40 din. podpore, zato je pač očitno, da bi se jim vsaka pomoč prilegla.

KINO SLOGA, tel. 27-30

LAILA

siavospev daljnemu severu, prirodne krasote in lepa ljubezen mladega dekleta.

Danes in jutri ob 10.30 po znižanih cenah
Benjamin Gigli: TI SI MOJA SRECA

Najnovejši žurnal:
Zdržištev Avstrije in Nemčije.

Iz življenja na deželi

BLD. Zvočni kino predvaja danes in jutri popoldne in zvečer vefilum iz najtemnejše ameriške zgodovine »Ujetniki otoka smrtic. Predigra poučen kulturni film in tednik.

ČRNOMELJ. Sokolski zvočni kino predvaja drevi ob 20. in jutri ob 16. in 20. film: Stari Dunaj (Fiakierlied).

POLJE. Tukajšnja podružnica Sadjarškega in vrtarskega društva prav uspešno deluje. Pod predsedništvom g. Kuharja Avgusta ml. se je razvila v pomembno društvo, saj šteje 135 članov. Živahno delovanje podružnice se zrcali in sadjarjskih in vrtarskih razstavah, ki jih že nekaj let prireja. Na svoja poučna predavanja, na katerih predavajo o naprednem in plodonosnem vrtarstvu in sadjarstvu priznani strokovnjaki, privabi vedno množico ljudi. Zlasti zanimivo je bilo predavanje dne 27. p. m., ko je sadjarjski praktik g. Frido Lenart iz St. Vida z nad 200 skioptičnimi slikami prikazal umetne oblike raznih sadnih kultur in predočil številnim poslušalcem, kako je treba sadno drevje negovati, pravilno saditi, gnojiti in obrezovati s posebnim ozirom na stenke špalirje. Pa tudi agilni predsednik g. Kuhar Avgust ml., absolvent kmetijske šole na Grmu, vodi praktična predavanja na vrtovih, za kar so mu člani društva pa tudi vsi drugi, ki se radi udeležujejo njegovih predavanj, prav hvaležni. Delo podružnice je opaziti na številnih vrtovih našega okoliša. Nekaj tako zamemarni sadni vrtovi dobivajo z letom v leto vedno lepšo silko. Na sicer majhnih sadnih vrtovih ob malih delavskih in obrtniških hišicah more vsakdo, ki se zanima, opaziti vzorno negovano sadno drevje in občudovati vzorno izpeljane stenke špalirje sadnega drevja. Ni dvo-

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20 uri.
 Sobota, 19.: Gospoda Glambajevi. Izven. Izredno znižane cene od 20 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Zadruga nad zadrugo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
OPERA
 Začetek ob 20.
 Sobota, 19.: Grofica Marica. Izven. Izredno znižane cene od 24 din navzdol.
 Nedelja, 20.: Pod to goro zeleno. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.
 Ponedeljek, 21.: Zaprtlo.
 25 letnica umetniškega delovanja višjega režiserja prof. Sesta se proslavi 24. t. m. z uprizoritvijo Verdijevega »Rigoletta«, ki ga bo jubilatni popolnoma na novo zrežiral. Zasedba posameznih partij je izredno zanimiva, ter bo nudila občinstvu nenavadno privlačno predstavo.

Iz Zgoranja

z— Veliko skrb za svoje občane kaže občina St. Jur pod Kumom. V terek so občani prejeli vagon koruze, ki se jim oddaja po znižani ceni. Ze naslednji dan je prišel na zagorsko postajo spet nov vagon koruze, brezplačno nakazane od banske uprave. Zagorjani prav ol srca privoščimo svojim bližnjim občanom da je zanje dobro prekrbljeno. Ob tem se marsikdo vprašuje, kako da si kaj enakega ne omislilo naši možje, ko je vendar potreba v zagorski doimni enako huda in bi bil posebno brezposelnim dobrodošel vagon koruze, če že ne brezplačno, pa vsaj po znižani ceni. Naši brezposelnij prejemajo na mesec po 20 do 40 din. podpore, zato je pač očitno, da bi se jim vsaka pomoč prilegla.

KINO SLOGA, tel. 27-30

LAILA

siavospev daljnemu severu, prirodne krasote in lepa ljubezen mladega dekleta.

Danes in jutri ob 10.30 po znižanih cenah
Benjamin Gigli: TI SI MOJA SRECA

Najnovejši žurnal:
Zdržištev Avstrije in Nemčije.

I

Gospodarstvo

Marka poleg šilinga zakonito plačilno sredstvo v Avstriji

Poročali smo že o pogajanjih med pred-nikom nemške Reichbanke dr. Schach-tom in avstrijskim vladnim krogi glede določitve definitivnega razmerja med mar-ko in šilingom. Znano je, da je bil prvot- noločen za zamenjavo nemških bankov- cev v šilinge in obratno v prometu pri me- njalnicah tečaj 1.35 šilinga za eno marko. V klirinškem prometu med Nemčijo in Av- strijo pa je bil začasno določen tečaj 2 šilinga za 1 marko, nasproti prejšnjemu tečaju 2.10 do 2.15. Spritno težkoč, ki se bodo gotovo pojavile v zvezi z izenačenjem valute med obema državama in v zvezi z likvidacijo carinske meje, je bilo pričako- vati, da se bo razmerje med šilingom in marko definitivno uredilo šele potem, ko bodo podrobno proučena vsa vprašanja, ki jih je treba pri tem upoštevati, n. pr. raz- like v nivoju cen, plač in mezd, da ne bi previsok ali prenizek tečaj marke v rela- ciji nasproti šilingu povzročil nagle spre- membe v cenah, zlasti ko bo padla carin- ska meja.

1 marka - 1.50 šilinga

Zato je izzvala v Avstriji tem večjo po- zornost uredba nemškega državnega kan- celarja, ki pravi naslednje: Zakonito pla- čilno sredstvo v državi Avstriji je poleg šilinga tudi marka. Ena marka je enaka 1 šilingu 50 grošev. Državni gospodarski mi- nister se pooblašča, da spremeni ali delo- ma odnosno dočela razveljavi vse omejit- ve v plačilnem prometu med Nemčijo in državo Avstrijo. Državni finančni minister se pooblašča, da proglasi carinsko prostost v celoti ali deloma za blago avstrijskega izvora pri uvozu v Nemčijo.

Ta uredba je stopila takoj v veljavo. De- finitivno razmerje med marko in šilingom (namreč 1 marka = 1.50 šilinga, odnosno 3 šilingi = 2 marki) je bilo določeno ne- odvisno od zakonite zlate vrednosti mar- ke. Po dosedanjih pariteti med marko in šilingom, ki je slonela na fikciji, da ima marka polno zlato vrednost, je znašal tečaj marke 2.15 šilinga. Nasproti šilingu pome- ni nova relacija zmanjšanje vrednosti mar- ke za 30%. Določitev nove relacije med šilingom in marko je v skladu z nedavno izjavo nemškega državnega ministra Fun- ka, da bo treba nemško marko na novo oceniti, kakor je treba na novo oceniti vse nemške vrednote.

Uradni berlinski komunikti pravi, da je nemški državni kancelar določil novo raz- merje med marko in šilingom po proučit- vi gospodarskih razmer in z namenom, da čim bolj ustreže gospodarskim potrebam Avstrije in da v Avstriji normalizira nivo cen in mezd na zdravi bazi.

Za naše izvoznike in uvoznike nastane sedaj vprašanje, kako bo s obratno iz- vozniki obveznosti in terjatev, ki izvirajo iz trgovinskega prometa z Avstrijo. Nemška marka notira v našem privatnem kliringu v zadnjem času nespremenjeno 14.35. Če na tej podlagi izračunamo bodo- čo vrednost šilinga, tedaj dobimo za šiling tečaj 9.57 Din, t. j. mnogo višji tečaj, ne- go je doslej notiral klirinški šiling na naših borzah. Očitno je ta nova relacija med šilingom in marko imela za posledico, da se je danes na naših borzah šiling dvignil na 8.52 do 8.58.

Ce pa na podlagi današnjega tečaja klir- inskega šilinga (8.55 Din) izračunamo vrednost marke, tedaj dobimo za marko tečaj 12.83 Din. Ker se bosta morala tudi pri nas tečaja za šiling in marko prilago- diti novi relaciji, je verjetno, da bo delo- ma nazadov tečaj marke, deloma pa se bo dvignil tečaj šilinga.

Postopna likvidacija carinske meje

Uredba državnega kancelarja daje na- dalje pooblastilo nemškemu državnemu mi- nistru za finance, da postopno uvede car- insko prostost za uvoz avstrijskega blaga v Nemčijo. Iz Berlina poročajo, da bodo za enkrat obdržali uvozne carine na nemško- avstrijski meji le v toliko, kolikor bo to potrebno glede na različno gospodarsko strukturo obeh dežel in dokler ne pride do postopne prilagoditve avstrijskega gos- podarstva. Pripravila pa se tudi postopna opustitev avstrijskih carinskih dajatev pri uvozu nemškega blaga v Avstrijo. Likvi- dacija teh carin je prepuščena avstrijski deželni zakonodaji in bodo tozadevni ukrepi izvršeni v soglasju z nemškim državnim gospodarskim ministrom, tako da se bodo carine likvidirale postopno, da ne pride do naglih gospodarskih sprememb.

Likvidacija avstrijske Narodne banke

Poročali smo že, da je bil guverner av- strijske Narodne banke dr. Kienböck od- stavljen in je vodstvo poslov prevzel do- sedanji viceguverner dr. Joas. V četrtek pa je državni kancelar izdal uredbo, ki pravi, da nemška Reichsbanka prevzame vodstvo poslov avstrijske Narodne banke. Avstrijska Narodna banka preide v likvi- dacijo ki jo bo za račun nemške države izvedla nemška Reichsbanka s prevze- nom poslov prevzame nemška Reichsban- ka celotni personal avstrijske Narodne banke. Tudi ta uredba je stopila takoj v veljavo.

Gibanje klirinških računov

Po najnovjšem izkazu Narodne banke o gibanju klirinških računov z inozemstvom se je saldo naših terjatev v obeh starih klirinških računih z Italijo v drugi četrtini marca zmanjšal za 3.8 milijona lir (za 8.7 milijona Din) in je znašal 15. t. m. 50.3 milijona lir; saldo v novem dinarskem klirinškem računu pa se je povečalo za 10.2 na 82.6 milijona Din, tako da se je celotni saldo naših terjatev povečal za 1.5 milijona Din. Dne 17. marca je Narodna banka izplačala po novem kliringu z Italijo klir- inske nakaznice do št. 11.630 od 18. de- cembra 1937.

V kliringu z Nemčijo se je saldo naših terjatev zmanjšal za 0.2 na 13.6 milijona mark. Saldo naših terjatev v Turčiji je narasel za 0.2 na 11.8 milijona Din, saldo naših terjatev v Poljski pa se je zmanjšal za 0.1 na 13.0 milijona Din.

Med pasivnimi klirinki izkazuje kliring s Češkoslovaško povečanje našega klirin- skega dolga za 7.3 na 139.2 milijona Kč, klirinški dolg v Madžarski povečanje za 1.2 na 36.0 milijona Din, klirinški dolg v Švici povečanje za 0.02 na 2.44 milijona šv. frankov, klirinški dolg z Belgijo (v likvi- daciji) povečanje za 0.22 na 4.13 milijona belg. klirinški dolg z Bolgarijo pa zmanjšanje za 0.1 na 0.6 milijona Din.

Na dan 10. marca je znašal saldo grško- jugoslovanskih bonov v obliki 56.4 milijona drahm, saldo naših bikliranih terja- tev pri Grški banki pa 20.9 milijona Din.

Banova odredba o gostin- skem osebju in napitnini

Ban dr. Natlačen je izdal na osnovi uredbe o pomožnem osebju v gostinskih obratih od 1. maja 1937, in po zaslišanju Zbornice za TOI, Delavske zbornice, Zveze združenj gostinčarskih obrti in obeh zvez za tujski promet v Ljubljani in Mariboru odredbo o pomožnem osebju v gostinskih obratih, ki določa naslednje:

V Ljubljani, Mariboru, Celju, na Bledu, v krajih Sv. Janez, Sv. Duha in Ukancu ob Boh. jezeru, v Kranjski gori, Rogški Slatini, Dobrni, Laskem, Rimskih toplicah in Slatini Radencih smejo hoteli, restavracije, gostišča (ostajališča), kavarne in pen- zije zaposlovati kot pomožno osebje, ki ima neposredno opravila z gosti, samo oseb- je, ki imajo strokovno izobrazbo, predpi- sano z uredbo o pomožnem osebju v gos- tinskih obratih.

V označenih krajih se v hotelih, restav- racijah, gostiščih (ostajališčih) in pen- zijah pobira od gostov nagrada za pomož- no osebje, ki ima neposredno opravila z gos- ti, in sicer največ 10% od zneska računa. Višino odstotka z gornjo omejitvijo določi vsak imetnik obrata za svoj obrat. Na- grada se sme pobirati na ta račun tudi v kavarnah in gostinah označenih krajev. O pobiranju nagrade odločijo imetniki ka- varn in gostin sami za svoj obrat.

V gostinskih obratih, kjer so pobira nagrada za pomožno osebje v odstotkih od zneska računa, je pomožnemu osebju, ki ima neposredno opravila z gosti, prepo- vedano sprejemati napitnino neposredno od gostov. V vseh takih obratih je izobesi- ti na vidnih krajih napis, da je nagrada za pomožno osebje zaračunana v računu in da je osebju prepovedano sprejemati na- pitnino neposredno od gosta, kakor to do- loča št. 5. ministrske uredbe.

Banova odredba stopi v veljavo 1. maja t. l.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

pravilnika. K izpitu se morejo prijaviti tudi oni zidarski mojstri ki jim je bila zdana koncesija po zakonu iz leta 1898. toda le v primeru, če bočajo ta dela izvrševati iz- ven Slovenije in Dalmacije. Oni zidarski mojstri, ki žele delati za izpit, se morajo k izpitu prijaviti Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani najkasneje do 21. marca t. l. Prijavi je priložiti izpisečevalo o opravljenem izpitu za zidarskega mojstra in 1 kolek za 20. din ter 1 kolek za 10 din, za izpimo takso pa je zbornici poslati zne- sek 450 din. Izpiti bodo ob koncu aprila ali v začetku maja t. l. o čemer bodo kandi- dati še posebej obveščeni. Izpita snov pie- menega in ustnega dela izpita bojo predmet, označeni v uredbi o opravljanju izpita za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre št. 17. odst. 1. (točke 1, 2, 3 in 4) in odst. 2 (točki 1 in 2) v zvezi z betonskimi deli.

— Konkurs je razglašen o imovini Lju- bomira Domitroviča, medčiraja in svečar- ja v Celju, Prešernova 8. (upravnik mase dr. Alojz Voršič, odv. v Celju; prvi zbor upnikov 23. marca ob 9., prijavi rok do 10. aprila, ugotovitev narok 20. aprila.)

— Dobava. Gradbeni oddelek direktorje drž. železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe za doavo raznega varnost- nega materiala, splošni oddelek pa do 23. t. m. za dobavo raznega elektromateriala. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 26. t. m. ponudbe za dobavo avtomateriala, izolirane žice, smole iz ka- trana, oksida v prahu ter borovih desk. Uprava vojno-tehničnega zavoda v Kragu- jevcu sprejema do 26. t. m. ponudbe za dobavo tiskarskega papirja.

— Licitacija. Dne 21. t. m. bo pri refe- rentu inženjerje štaba dravske divizije oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 8.500 kilogramov mešanega bencina. Dne 24. t. m. se vrši pri ekonomskem oddelku gene- ralne direktorje drž. železnic v Beogradu li- citacija za dobavo gumijevih cevi, 14 aprila za dobavo usnja in 16 aprila za dobavo strojnih gonilnih jermen.

— Dobava. Splošni oddelek direktorje drž. železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo zemeljskih kablov, stroj- ni pa do dne 22. marca za doavo rebra- stega jekla za vzmeti; do dne 24. marca pa za dobavo bakrenih cevi, medenine in žele- znice. Direktorja drž. rudnika in Kakinu sprejema do dne 23. t. m. ponudbe za do- bavo spojnic za vrata i. dr. pocinkane plo- čevine ter električnih žarnic. Direktorja drž. rudnika v Brezi sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo raznih sredstev, električnih žarnic ter bukovega oolja. Komanda pod- volnega orožja v Kurvoru sprejema do 26. t. m. ponudbe za dobavo cevi, železa, vijakov, karbida in kisika za avtogensko varjenje.

— Licitacije. Dne 25. t. m. bo v ekonom- skem oddelku štaba mornarice v Zemunu licitacija za doavo testenin, riža, fižola, ječmenčka in zdroba.

Borze

18. marca

Na ljubljanski borzi so se danes avstrij- ski šilingi spritno nove definitivne relacije med šilingom in marko v privatnem klirin- gu nekoliko okrepili in so se trgovali 8.58, (v Curihu se je tečaj za bankovce dvignil od 57 na 66) medtem ko je bilo za angle- ske funte povpraševanje po 238. V zagreb- skem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.52, v angleških fun- tih po 238 in v grških bonih po 29.125. Nemški klirinški čeki stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu nepremenjeno 14.35, za konec aprila pa v Zagrebu 14.23.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je da- nes Vojna škoda pri nespremenjeni tenden- ci trgovala po 460 (v Beogradu po 462.50 - 463.50). Promet je bil še v 6% dalmatin- skih agrarnih obveznic po 91 (v Beogradu po 90.70) in v 6% begluških obveznicah po 91.50 (v Beogradu 91.50).

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli te- den devizni promet 6.82 milijona din na- sproti 4.89, 7.26, 4.14 in 4.13. Na svobodnem deviznem trgu stanejo angleški funti 238, švicarski franki 1102, ameriški dolarja 48 in francoski franki 1.50.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2401.40 - 2416, Berlin 1742.03 - 1755.91, Bruselj 729.95 - 735.02, Curih 996.45 - 1003.52, London 215.26 - 217.31, New York 4311 - 4347.32, Pariz 134.77 - 136.21, Praga 151.83 - 152.94, Trst 227.70 - 230.78.

Curih. Beograd 10, Pariz 13.2750, Lon- don 21.62875, New York 436, Bruselj 73.3250, Milan 22.9250, Amsterdam 240.8750, Berlin 174.90, Dunaj 66, Stockholm 111.40, Oslo 108.70, København 96.5750, Praga 15.25, Varšava 82.20, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna ško- da 460 - 461, 4% agrarne 60 den., 4% se- verne agrarne 60 den., 6% begluške 91 - 91.50, 6% dalm. agrarne 90 - 91, 7% sta- bilne 97 den., 7% invest. 98 - 100, 7% Drž. hip. banka 99.50 - 101, 7% Blar 89 - 90.50, 8% Blar 94.50 - 96; delni- ce: Narodna banka 7300 den., PAB 225 den., Trboveljska 220 - 225, Gutmann 65 bl., Sečelana Osljek 110.50 - 135, Sečelana Vel. Bečkerek 500 - 600, Dubrovačka 370 - 405.

Beograd. Vojna škoda 463-466 (462.50 - 463.50), za april 462.50 - 463 (462 - 462.50), za maj - (462.50), 4% agrarne - (61), 6% dalm. agrarne 90.50 den. (90.75), 6% begluške 91.25-91.75 (91.50) 7% invest. 99.50 den., 7% Drž. hip. banka 99.75 den., 7% Blar 89 - 90 (89.25), 8% Blar 95 - 96, Narodna banka 7400 bl. (7325), PAB - (230.50).

Blagovna tržišča

+ Chicago, 18. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 87, za julij 84.375, za sept. 85.25; koruza: za maj 59.25, za julij 61.125 za sept. 62.125.

+ Winnipeg, 18. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 120, za julij 111.25, za okt. 93.25.

+ Novosadska blagovna borza (18. t. m.) Tendence nespremenjena: Pšenica: (78 - 79) č. baška 178 - 179; sremska 175 - 178; baška notska 178-180; slavonska 177-179; koruza baška 92-93; banatska 90-91; Oves: baški 182 - 184; sremski 183 - 185; sla- vonski 196 - 198; Ječmen: baški in sremski 63/64 ku 142.50 - 145; Moka: baška in

Kolesarji!

Za Vaše kolo izdelujemo gume, notranje in zunanje. Izdelujemo jih iz korda, iz istega materiala, iz katerega izdelujemo avtomobilske gume.

ZA NAŠE GUME VAM JAMČIMO!

Pridite v našo prodajalno, oglejte si in prepričajte se!

Bata

sremska «Og» in «Ogg» 272.50 - 282.50; «2» 252.50 - 262.50; «5» 232.50 - 242.50; «6» 212.50 - 222.50; «7» 182.50 - 192.50; «8» 125 - 130; Otrubi: baški in sremski v vrabih 95 - 100; Fitol: baški in sremski 195 - 200.

BOMBAZ
+ Liverpool, 17. marca. Tendence stal- na. Zaključni tečaj: za marec 5.00 (prejš- nji dan 5.03), za junij 5.06 (5.09), za sept. 5.13 (5.14).
+ New York, 17. marca. Tendence stal- na. Zaključni tečaj: za april 8.85 (8.89) za julij 8.94 (8.96).

Zanimive sodbe obrtnega sodišča

Obrtništemu vajencu pristojna za delo letu učenja odškodnina za delo

Bogdan je bil vajenec v elektrotehnič- nem obratu 1 leto in 40 tednov. Mojster ga je včasih pokaral, enkrat mu je dal tudi zausnico. To pa je Bogdana oziroma njegovo mater toliko raztogotilo, da je Bogdan prekinil učno razmerje. Bogdan je nato tožil mojstra, da mu mora ta plača- ti za zadnjih 40 tednov po 20 din odškodni- ne na teden, skupaj tedaj 800 din. Mojster je pred obrtnim sodiščem priznal, da pri- stojna vajencu steer neka odškodnina za delo, za to pa mu je dajal večkrat kakšno denarno nagrado, za veliko noč pa celo 50 din, pa tudi pri razpravi mu je ponu- dil še 200 din. Obrtno sodišče je obsodilo mojstra v plačilo 800 din iz naslednjih raz- logov: Po § 267. obr. zak. pripada vajencu ne enem letu učenja odškodnina za delo. Višina te odškodnine v zakonu ni dolo- čena. Pač pa predvideva zakon, da mi- nister za socialno politiko in narodno zdrav- je lahko določi najnižjo odškodnino. Ker pa minister do sedaj še ni izdal takšne do- ločbe, mora sodišče po prostem preudarku uoštevajoč vse okoliščine samo določiti od- škodnino. V našem primeru je bilo sodišče mnenja, da je odškodnina po 20 din na teden primerna in je mojstra obsodilo na plačilo tega zneska. Njegovega ugovora, da je dal fantu večkrat kako nagrado, pa sodišče ni moglo upoštevati, ker moj- ster niti približno ni navedel, koliko je prav za prav dal, 50 din pa je bilo za spirhee.

Ce je delavec bolan, dobi plačo za teden dni

Andrej je bil zidar pri gradbeniku; imel je po 5.50 din na uro. Zaradi boleznij je iz- ostal 14 dni od dela. Do takrat je imel za- služeni 71.50 din. Ko je ozdravel, je na- stopil zopet delo in zahteval plačilo že za- služenega zneska, poleg tega pa tudi od- škodnino za 6 delovnih dni med boleznijo v znesku 330 din. Blagajničarka mu je 71.50 dinarjev brez ugovora plačala, izplačilo boleznine pa je odklonila. Andrej je tožil pri obrtnem sodišču na izplačilo 330 din. Tožence se je branil plačati in predložil li- stino sledeče vsebine: Potrjujem prejem zneska 71.50 din in izjavljam, da od tvr- ke nimam iz nobenega naslova ničesar več terati niti iz naslova mezde, nadur, odpo- vednega roka in boleznine. Ljubljana, dne 23. 2. 1938. Razen števila 71.50 in datuma je bilo vse besedilo s prav majhnimi črka- mi natpiseno s štampiljko, 4 prste pod tem besedilom je bil Andrej podpisan kar je priznal, navedel pa je, da mu uradnica, ki je sestavljala obračun, ni prečitala vse- bine in tudi sam je ni prečital, marveč je hitel k blagajni, da bi poprej dobil denar. Tam je šele zvedel, da mu je uradnica nakazala samo že pred bolelostjo zapadli znesek in pritisnila štampiljko. Uradnica je kot priča izpovedala, da s štampiljko natpisane besedilo ni prečitala Andreju in da se Andrej tudi izrecno ni odpove- dal boleznini. Tvrdira je bila obsojena v plačilo utoževanega zneska z naslednjo utemeljitvijo: Ako uslužbenec po najmanj 14dnevem službovanju oboli, mu po § 219. obr. zak. pripada mezza za teden dni, t. j. za vse delovne dni enega tedna. Andrejev podpis ni bil merodajen, ker ni vedel, kaj je podpisal. Če bi mu bila uradnica pove- dala, da naj se odpove boleznini, bi Andrej nemara ne bil kaj takega storil. Never- jetno je, da bi se gospodarsko šibki človek kar na lenem odpovedal razmeroma visokemu znesku.

Kolektivna pogodba je za obe stranki obvezna

Ivan je vstopil pri stavbeniku na delo kot tesarski pomočnik ob času, ko je ve- ljala za stavbinske delavce že kolektivna pogodba, ki je določevala za tesarske po- močnike minimalno mezdno po 5.50 din na uro. Ivan pa je prejel samo po 3.50 din, pozneje pa po 4 din na uro. Ves čas, kar je bil Ivan zaposlen pri tem podjetniku, je znašala razlika na mezdni precejšnjo vsoto 1571 din, kateri znesek je Ivan zahteval s tožbo pred obrtnim sodiščem. Med delom je Ivan večkrat zahteval, da naj mu stav- benik zvlisa mezdno na ono višino, kakor jo določa kolektivna pogodba, toda njegova prošnja je zadela na gluha ušesa.

Tožence se je tudi pri razpravi branil plačati razliko in je trdil, da je Ivana spre- jel na delo le kot navadnega delavca in ne kot izučnega tesarja. Ko je Ivan zahteval povisek, mu je tožence rekli, da v 14 dneh lahko gre, če hoče. Sodišče je ugo-

tovalo na podlagi delavske knjižice, da je Ivan delal že v različnih podjetjih kot tes- sar, da ga je prijavil pri okrožnem uradu kot tesarja in mu tudi v delavsko knjižico vpisal, da je bil zaposlen pri njem kot tes- sar. Iz teh razlogov je bil stavbenik obso- jen na plačilo razlike. Cetudi je Ivan prvotno pristal na nižjo mezdno, vendar ta pristavek zanj ni bil obvezen, kajti kolektivna pogodba je po § 209 obr. zak. za obe stranki obvezna. Delodajalec mora pla- čati tako mezdno, kakor jo določa kolektiv- na pogodba; pa tu tudi ne zahteva, da bi moral delojemalec pri vstopu predložiti učno izpisečevalo. Prizvano sodišče je potrdi- lo to sodbo.

Službeno razmerje na poskušnjo

Delavec Albin je vstopil pri stavbeniku na delo kot navaden delavec. Imel je 8 din mezde na uro. Delati je pričel dne 3. v mesecu; prihodnji mesec je tretji dan še delal, nakar ga je stavbenik tega dne zve- čer odpustil, ne da bi mu bil 14 dni poprej odpovedal ali pa da bi bil imel kak zako- nit razlog za takojšen odpust. Albin je na to tožil stavbenika pri obrtnem sodišču na plačilo 14dnevne mezde. Pri razpravi je tožence zatrjeval, da je Albin sprejel na delo samo na poskušnjo in ga je tedaj smel brez odpovedi odpustiti kadarkoli je hotel. Dognalo se je, da je Albin res sprejel na delo samo na poskušnjo, ven- dar je bil stavbenik obsojen v plačilo uto- ženega zneska. Razlogi sodbe so bili kratki. Če je službeno razmerje sklenjeno samo na poskušnjo, ga sme vsaka stranka razdreti v teku prvega meseca. V našem primeru pa je Albin delal en dan več, ka- kor en mesec. Ker se tožence ni pravčasno poslužil pravice, ki mu jo zakon daje, in je Albin zaposlil dalje, se je s prvim dnem po preteku enega meseca do tedaj poskusno razmerje spremenilo v redno službeno razmerje, ki se je moglo razdreti le s pravilno odpovedjo. Druga inštanca je potrdila to sodbo.

Spina ni odstopil

Praga, 18. marca. b. V nasprotju s po- ročili nekaterih listov da se je zveza nem- skih poljedelcev odrekla sodelovanju s vlado, poudarja minister dr. Spina, da se njegova aktivistična stranka neče odpove- dati sodelovanju v vladni koaliciji. Za izstop iz vlade sta se dejansko izrekla samo dva poslana stranke. Tudi vodstvo krščansko socialne nemške stranke je objavilo posebno sporočilo, v katerem zatr- juje, da je za ponedeljek sklicano vodstvo stranke na posvotovalje glede na novo nastali zmanjpolitični položaj, da so ne- točne vesti o izstopu krščanskih socialcev iz vlade.

Papanin in tovariši v Moskvi

Moskva, 18. marca. a. Papanin, Kren- kel, Širšov in Fedorov so se pripeljali več- raj v Moskvo kjer jih je sprejel nad pol milijona ljudi. Slavne raziskovalce Sever- nega tečaja je takoj po njihovem prihodu sprejel Stalin.

Bat'a v Tirani

Tirana, 18. marca. p. V Tirani se je mu- dil direktor Bat'inih podjetij v Jugoslaviji Toma Maksimović, da izposuje od al- bankskih oblasti dovoljenje za razširjenje poslovanja Bat'e tudi na albansko ozemlje.

Težaven račun

Ali znate še kaj računati? Preizkušili vas bomo, kakor so zadejajo gospoda Smolo na oči družabnega kluba »Metle«.

Gospodje odborniki so namreč potrebovali večje število znanek po 10 dinarjev, po 8 dinarjev in po 50 par. Zbrali so 100 dinarjev in prosili gospoda Smolo, ki je bil namen- jen v trafiko po cigarete, naj jim prične tudi znanke. Poročiti mora vseh sto dinar- jev, prinese pa mora ravno sto znanek. Ko- liko znanek po 10 dinarjev, koliko po 8 di- narjev in koliko po 50 par bo moral prines- ti gospod Smolo, da bo izdal vseh sto dinar- jev in princel vsega skupaj ravno sto znanek?

Rešitve je treba poslati do petka na ured- ništvo »Jutra«. Napisane naj bodo na do- pisi, v kotu pa naj bo napis »Ustanika kluba Metle«. Med reševalce bo stric Matije spot razdelil nekaj lepih nagrad.

Zapleteno sorodstvo

Menda je malo sorodnikov, ki jih ne bi bili Metlarji ta teden imenovali v zvezi z uganko, ki smo jo prinesli zadnje nedelje. Rešitev je pa taka da je mogel biti skri- vnostni gospod, ki je poklical ponoči gospo- dro, samo njegov stric.

Med reševalce, ki so poslali pravo rešitev, je stric Matije razdelil po žrebu šest knjiž- nih nagrad, in sicer dobe:

Alojzij Perovšek, Hučkonec 7, p. Ortnek roman »Blagajna velikega vojvođe«. Zmaga Torkar, Podbrdo, »Roman treh arc«. P Ula- ser, Ljubljana, Poljska cesta 15/17, ro- man »Lucifer«. Anton Dobrila Herpelje- Kozina 30, Jožef Guštin, Orle 17, Sežana in Ozorolec, Erjavčeva 4/L, Ljubljana pa prej- mejo po eno knjigo revije »Življenje in svet«.

Poziv varčevalcem!

Otroški čevlji Din 17.—
 Ženski čevlji z usnjatimi podplati Din 68.—
 Moški čevlji z usnjatimi podplati Din 78.—

PRI TVRDKI

ANT. KRISPER

Ljubljana

Mestni trg 26. Sritarjeva ul. 1-3.

Dekle
 Vajno vsakoga dela želi
 ...
 5518-2

Kuharica
 Vse maso v majonez ho
 ...
 5481-2

500 Din
 dan osemu, ki ma pre
 ...
 5481-2

Prodajalka
 zelo pridna in poštena.
 ...
 5749-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 želi premeniti službo
 ...
 5674-2

Postena prodajalka
 išče službo kot prodaj
 ...
 5589-2

Modna šivilja
 se priporoča danam za delo
 ...
 5749-2

Prodajalka
 zelo pridna in poštena.
 ...
 5749-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Prodajalka
 vsestranska vedrana,
 ...
 5599-2

Potniki
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5096-5

Potnik Slovence
 za lahek predmet brez
 konkurence z dobrim
 ...
 5615-5

Zanesljivega
 gospoda
 ooditi v mestu ali na
 ...
 5733-2

Absolventka
 abiturientske tečajca,
 ...
 5647-2

Dekle
 navajeno gospodinjstva,
 ...
 5746-5

Pouk
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Učenko
 pridno, pošteno, ki ima
 ...
 4872-6

Ostresje (grušt)
 dobro ohranjeno, pro
 ...
 4780-6

Opekarna
 v lepem kraju Slovenije
 ...
 5613-7

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Radio
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Razprodajamo
 rasprodajamo, manjke
 ...
 5652-6

Opeko staro
 zidno ca 12.000 kom. pro
 ...
 5603-6

Kupim
 polnojarjenik
 Ponudbe z vsami podatki
 ...
 5476-7

Manjšo opremo
 za valjni mlin, kupim.
 ...
 5630-7

Starše moške obleke
 »vrtje, perilo, pohištvo
 ...
 5707-7

Briljante
 in druge dragocenosti
 ...
 5633-7

Dragocenosti
 Vsakovrstno zlato
 ...
 5633-7

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Knjige
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Motor DKW
 250 ccm
 ...
 5559-10

Avto »Opel«
 Cabriolet, 4-sedežen, 6 cil.
 ...
 5646-10

Ford avto
 poltovornik, dobro ohranjen.
 ...
 5283-10

Motor »Zündapp«
 model 1937, 350 ccm, pro
 ...
 5626-10

Fiat avto 509
 dvosedelnik, v najboljšem
 ...
 5286-10

Motor 350 ccm
 Harley Davidson, v izbor
 ...
 5520-10

Tovorni avto
 3-4 tonski Diesel, malo
 ...
 4987-10

Opel - Cabriolet
 štirisedežen, 1200 kub., zelo
 ...
 5742-10

Motor Indian
 s prikolico
 ...
 5788-10

Automobile
 tovorne, osobne in avto
 ...
 5718-10

Potniki
 4-sedežna limuzina, poraba
 ...
 5751-10

Motorno kolo
 s prikolico, nov, novo
 ...
 5679-10

Limuzina 7-sedežna
 pripravna za takso in 3-ton
 ...
 5748-10

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Motor DKW
 250 ccm
 ...
 5559-10

Avto »Opel«
 Cabriolet, 4-sedežen, 6 cil.
 ...
 5646-10

Ford avto
 poltovornik, dobro ohranjen.
 ...
 5283-10

Motor »Zündapp«
 model 1937, 350 ccm, pro
 ...
 5626-10

Fiat avto 509
 dvosedelnik, v najboljšem
 ...
 5286-10

Motor 350 ccm
 Harley Davidson, v izbor
 ...
 5520-10

Tovorni avto
 3-4 tonski Diesel, malo
 ...
 4987-10

Opel - Cabriolet
 štirisedežen, 1200 kub., zelo
 ...
 5742-10

Motor Indian
 s prikolico
 ...
 5788-10

Automobile
 tovorne, osobne in avto
 ...
 5718-10

Potniki
 4-sedežna limuzina, poraba
 ...
 5751-10

Motorno kolo
 s prikolico, nov, novo
 ...
 5679-10

Limuzina 7-sedežna
 pripravna za takso in 3-ton
 ...
 5748-10

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Stroji
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Mizarski stroj
 dobro ohranjen, Universal,
 ...
 5735-29

Mizarski stroj
 raznovrstni, dobro ohranjeni,
 ...
 5596-29

Glasbila
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Klavir ali pianino
 dobro ohranjen kupim.
 ...
 5508-26

Klavir
 dunajske firme po ugodni
 ...
 5612-26

Gramofon
 nov, poceni prodam.
 ...
 5580-26

Gostilniški gramofon
 plošč, igra tudi za denar,
 ...
 5643-26

Klavir
 zelo dober, prodam za Din
 ...
 5756-26

Pohištvo
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Jedilnico
 črno, masivna hrast in
 ...
 5363-12

Kuhinjsko opravo
 malo rabljeno prodam.
 ...
 5311-12

Pohištvo
 nova spalnica, masivna iz
 ...
 5500-12

Proda se
 nekaj dobro ohranjenega
 ...
 5518-12

POHIŠTVO
 Od najfinjšega do naj
 ...
 5618-12

Jesenovalno spalnico
 kombinirano s cvetličnim
 ...
 5424-12

Pohištvo
 novo in že rabljeno, ali
 ...
 5424-12

Vsakovrstno pohištvo
 naravnost, namodernejše,
 ...
 5596-29

Kapital
 Beseda 1 Din davek 3
 ...
 5733-2

Hranilno knjžice
 ljudske posojilnice z
 ...
 5301-16

Vlozine knjige
 Posojilnice Zagorje kru
 ...
 5638-16

Ureditev dolga
 potem sodnih in
 ...
 5730-16

Financierja
 od 25 do 50 tisoč po 12
 ...
 5379-20

Trgovska hiša
 z dobro vpeljano trgo
 ...
 5375-20

Prodam hišo
 z dobro vpeljano gostiln
 ...
 5512-20

Prodam hišo
 na prometnem mestu z
 ...
 5512-20

Prodam hišo
 z vsem inventarjem nje
 ...
 5512-20

Prodam hišo
 z gostilno, prodam na pro
 ...
 5512-20

Prodam hišo
 z gostilno, prodam na pro
 ...
 5512-20

Dve solčni parceli
 solnarska lega, tik agri
 ...
 5623-20

Parcela
 s celovito vsebino, av
 ...
 5623-20

Krasno parcelo
 prodam na Kodeljevevi,
 ...
 5459-20

Hišo z gostilno
 in trgovino
 trudi s posestvom kupim
 ...
 5458-20

Prodam domačijo
 tik kolodvoru Brežice,
 ...
 5408-20

Hišo
 visokopritlično, pokro
 ...
 5437-20

Hišo z vrtom
 v okolici oddam v na
 ...
 5569-20

Pozor!
 Proda se krasna, dvo
 ...
 5485-20

Parcela na Tyrševi 66
 nasproti Stadiona, urod
 ...
 5483-20

Nova dvostanovanj. hiša
 z velikim vrtom napro
 ...
 5491-20

Prodam poslovno
 na prometnem kraju
 ...
 5512-20

Za trgovca
 izredna prilika v indus
 ...
 5574-20

Lepo hišo
 z gostilno, prodam na pro
 ...
 5574-20

Parcela
 ugodno prodam, Gornji S
 ...
 5561-20

Parcela
 s celovito vsebino, av
 ...
 5623-20

Parcela
 s celovito vsebino, av
 ...
 5623-20

Krasno parcelo
 prodam na Kodeljevevi,
 ...
 5459-20

Hišo z gostilno
 in trgovino
 trudi s posestvom kupim
 ...
 5458-20

Prodam domačijo
 tik kolodvoru Brežice,
 ...
 5408-20

Hišo
 visokopritlično, pokro
 ...
 5437-20

Hišo z vrtom
 v okolici oddam v na
 ...
 5569-20

Pozor!
 Proda se krasna, dvo
 ...
 5485-20

Parcela na Tyrševi 66
 nasproti Stadiona, urod
 ...
 5483-20

Nova dvostanovanj. hiša
 z velikim vrtom napro
 ...
 5491-20

Prodam poslovno
 na prometnem kraju
 ...
 5512-20

Za trgovca
 izredna prilika v indus
 ...
 5574-20

Lepo hišo
 z gostilno, prodam na pro
 ...
 5574-20

Parcela
 ugodno prodam, Gornji S
 ...
 5561-20

INSERIRAJ
 v "JUTRO"

Gnojnične črpalke razpršilce
Travnike brane - pluge - okopalnike - osipalnice
A. KREMŽAR strojno podjetje št. Vid n. Lj.
 Zahtevajte brezplačne in neobvezne ponudbe!

Gostilne

s posestvom ali posestvo samo, naj bo kjerkoli, v zveznem in majnem. Ponudbe na Leskovec št. 56 pri Krškem. 5617-20

Večje število parcel

kompleksno posestvo gozdov, travnikov in stanovalnihih parcel, ima na predaj gradben strokovno obravnavati posredovalec. Kunaver Ludvik. Cesta 29 oktobra 6. Leta fca 37-33. Poveljiščev gra diti in sodni cenitaji za največje brezplačno na raz polozaj. 25-20

Ne zamudite prilike!

Ugoden nakup stavbnih parcel z vodovodom in elek trično v bližini postaje. Po zasledu Vidmarja 59. 49-20

Hišo - vilo

trgovske ok. gostilniške hiše stavljene na parceli na lepi posesti, kupite ali prodajte se vedno naj ugodnejše najhitreje in najsolidnejše le potom moje pisarne. F. Prista vec. real. pisarna, Ljubljana, Erjavčeva c. 24. Telefon 23-81. 141-20

Hišo

s več družinskimi stanovanji, malim parkom, s nekaj posestvi v večjem trgu ugodno napro dajo. Naslov v vseh po slov. Jutra. 4637-20

Stavbne parcele

posamezne ali skupaj, najlepša lega v Trebnjem po 8-15 din m2. Vprašati pri Kuznik. Trebnje. 4633-20

Lahkotovorni avto

sprt. tipa Fiat 509, v no vem stanju, prodam. Na slov v vseh poslovalnih Jutra. 5785-20

2-stanovanjsko hišo

s vrtom, prodam v Dravljah. Prezemljivo. — Poizve se v Kovačevi gostilni. 5783-20

Rentabilno hišo - vilo

v Ljubljani blizu centra kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro dočeno«. 5713-20

Hišico

v Ljubljani, enostano vanjsko do 30.000 din z vrtom. Pusti se v ogl. odd. Jutra pod »Zelez ničar«. 5712-20

Novo hišo

dvostanovanjsko, celo podkleteo vodovod in električni zvraven tramvaj za prodam Rožna dolina c. XIX 14. 5722-20

„POSESTV“

Realitetna pisarna Ljubljana Miklošičeva cesta 4/1

VILO

enostanovanjsko, 1200 m2 vrta, sv. Jože, 400.000 din, hipoteka 200.000 din.

VILO

dvostanovanjsko, 900 m2 vrta, siska, 220.000 din.

VILO

dvostanovanjsko, 350 m2 vrta, Področnik, din 145.000.

HIŠO

v Sp. Siskii, 7 stanovanj, dvokletna, stavba na parceli, 300.000 din hipoteka 100.000.—

HIŠO

enostanovanjsko, s dvo sobnima, 1 enosobno stanovanje, 900 m2 vrta, pri lokalni tovarni, letni donos 42.000, hipoteka 50.000 za din 350.000.

HIŠO

enostanovanjsko, sv. Jo že, pet sobno, dvosob no, 700 m2 zemljišča, 350.000 din.

HIŠO

enostanovanjsko, dvosob novanjsko, 800 m2 vr ta, hipoteka 25.000.— Področnik 160.000 din

HIŠO

visokopritlično, dvo stanovanjsko, 500 m2 vrta, Sp. Siska, din 165.000.

HIŠO

enostanovanjsko, 500 m2 vrta, Štepanja vas, 48.000 din.

HIŠO

novi, 700 m2 zemljišča pri Domžalah, — 18.000 din.

HIŠO

Letoviško vilo na Krku novozidano, enostanop no, tik morske obale, velika dvorana 9 sob, vse opremljeno, velik vrt, 150.000 din.

HIŠO

Stavbne parcele po din 100 za m2 za dvonad stanovanjsko, Sp. Siska, Poleg tega veliko števil no, dvo, dvo in večnad stanovanjskih in trgov skih hiš, vili in stavbišč v mestu in predmestnih posestvih v okolici ter kmetijska posestva v veliki izbiri po zelo ugodnih cenah. 5650-20

Gostilna

koji napreda; radi družinskih razmer, 20 minut od glavnega kolodvora Maribor — Potreben kapital 200.000 Din. Naslov v vseh poslovalnih Jutra. 5770-20

Razne hiše

trgovske in stanovanjske, rove vile in parcele v Ljubljani ter razna posestva na Ježeli, ugodno prodaja pisarna Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14, telefon 35-10. 5775-20

Tovarna za bučno olje

svetilo, pripravno za mlazja ali silčno oddaja, 12 ur 450 kg olja, z inventarjem in stanovanjsko hišo napredaj Realna vrednost Din 625.000 prodam zaradi starosti in bolhnosti za 575.000. Tretjina lahko ostane vključena. Ponudbe na: Tovarna olja, Maribor, Taborska. 5250-20

Parcela

na lepi solnični legi, 36 mi nu od postaje, ugodno na prodaj. Poiznila dare Če pinšek, hotel Zvezda, Celje 5757-20

Novo dvostano vanjska vila

3 sobna, podkletea, elek trika, voda, 13 minut iz Celja, napredaj. Informa cije Korčan, Laza 20, Celje 5760-20

Vilo na Bledu

center, tri sobno, 1901 m2 vrta, velika veranda — električna, vodovod, tudi opremo prodam za din 80.000. Poiznila Ljubljana, Telefon 23-26 5687-20

Hišo

do 300.000 din kupim. Ponudbe z navedbo ce ne in donosa na ogl. odd. Jutra pod »Tudi staro«. 5677-20

6 stavbenih parcel

ob Celovški cesti, v bližini gostilne Kavčar, po ugodni ceni prodam. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5588-20

Gostilniško posestvo

v Dol. Logatcu št. 14. Prodajalo se bo 27. t. m. ob 14. uri na licu mesta na prostovoljni javni dražbi. Poslojla ob drž. cesti v najboljšem stanju. Interesenti vjudno vabljeni. 5590-20

Prodajam mlin žago

vodna moč za tovarno z 200 ks, s 5 stanovanjs ko hišo, gospodarskim poslojem in posestvom zaradi odpotovanja na prometnem kraju Gor niske. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5583-20

Dve manjši hiši

stanovanjski imajo napredaj ter večje travnike, stanovanjske, gostilne, vile, par cele za Bežigradom imam tri dohkovane hiše ter postojlo v centru mesta. Poiznila lančar, Sv. Pe tra cesta 27. 5750-20

Kovaško in klučavničar, delavnico

z vsem inventarjem dam v najem na prometnem kraju teradi mojstrove smrti. In teradi lahko dela tudi na moji obrt — Firma Buch mayer., Kočevje 95. 5450-17

Pozor mesarji!

Ne zamudite prilike. Od dam takoj ali pozneje me sadijo, dobro vplajano za vsa družinska razmer. Tudi prodam ali dam v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mesarije«. 5780-17

Mesarijo

dobro vplajano, v večjem trgu, brez posebne konkurenca, oddam v najem. Na slov v vseh poslovalnih Jutra. 5777-17

Vzajem v oskrbo vr

»letnadi ali četvrtletni. Naslov v vseh poslov. Ju tra. 5197-17

Restavracijo

dobro vplajano, oddam na fažun. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna«. 5628-17

Brivski salon

s celokupno opremo na prodaj v centru večjega kraja v Sloveniji! Ponud be na ogl. odd. Jutra pod »Salon«. 5631-19

Treovski lokal

v centru trga z vsem inventarjem oddam v najem. Najemnina po dogovoru. Naslov v vseh poslov. Jutra. 4956-19

Trgovino

mehanice blaga, s potreb nim stanovanjem in skladiš čem v mestu Bežovo, dam v zakup tik tle in lupnega urada pri glavni cesti. Po dohnebe informacije dare prof. Kruke, Marija Gorica p. Savski Marof. 5426-19

Gostilno in trgovino

na delih oddam skup no ali posemno. Po nudbe na ogl. odd. Ju tra pod »Dobra bodoč nost«. 5656-19

Lokal

na Tržaški cesti 42 od dam poceni za izgovino ali obrt, tudi s skladiš čem. 5711-19

Modistovski salon

v Zagrebu, obstoječ 15 let na prometnem kraju, je zelo dobro uveden, z velikim številom — strank nudi sigurno ek sistenco. Prodaja se zara dično bojazni. Ponudbe na Publicitias, Zagreb pod 49170. 5629-19

Redka prilika!

Prodajam zelo prometno gostilno na Gorenjskem blizu kolodvora. Avto mobilna postaja. Po nudbe na ogl. odd. Ju tra pod »Dobro vplajana«. 5687-19

Vogalno parcelo

Lanusova ulica, ugodna prodaja. Informacije pri Černak Ljubljana, Križevniška ulica 10. 5632-20

Trafike

na prometnem kraju v Ljubljani kupim. Ponud be s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Monopol«. 5089

Lokal za trgovino

ali podoben se takoj odda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Promet ni kraj«. 5683-21

V Celju

oddam trgovino z mešanim blagom. — Vprašati Josip Kurbič, Celje. 5758-19

Delavnico

svetilo, pripravno za mlazja ali silčno oddaja, 12 ur 450 kg olja, z inventarjem in stanovanjsko hišo napredaj Realna vrednost Din 625.000 prodam zaradi starosti in bolhnosti za 575.000. Tretjina lahko ostane vključena. Ponudbe na: Tovarna olja, Maribor, Taborska. 5250-20

Za april

oddam lokal. Vpeljana trafika. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5676-19

Specerijsko trgovino

lepo, staro, v centru mesta, z dvema kletmi, tudi za meš. trgovino, pripravno za podjetnega trgovca. Naslov v vseh poslovalnih Jutra. 5619-19

V najem

poseda 1 Din davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Buffet ali gostilno

na prometnem kraju v zveznem trgu ugodno napredajo. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5407-17

Parno pekarno

v zveznem in majnem. Zmo že izdelovanja vsakovr stnega finega peciva. Na slov v vseh poslov. Ju tra. 5454-17

Gostilno

oddam na račun sam ski osebi s kavcijo. Po nudbe na ogl. odd. Ju tra pod »Poštenost«. 5357-17

Iščem v najem

gostilno ali restavracijo v kakem letoviškem kra ju. Ponudbe na podr. Jutra v Celju pod »Do bičkanosno«. 5689-17

Trgovina z meš. blagom

se prod. ok. da v najem. Vsi se izve v tr govini Kramos, Založ pri Ljubljani. 5553-17

Velik ograjen vrt

s toplimi predami del ma zasajen se takoj od da v najem. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5520-17

Paviljon

na vselejnjemu na vse ličnem prostoru prodam ali dam v najem zara di bolezni. Naslov v vseh poslov. Jutra. 5535-17

Kovaško in klučavničar, delavnico

z vsem inventarjem dam v najem na prometnem kraju teradi mojstrove smrti. In teradi lahko dela tudi na moji obrt — Firma Buch mayer., Kočevje 95. 5450-17

Pozor mesarji!

Ne zamudite prilike. Od dam takoj ali pozneje me sadijo, dobro vplajano za vsa družinska razmer. Tudi prodam ali dam v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mesarije«. 5780-17

Mesarijo

dobro vplajano, v večjem trgu, brez posebne konkurenca, oddam v najem. Na slov v vseh poslovalnih Jutra. 5777-17

Vzajem v oskrbo vr

»letnadi ali četvrtletni. Naslov v vseh poslov. Ju tra. 5197-17

Restavracijo

dobro vplajano, oddam na fažun. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna«. 5628-17

Brivski salon

s celokupno opremo na prodaj v centru večjega kraja v Sloveniji! Ponud be na ogl. odd. Jutra pod »Salon«. 5631-19

Treovski lokal

v centru trga z vsem inventarjem oddam v najem. Najemnina po dogovoru. Naslov v vseh poslov. Jutra. 4956-19

Trgovino

mehanice blaga, s potreb nim stanovanjem in skladiš čem v mestu Bežovo, dam v zakup tik tle in lupnega urada pri glavni cesti. Po dohnebe informacije dare prof. Kruke, Marija Gorica p. Savski Marof. 5426-19

Gostilno in trgovino

na delih oddam skup no ali posemno. Po nudbe na ogl. odd. Ju tra pod »Dobra bodoč nost«. 5656-19

Lokal

na Tržaški cesti 42 od dam poceni za izgovino ali obrt, tudi s skladiš čem. 5711-19

Lepo stanovanje

s vrtom v novi hiši pri kolodvoru oddam takoj v najem. Prednost ima Jo upokojenci brez otrok. Poiznila dare A. Komosa, Podplati, Rogaška Slatina. 5486-21

Dvosob. stanovanje

se odda na maj. Starti trg 24-11. 5683-21

Sobo in kuhinjo

parketirano, oddam stalni, manjši stranki za maj. Cena ugodna. Siska, Podjunska 21, ob Sokol. domu. 5557-21

Dvosob. stanovanje

komfortno, kabinet, kopalnica, plin, oddam aprila. Jesenčeva ul. 8. 5572-21

Stanovanje

za Din 280. Glince, Vič IX, Rev. 14. 5786-21

4-sobno stanovanje

s kopalnico in vsem kom fortom ugodno oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Komforte«. 5684-21

Dvo in trisobno stanovanje

skoraj v centru oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »I. maj«. 5686-21

Dvosob. stanovanje

sončno s vrtom oddam za 500 din. Podaljšek Marmontove 8. 5673-21

Eno ali dvosobno stanovanje

takoj oddam blizu Ižan ske ceste. Potzve se Ga jeva 9, hišnica. 5633-21

Dvosob. stanovanje

v suterenu nove vile pod Rožnikom, parketirano, oddam za 400 din. Cesta na Rožnik 47. 5672-21

Dvosob. stanovanje

v visokem pritličju od dam boljši dvočlanski družini. Gosposka 6. — Vprašati pri hišniku na dvorišču. 5703-21

4-sobno stanovanje

komfortno, v vili, z vrtom, oddam. Naslov v vseh poslovalnih Jutra. 5738-21

Oddam stanovanje

enosobno ali dvosobno s kuhinjo takoj ali 1. aprila. Grehov, Vič, čolnarska ul. 15, 1. nadst. 5740-21

Stanovanja

»In za sifro ali dajanje Beseda 1 Din davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Stanovanje

»obstoječe s sobe in kabi net, ali če rajše en same velike sobe mansard, s tšcem za april ali maj. V pošte pride samo 10-15 minut od postaje, lahko vrt, stavih. P. Anič toč en in stalen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Enosobno mansardno«. 5532-21a

4-sobno stanovanje

s kopalnico išcem za 1. junij ali blizu centra. Ponudbe na ogl. odd. lek Jutra pod »4 odrasli«. 4810-21a

Enosob. stanovanje

sv. s kabineto in lise drž. uradnik, čolna pla nica za maj ali junij. Ponudbe z navedbo ce ne poslati na ogl. odd. Jutra pod »Solidna«. 5548-21a

Dvosob. stanovanje

ščem za avst. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »3 osebe brez otrok«. 5577-21a

Stanovanje

eno ali manjše dvosob no lise tržnianska urad niška družina. Ponudbe pod »Sončno 400« na ogl. odd. Jutra. 5655-21a

Trisobno stanovanje

s kopalnico išcem. Po nudbe pod »Lepo« na ogl. odd. Jutra. 5708-21a

Trisob. stanovanje

s kopalnico, v centru, išcem Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Event. štirisobno tra pod«. 5591-21a

Štirisob. stanovanje

v vrtom ali celo vilo, vzajem v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Stalen najemnik«. 5592-21a

Enosob. stanovanje

ščem ali sobo s štedilnik om, event. za hišnika. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Upokojenc masje«. 5586-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Opremljene sobe

s posebnim vhom od dam. Naslov v vseh po slov. Jutra. 5422-23

Prazno sobo

parketirano s vhom s stropišča, sončno, ni zo oddam v Siski, Ale ševčeva 74. 5435-23

Prazno sobo

s štedilnikom za dve osebi oddam Florjanaka ul. 24. 5550-23

Solčno sobo

na mirnem kraju od dam. Ev. s domačo hra no po nizki cenil. Gru barjevo nabrajte 16. 5543-23

Opremljeno sobo

Razno

Preceda 1 Din. davak 3 Din za sifro ali dajanje uslova 5 Din. Neizplačljivi mesek 17 Din.

V IŠKEM VINTGARJU

je weekend-vilica z zemljiščem na prodaj. — Pojasnila v ogl. odd. »Jutra«.

Predno odpotujete

kupite si kovčeg, torbice, aktovke, listnice, denarnice itd. pri

IV. KRAVOS MARIBOR,
Aleksandrova cesta 13

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglašom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetstisočim brateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

ON spi nemoteno!

Miroplast

zapra ušesa proti hrču
Din 24.— v lekarnah in drogerijah.
»MIROPLAST«, Zagreb, Varšavska 3

ECLAIR „VERMOREL“

je najboljša pršilnica na svetu
V tej sezoni posebno znižane cene!
Generalno zastopstvo:
BARZEL d. d. Subotica
Zahtevajte cenik.
Dobiva se takoj iz skladišča.

V Ljubljani, 19. marca 1938.

ZALOŽBA

CESTA

Naročila naslovite na naslov:
Založba Cesta,
Ljubljana,
Knafljeva ul. 5.

Rasputin, zli duh ruskega carstva

Je ena najzanimivejših osebnosti tega stoletja. Preprost mužik, ki je s svojo lokavostjo postal prvi svetovalec ruskega carja in je zakrivil nešteto usodnih pogrškov v ruski politiki je figura, katere se je lotilo že lepo število pisateljev. Najbolje je zadel Rasputina Klabund. Slavni pisatelj in pesnik Klabund je naši javnosti dobro znan iz gledališča. Ne poznamo pa njegovih romanov.

Pjotr

Romanu ruskega demona Rasputina je Klabund postavil nasproti roman ruskega carja Petra Velikega. Prvi roman opisuje človeka, ki je pognal Rusijo v revolucijo, drugi pa človeka, ki je svojo državo raztegnil na vse strani neba in ji dal omiko zapada. Navzlic velikim uspehom se je čutil nesrečnega. Imel je sina, ki bi bil uničil njegovo delo. Da bi to preprečil je dal še njega edina usmrtiti.

Oba romana je izdala založba »Cesta« kot svojo drugo knjigo. S svojo prvo izdajo je postavila na slovenski knjižni trg zbirko Ravljenovih novel, črtic in satir pod naslovom »Zgodbe brez groze«. Tej prvi knjigi je letos v začetku leta sledila druga: Klabund: Rasputin, roman demona; Pjotr, roman carja. — Oba Klabundova romana je poslovenil gosp. Boris Rihteršič.

Zanimanje, ki se je pokazalo takoj prve tedne za novo založbo, bo sedaj, po njeni drugi izdaji, še bolj upravičilo njen obstoj. Dobili smo založbo, ki nudi slovenski javnosti literarno vredno in okusno opremljeno knjigo, in to za najnižjo ceno, ki jo zmore sleherni slovenski človek. Založba »Cesta« si je že v početku postavila nalogo izdajati dobre in cenene knjige, in sicer dela domačih avtorjev, kakor tudi prevode onih del svetovne literature, ki so prevoda vredna. Prvi uspeh je dal založbi pobudo, da je že dva meseca po prvi izdaji stopila pred našo javnost z drugo svojo knjigo, ki je enako obsejna kakor prva. Cena pa ostaja enaka kakor pri prvi knjigi. Oba Klabundova romana sta v eni knjigi, ki stane pri obsegu osem polnih tiskovnih ur (128 strani) kvasu s kartoni proširana in lepo obrezana samo 10 Din, v platno vezana pa 15 Din, s poštnino pa 1 Din več. Knjigo lahko nudimo za navedeno izredno nizko ceno, ker izide v znatni nakladi.

Naročila naslovite po dopisnici na naslov: Založba »Cesta«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Po sprejetju naročila vam založba takoj pošlje polnočino. Če se nimate prve knjige naše založbe, tedaj jo naročite skupaj s to drugo knjigo.

Najnovejši blagovi

za DAMSKO in MOSKO obleke. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
SPELŠKOVKA
LJUBLJANA
Ljubičeva ul.
Pred šoljijo.

Avtomobilisti!

BREZPLAČNI PREGLED PNEUMATIC na Vašem vozilu Vam nudi specialna vulkanizacija

STANE KOPRIVEC
Slomškova 6 (garaža Stupica, tel. 28-26)

Obsežno delo celjskih planinarjev

Lepo uspel občni zbor Savinjske podružnice SPD

Celje, 18. marca.

V sredo zvečer je bil v Narodnem domu redni občni zbor Savinjske podružnice SPD v Celju ob lepi udeležbi članstva. Predsednik g. dr. Milko Hrašovec je sporočil pozdrave glavnega odbora SPD v Ljubljani. Nato se je spomnil lani umrlega nadškofa dr. Jegliča, ki je bil podružnici zelo naklonjen, ter pokojnega soustanovitelja Mozirske kočice Martina Šusterja in dolgoletnega oskrbnika Kocbekovega doma na Korošici in vodnika Franca Dežmana-Suhca. Podružnica je lani svečano proslavila 40letnico Mozirske kočice. Načrti za novi, nujno potrebni dom na Golteh so že izdelani. Proračun znaša nad pol milijona dinarjev. Podružnica bo morala najeti za gradnjo tega doma posojilo, z denarnimi sredstvi pa jo bo morala podpreti tudi članstvo in drugi njeni prijatelji, če bo hotela izvesti svoj načrt. Obisk planinskih postojank je bil lani prav zadovoljiv. Postojanke v Logarski dolini bo treba elektrificirati in urediti tudi zimsko zavetišče. Ravno danes je potekla 50letna najemna pogodba, po kateri lahko posestnik Plesnik kot lastnik Piskernikovega zavetišča odstrani to hišo, če bi se podružnica ne mogla pogoditi z lastnikom za odkup; v tem primeru bo treba skrbeti za primerno nadomestilo. Letos bo podružnica proslavila 30letnico Frischaufovega doma na Okrešlju. Novo avtomobilsko cesto v Logarski dolini bodo letos podaljšali do razgledne klopi pred slapom Savinje. Uprava podružnice je storila vse, da bi se izvedla gradnja planinskega doma pri Celjski koči do konca in izročil nujno potrebni novi dom svojem pravemu namenu, ker zahtevajo te interesi tujskega prometa in turisticke, a ni imela v tem po-

ZÜNDAPP MOTOCIKLI

od 200 do 800 ccm nudijo višek udobnosti ter tehnične dovršenosti pri nizki nabavni ceni. — Modeli 1938 dospeli.

Glavno zastopstvo:
O. ŽUŽEK — Ljubljana,
TAVCARJEVA 11.

Z „DURLIN“ lakom stane:

lakiranje kolesa Din 9.—
lakiranje kuhinjske opreme » 75.—
lakiranje spalnice » 120.—
lakiranje avtomobila » 195.—
Suši v eni noči in krije z enkratno prevleko.

Dobi se pri
RUDOLF HAFNER — LJUBLJANA,
Miklošičeva c. 36 in Celovška c. 61, tel. 35-63

pregledovalca računov g. dr. Požarja je prejel blagajnik razrešnico. Načelnik zimskega oddelka g. Zdravko Kovač je poročal, da se odsek udeležuje v velikimi uspehi. Lani na binokstni ponedeljek je izvedel veselašolom pod Ojstrico, letos pa tekmovalstvo za banovinsko in posavezno prvenstvo v slalomu in mladinski tekmo pri Celjski koči ter dosegel lepe rezultate tudi pri drugih tekmovaljih.

Za alpinski odsek je poročal g. Andrijo Koplinsk. Odsek je priredil lani pod vodstvom g. Koplinske uspešno ekspedicijo naših alpinistov v centralno pogorje Montblanca in namerava letos organizirati drugo ekspedicijo v te visokogorske predele. Letos namerava prirediti tudi piezalno šolo in sicer najprej v bližini Celja in pozneje v Savinjskih Alpah. Posebna komisija pod vodstvom g. Koplinske je lani trasirala novo, izredno lepo varilno od škrbine do vrha Ojstrice po severovzhodnem grebenu. Ta pot bi znatno skrajšala dostop iz Logarske doline na Ojstrico in Korošico ter bi bila glede razgleda in izvedbe edinstvena v naših Alpah. Izvedba pa je zaradi pomanjkanja sredstev zaenkrat žal nemogoča. Reševalna služba podružnice je dobro odorganizirana in se je že ponovno izkazala ob raznih nesrečah v planinah.

Načelnik mladinskega oddelka g. inž. Lavrenčič je poročal, da ima odsek 110 članov. Prevozniki stroški pa so zaenkrat še previsoki, da bi mogla mladina prirediti večje ture v Savinjske Alpe. Velika ovira je tudi, da šolska mladina ne sme sodelovati v planinskih organizacijah, kar je pač edinstveni primer v Evropi. — Občni zbor je zopet nazorno prikazal ogromno delo Savinjske podružnice SPD za napredek in povzdigo turizma, alpinistike in tujskega prometa v njenem prostranem območju.

Oglasi v „Jutru“ imajo vedno največji uspeh!

ZOLČNI KAMENKI

POZOR! SALVATI (ca) upor. žolčni kamni in bolezni žolčnega menurja dobiti pri glavnem zastopniku »Karni pri Sv. IVANU, Zagreb, Kaptoji st. 17 Prospekte o zdravljenju pošljite zastonj! Ogl. reg. št. 27870

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi našega ljubljenskega soproga, papana, gospoda

LEKANA JOSIPA

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo zastopniku Oblastnega odbora UJNZB gospodu Koprivcu za poslovilne besede, pevskemu društvu Jadran in Drava, ter godbi Drava in gasilski godbi, stanovskim tovarišem, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so v tako velikem številu spremili pokojnega na njegovi zadnji poti.

MARIBOR, LJUBLJANA, dne 17. marca 1938.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHTEVATE BRESPLAČNI LENIK

HOHNER

NAIPOLNEJŠE HARMONIC SVETA

GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIČEVA 10

Bonbonskega mojstra

popolnoma samostojnega SPREJMEM. — Obširne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod št. »38«.

LISIČJE KOŽE

prvovrstno stroji, barva in izdeluje

krznarstvo

ROT,
Mestni trg 5.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo blago pokojno mamo, gospo

ANTONIJU SINGER

na njeni zadnji poti ter ji poklonili cvetje, bodi izražena naša udana zahvala.

CELJE, dne 16. marca 1938.

ZALUJOČI OSTALI

LJUDSKA SAMOPOMOČ

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Aleksandrova 47

POVERJENISTVO: LJUBLJANA, TYRŠEVA 34.

namaznja smrtne slučaje svojih članov v mesecu

februarju 1938.

Barilli Matilda, zasebnica, Celje, Košuta Leopold, ključavničar drž. žel. vp., Maribor, Schmalz Magdalena, vdova po strojevodji, Maribor, Markovič Franc, voznik, Maribor, Lovrenčič Terezija, užitkarica, Grajenščak, Rosman Dora, vdova kovača drž. žel., Maribor, Oman Lucija, posestnica, Podkoren pri Kranjski gori, Mesarič Marija, zasebnica, Selnica ob Dravi, Kureš Franc, užitkar, Draženci p. Hajdina, Repnik Marija, užitkarica, Pivola, Pogačar Alojzija, zas. Tržič, Juhart Rozalija, zasebnica, Zg. Zreče, Koropec Simon, užitkar, Petelinček p. Loče, Rola Neža, posestnica, Vitomarci, Satran Anton, podpolkovnik v pok., Maribor, Voh Mihael, posestnik, Buče p. Kozje, Sovre Anton, žel. v pok. in posestnik, Krško, Jurjovič Marija, užitkarica, Zrnova, Medved Franciška, posestnica, Sp. Tepe p. Polšnik, Standeker Ivan, posestnik in gost, Pesniški dvor, Grušovnik Marija, preužitkarica, Gor. Dolič, Pečovnik Mihael, posestnik, Vransko, Tomazič Alojzija, poštna uradnica v pok., Teharje, Kafele Marija, posestnica, Mačkovec p. Velika Loka, Pehar Marija, užitkarica, Rabelčja vas p. Ptuj, Jančič Ivana, zasebnica, Maribor, Dobrišek Ivan, rudar v pok., Mežica, Baraga Margareta, vdova po šumarju, Stari trg pri Ložu, Fras Elizabeta, posestnica, Dobrenje p. Sp. Kunguta, Mayer Ivana, žena gozd. oskrbnika v pok., Mošnje—Radovljica, Gnuš Jerica, žena šolskega ravnatelja v pok., Dol—Hrastnik, Hajšek Matilda, posestnica, Sesterže p. Majšperk, Belina Mihael, zasebnik, Kozje, Selč Jakob, posestnik in gost, Veliko Širje—Zidanost, Dragar Anton, kazn. nadpaznik v pok., Maribor, Korber Marija, užitkarica, Zilovo p. St. Ilj pri Velenju, Omerzu Janez, dinar, Brežice, Mule Jožef, gost, posestnik, Ruše, Bogataj Franc, orožnik v pok., Vojnik, Damisch Josip, gostilničar, Ptuj, Kalister Sidonja, posestnica, Maribor, Prikl Marija, zasebnica, Bezena, Koželjnik Jožef, železničar, Šostanj, Zupančič Jože, posestnik, Gaberje, Dobova, Hitzl Eliza, zasebnica, Ljubljana, Lever Sebastijan, posestnik, Smartno ob Dreti, Vesel Franciška, užitkarica, Češenec p. Moravče, Vovk Vincenc, kroj. pomočnik, Nova vas p. Sv. Jurij ob j. ž., Anderlüh Marija, posestnica, Belo p. Šmarje pri Jelšah, Peternel Olga, vdova nadučitelja, Ljubljana, Felzer Jurij, prevzičkar, St. Ilj v Sl. gor., Weis Terezija, posestnica, Maribor, Pinterič Marija, gostl., Maribor, Tezno, Pečnik Jože, prevzičkar, Brezovec, Glavninger Marija, zasebnica, Maribor.

Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku

Din 530.500.—

Članom, ki so pristopili po 1. novembru 1933. se izplača polna podpora — brez odbitka!

Kdor še ni član »Ljudske samopomoči« naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

Blagajniško načelstvo

NE POZABITE,

ko obnavljate svoje domove, da kupite najceneje

BARVE, oljnate in kemične,

LAKE in FIRNEŽ,

ŠELAK in SPIRIT den.,

LUŽILA »Artic« PASTE za pode,

prašno in strojno olje

ter vse slikarske in plesarske potrebščine pri

IVAN ROZINA

(preje »Orient«) Telefon 39-25

TYRŠEVA (Dunajska) CESTA 14

poleg Schneider & Verovška.

Kdor oglašuje ta napreduje!

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo blago pokojno mamo, gospo

ANTONIJU SINGER

na njeni zadnji poti ter ji poklonili cvetje, bodi izražena naša udana zahvala.

CELJE, dne 16. marca 1938.

ZALUJOČI OSTALI

Zanesljivo vodič

CHRONOMETRE ELECTION

Instalacijske filce ter vse tehnične filce izdeluje »JUGOFILC« MENGES PRI LJUBLJANI

OMLADNE NOVOSTI vseh oblačil, sport kamgarn, obleke, pumparice, perilo i. t. d. najceneje PRESKER, Sv. Petra c. 14

Goldnerjevi

slabičarski stroji

Osnovano 1906

BRATJE GOLDNER SUBOTICA

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

Odeje,

Klotasta, polnjena s fino vato od din 95.— naprej, mako klot v vseh barvah od din 120.—, svilene odeje od din 190.—, puhaste odeje in pernice, blazine, blago za posteljno perilo, blago za posteljno pregrinjala in zastore, itd. nudi največjo izbiro specialna trgovina

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 30.

VAŠA BRADA JE TRDA KAKOR IGLE.

... in potrkali ste iz dvajset ur mlila dordevna „su britje“, eno je drago, drugo izpod cene. Izgubili ste čas in denar... Ali iz dragega izkustva pridobili ste vendar korist. Prepričali ste se da obstoja samo eno milo za britje s katerim

postane britje užitek:

GIBBS ali ORIGINALNI!

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Hinko Mayer i drug, Zagreb

Na območjih kjer ne izdajajo v Sloveniji in na nekaterih območjih v Avstriji in Italiji.

Čevljarjem in čevljarским zadrugam

Zelo poceni prodamo stroje in ostalo opremo za popravila čevljev in sicer: šivalne stroje, stroje za klinčanje, stroje za frezanje, stroje za likanje, stroje za struženje (šalovanje), stroje za izžiganje, kombinirane stroje itd.

Za vsa pojasnila se obrnite samo pisмено najkasneje do 1. aprila na PUBLICITAS, d. d., Zagreb, Plica 9, pod br. 209.

Prvovrstna kolesa po izredno nizkih cenah najugodnejše kupite pri

»Tehnik« Josip Banjai Ljubljana — Miklošičeva 20 Radioaparati! Sportni predmeti!

Prstni sicilijanski citronov sok v prahu LIMONINA

na domaća limona v vseh uporabah. — Samoprodaja: Ljubljana, J. Oset, Tyrševa 1, Maribor, »Bon-Bon«, Vetrinjska 12.

Dražbeni oklic

V zapušinski stvari po dne 14. dec. 1937. umrl Mik uš Elizabeti roj. Bolha, vdovi računskega nadsvetnika v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 4. se vsled sklepa Okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 5. marca 1938. opr št. I O 241/38 vrši na licu mesta v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 4 v sredo, dne 23. marca 1938 s pričetkom ob 9. uri dopoldne in po potrebi še naslednjega dne 24. marca t. l.

prostovoljna javna dražba

v zapuščino spadajoče stanovanjske opreme ter damske obleke in perila. Kupljeni predmeti se izročijo le proti takojšnjemu plačilu kupnine. V Ljubljani, dne 15. marca 1938. Dr. KREVL JOSIP javni notar kot sodni poverjenik.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze sočustvovanja ob bridki izgubi našega nepozabnega očeta, gospoda

IVANA STRGULCA

se tem potom vsem najlepše zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo oč. duhovščini, Mihi in Minki Uranker, ki sta blagopokojnemu lajšala poslednje ure življenja, zahvaljujemo se nadalje vsem darovalcem lepega cvetja, ter končno vsem onim, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti. Maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 23. marca ob 3. uri zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. LJUBLJANA, dne 18. marca 1938. Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob izgubi našega očeta, starega očeta, gospoda

NOVAKA JOSIPA

upokojenca drž. žel. in posestnika

ga obsuli s cvetjem ter počastili na katerikoli način njegov spomin, in vsem, ki ste dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti, naša iskrena hvala.

LJUBLJANA, dne 19. marca 1938.

ZALUJOČI OSTALI

Advertisement for musical instruments: ZAHTEVAJTE BREŠPACNI PODOČNI GENIK NAJPODNEJŠI GLASBILA NARAVNE DOMAČE SROVNE SVIRNE F. SCHNEIDER ZAGREB NIKOLICEVA 10

POGAČNIK JOSIP krojaški atelje RADOVLJICA ŠT. 41

Izdelujem po najnovejši modi vse vrste najfinejših oblek. V zalogi angleška in češka blaga. Cene zmerne.

KOH I NOOR

potnice so

ZAJAMČENO PRALNE, LAHKO ZA LIKATI in NEPREMOČLJIVE

Zahtevajte povsod zajamčene potnice! Sodna dražba posestva

obstoječega iz hiše in gospodarskega poslopja v Sp. šiški, Dolinska 6 ter več parcel v šiški in v Trnovem se vrši dne 7. aprila t. l. ob 1/9. uri pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16. Cenilna vrednost Din 310.598.25, najmanjši ponudek dinarjev 207.065.—

Kmetijska hranilnica in posojilnica v Novi vasi pri Rakeku, Bloke,

prodaja

iz proste roke: gozd v izmeri 130 ha, 1 parno žago in 1 stanovanjsko hišo v NOVI VASI.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo ljubljeno mater

Josipino Klemenc roj. TRDINA

na njeni zadnji poti, poklonili ji cvetje ali se je spomnili za rezeže, se iskreno zahvaljujemo.

LJUBLJANA, dne 18. marca 1938.

Rodbini KLEMENC-VRANCIO

GLAVNA KOLEKTURA SREČK DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

»VRELEC SREČE«

AL. PLANINŠEK,

LJUBLJANA, Beethovnova ul. 14

vijudno vabi cenj. igralce, da si pravočasno že na I. razred v 36. kolu nabavijo srečke v moji glavni kolekturi.

Pišite takoj po srečko s dopisnico ali sglasite se osebno v moji kolekturi.

Jamčim za strogo solidno poslovanje, za hitro obvestilo in takojšnje izplačilo dobitkov.

Tvrdo Snaj Josip Tyrševa cesta 17 poleg Evrope prodaja moško in damsko blago po najnižjih cenah!

Konkurnza prodaja trgovine

(blagovne zaloge, inventarja itd.) v konkurnzi stvari Franca

Bizjak, trgovina z mešanim blagom v Zireh bo dne

31. marca 1938. ob

10. uri na licu mesta v Zireh. Sodno ocenjeno na 115.000.— din.

— Informacije daje dr. KRAŠEVEC Ciril, odvetnik, Logatec.

Advertisement for Modic: SOPRANI EMONA HOMNER MAJTERIJE 68.- 120.- NASA GLASBILA SO MED NAJBOUSIMI NASVETU PAVA MODIC LJUBLJANA PASAZA NEBOTIČNIKA

Umrla nam je naša preobna mamica, oz. babička

MARIJA KREMENŠKOVA roj. Borštnikova

previdena s tolažili svete vere, v 94. letu starosti. Pokopani jo bomo dne 20. marca 1938. ob 17. popoldne na pokopališču v Planini.

LAZE pri PLANINI, dne 19. marca 1938.

Rodbini KREMENŠEK in BORŠTNIK.

Brez posebnega obvestila.

†

Potrli globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustila naša nadvse ljubljena soproga, mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Franciška Batistič

roj. TERPIN

SOPROGA BIVSEGA TRGOVCA

dne 18. t. m., ob 6.15 uri zjutraj, previdena s tolažili sv. vere v 79. letu starosti.

Na zadnji poti jo spremimo v nedeljo, dne 20. marca 1938., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Rutarjeva ul. št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Standrež, Šoštanj, dne 18. marca 1938.

Zalujoče rodbine: BATISTIČ, MAKOVEC, ZAVADLAV

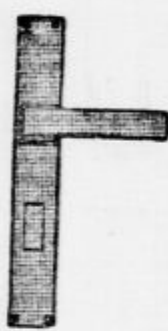
Zobje so jo izdali...
Samo z Botot penasto pasto za zobe, pobelbite zobe v kratkem času. Kupite še danes propagandno tubo za din 5. Uspeh vas bo navdušil.

BOTOT

Putra
ČOKOLADA
S PRIRODNIM MASLOM

Union
ZACREB

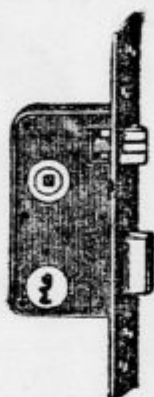
**VELETRGOVINA ŽELEZA IN ŽELEZNINE
MERVAR I HODNIKOVIC**
ZAGREB, sedaj PETRINJSKA 3.

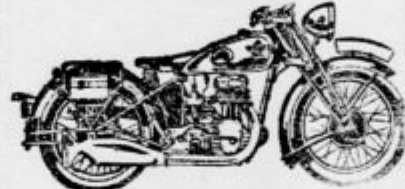
Največja zaloga

Velika izbira

Solidne cene

DOSPELE NAJNOVEJSE TIPE MOTORNH KOLES 1938.
ARDIE od 100 ccm do 500 ccm — posebnost: tu di mali ARDIE 125 ccm opremljen z akumulatorjem, dvojnim izpuhom ter z BOCH signalom.
DIAMANT 350 ccm in 500 ccm — najnoviji na trgu, je znano vodeče motorno kolo, opremljeno s prestavami na ročno in nož no nosilcu ter ameriškim »COLUMBUS« motorjem.
HOREX 100 ccm, 120 ccm in 150 ccm — nova konstrukcija 1938 ima nižje in še močnejše

J. PRAPROTIK,
TRGOVINA MOTORJEV, KOLES IN SIVALNIH STROJEV
DOMŽALE.

NAZNANILO

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo razstavo **NAGROBNH SPOMENIKOV** v Pokopališki ulici v neposredni bližini Sv. Križa. — Prepričajte se o nizkih cenah in solidnem delu.

FRANC BAČNIK, kamnoseštvo
Ljubljana — Moste.

Išče se delovodja

za exportno podjetje vodnih živali na Jesenicah. Star najmanj 28 let, zdrav, pošten, energičen po možnosti vešč strojepljisa, nemščine in srbo-hrvatskega jezika se išče za stalno zaposlitev. V poštev pridejo samo delaželne in zanesljive osebe. Pisarniško delo 2 uri dnevno, ostali čas manipulacija z blagom. Začetna plača Din 1.200.— mesečno in eventualno stanovanjska soba v podjetju. Lastnoročne ponudbe z referencami v srbo-hrvatskem ali nemškem jeziku na dr. BUNJIN, Jesenice, Hotel Novak (Gorenjsko).

TRIBUNA — F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 6.
Podružnica: Maribor Aleksandrova cesta 24.

NAZNANILO.

Vljudno naznanjam, da sem se osamosvojl v torbarski obrti in izdelujem vsakovrstne izdelke na svojem domu v Tacnu št. 21 pod Šmarno goro. Nudim Vam damske torbice, denarnice, aktovke, kovčke najmodernejših oblik prvovrstnega domačega izdelka. Sprejemam tudi večja naročila za trgovce. Jamčim za solidno ročno delo. Cene nizke, postrežba točna.

Se priporoča
CEDILNIK JERNEJ
TACEN št. 21, pod Šmarno goro — p. št. Vid nad Ljubljano

Sveže najfineste norveško **ribje olje** iz lekarne dr. G. PICCOLLIJA v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Cunjje

krojaške odrezke stari papir tekstilne odpadke ovcje volno gubeje d a ko (aravco) — kup vsa ko množino ARBETTER Maribor Drenvska ul 15

TEL. 2951
DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENIJKA
CETA

KOTLOVEC je velika NEVARNOST za vaš parni kotel in povzroča enormne izdatke za kurilne snovi!! Idealno sredstvo zoper kotlovec:

„Lithophob“ razkrajata stari kotlovec, prepreči stvaritev svežega, je zajamčeno prost kisline in se zelo preprosto uporablja. V mnogih kulturnih državah se uporablja z najboljšim uspehom. Zastopnike sprejmemo.
Jug. LITHOPHOB, gen. zastopnik N. Rieger,
STARA KANJIZA, Dunavska banovina.

ZASTOPNIKA

proti proviziji
sprejme tovarna eteričnih olj za parfeme, kolonjske vode in druge kozmetične izdelke

Mladi, resni in agilni akviziterji, ki stalno potujejo po dravski banovini in so dobro vpeljami v lekarnah, drogerijah in parfumerijah ter sličnih podjetjih, naj pošljejo svoje ponudbe z detaljnim opisom dosejanega delovanja in navedbo referenc na ogl. odd. »JUTRA« pod »Tvorica ulica«.

Nič več plešavosti. Javne zahvale.

Za vašo tekočino »MORANO« se vam zahvaljujem. Ta mi je mnogo pomagala, dočim mi doslej niti ena voda ni pomogla.
Rudolf Wajener, Sisak.
Ker sem se prepiral, da je vaša voda »MORANA« zares odlična, prosim vas, da mi pošljete še eno steklenico.
Taurina Marko, Drvnta.
Uporabljaljoč »MORANO« sem sprevidel, kako koristno deluje, in vam moram priznati, da je vaša voda odlično sredstvo za lase.
Matija Rebernik, Dubrovnik.
Porabil sem eno steklenico vaše »MORANE« in sem dobil odličan rezultat, pa se vam vnaprej zahvaljujem.
Ratomir Milosavljević, Aleksinac.
Evo, tu moja zahvala za vašo vodo »MORANO«, ker mi je ta nepričakovano pomagala.
Božidar Perišić, Stapar.
Nimam besedi, da bi se vam zahvalim, ker ste mi rešili lase, kajti pred uporabo »MORANE« so bili moji lasje polni prhljaja in so mi strašno izpadali. »MORANA« pa jih je rešila.
Ismet Nedić, Glamoč.
Z zahvalami nadaljujemo v nedeljo, dne 27. t. m.

Iščem potnika

špecerijske stroke za Maribor in okolico, dravsko in savinjsko dolino. Ponudbe na upravo »JUTRA« Maribor pod »Potnike«.

UTAKMICA

ZA IZRADU PLASTIČNE SKICE ZA SPOMENIK Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju — u Nišu!

Odbor Banskog veća Moravske banovine za podizanje spomenika blaženopojčivnom Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju raspisuje jednu utakmicu za izradu plastične skice za spomenik, koji će se podići u Nišu, u parku na trgu Kneza Mihajla. Pravo na sodelovanje v ovoj opštoj utakmici imaju svi vajari jugoslovenski državljani i Rusi, stalno nastanjeni u Jugoslaviji.

Ocenjivački sud sastavljaju gospoda: Jeremija Živanović, senator, Guverner Nj. Vel. Kralja, Dušan Nikolajević, književnik, Đorđe Jovanović, akademik, arh. Đura Vojanović, arh. Dimitrije Leko, profesor Univerziteta, prof. Miodrag Petrović, akademski slikar i nastavnik Nj. Vel. Kralja, dr. Đurđe Bošković, kustos muzeja, Vešimir Jovinić, industrijalec i pretsednik Odbora Banskog veća, Kosta Pavlović, načelnik finansijskog odbora Moravske banovine.

Nagrade su ove: Jedna nagrada od 16.000 dinara, jedna od 10.000 dinara, jedna od 6.000 dinara i tri otkupe od po 3.000 dinara.

Radovi se imaju predati komisijomskom odeljenju Banske uprave Moravske banovine u Nišu do 30. juna o. god. u 18 časova. Za program utakmice obratiti se Odboru Banskog veća Moravske banovine za podizanje spomenika Blaženopojčivnom Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, Ulica Generala Lešjanina 28, Niš.

Inserirajte o „Jutru“!

Knjižni program ZALOŽBE „HRAM“ za l. 1938-39.

ZALOŽBA „HRAM“

bo izdala, kakor v lanskem, tako tudi v letošnjem svojem programu šest obširnih knjig, prevodov, izbranih iz svetovne literature, v najkusesnji opremi. Prva knjiga izide v aprilu 1938 in nato vsak drugi mesec po ena do februarja 1939. Celoletna naročnina znaša za knjige vezane v celo platno Din 300.— vezane v pol usnje Din 396.— ali v 12 mesečnih obrokih po Din 25.— oziroma Din 33.—. Kdor pa se naroči direktno pri založbi dobi kot nagrado še sedmo knjigo iz naše Hramove knjižnice, vezano v celo platno. Več v prospektu, katerega Vam na zahtevo takoj brezplačno dopošljemo.

ZALOŽBA „HRAM“ — Ljubljana
FLORJANSKA UL. 14.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Potrtega srca sporočam vsem prijateljem in znancem, da je po dolgem in težkem trpljenju, spravljen z Bogom, umrl moj ljubi sin

Peter Skaberne

stud. techn.

Predragega rajnkega spremimo v soboto, dne 19. marca 1938 ob 16. uri izpred mrtvaške veže splošne bolnice k večnemu počitku na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 18. marca 1938.

Ing. VIKTOR SKABERNE, načelnik kralj. banske uprave, v svojem in v imenu rodbin SKABERNE, HIENG, KRISTAN in HRIBAR.

ZAHVALA

Pesem, venci, pisma in mnogobrojna udeležba pri pogrebnih obredih kakor v Beogradu tako tudi v Rušah nam je dokaz, da so naši znanci in prijatelji brez razlike sočustvovali z nami v naši boli po izgubljenem

BORISU

Hvala vsem, hvala bratom Sokolom, posebno ruškim, pevskemu zboru Slovencev v Beogradu in profesorju dr. Dušanu Boreču.

SV. LENART, dne 17. marca 1938.

Rodbina dr. Goriškova.

Umrla je previdena s sv. zakramenti v 79. letu starosti naša ljuba mama, stara mama, sestra, teta in svakinja, gospa

MARIJA ŽARGI

VDOVA TRGOVCA

Pogreb predrage rajnke bo na praznik sv. Jožefa ob 15. uri iz hiše žalosti, Sv. Petra c. 11, na pokopališče k Sv. Križu. Priporočamo pokojno v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 17. marca 1938.

ZALUJOČI OSTALI